

การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน
อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

คณัฐพงศ์ โขกลือชัย

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการสาธารณสุข
วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
มิถุนายน 2559
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ คุณรัฐพงศ์ โชคลือชัย ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสาธารณะ ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์

..... สท. ๔๒๖ ประธาน
(ดร.ณภัคอร ปุณยภักัสสร)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชญ์ สว่างวงศ์)

..... กรรมการ
(ดร.ภูวรินทร์ นิลรัมย์)

..... สท. ๔๒๖ กรรมการ
(ดร.ณภัคอร ปุณยภักัสสร)

วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสาธารณะ ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บรรพต วิรุณราช)

วันที่ ๑๗ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากหลายท่านที่ได้อนุเคราะห์ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ดร.ณภัคอร ปุณยกภัสสร อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือแนะนำ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนทำให้ผลการวิจัยครั้งนี้สมบูรณ์

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความกรุณาจากท่านผู้ทรงคุณวุฒิที่มีได้กล่าวนามในที่นี้ได้แสดงความคิดเห็นและให้คำแนะนำต่าง ๆ เพื่อการปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาและแบบสอบถาม อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอแสดงความขอบคุณอย่างสูงอีกครั้ง สำหรับทุกท่านที่มีส่วนช่วยในงานวิจัยเรื่องนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีและขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่เป็นกำลังใจสำคัญให้ผู้วิจัยมาตลอด ทำயที่สุดขอขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกคนที่คอยให้ความสนับสนุน และให้กำลังใจตลอดเวลา

คุณฐพงศ์ โชคลือชัย

55710186: สาขาวิชา: การจัดการสาธารณสุข; บธ.ม. (การจัดการสาธารณสุข)

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม/ การป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า/ เทศบาล

คณัฐพงศ์ โชคลือชัย: การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
ในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี (PARTICIPATION IN RABIES
PREVENTION OF RESIDENTS OF NA CHOMTIAN MUNICIPALITY, SATTAHIP DISTRICT,
CHON BURI) อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: ฌักคอร์ ปุญญภาภัสสร, D.B.A., 129 หน้า. ปี 2559.

การศึกษาวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
ในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสำรวจ
ปัจจัยส่วนบุคคล การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้และเจตคติ รวมถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า 2) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
กับความรู้และเจตคติ ของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า 3) เพื่อวิเคราะห์หาความรู้และ
เจตคติ ที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าและ กลุ่มตัวอย่าง
คือ เป็นประชาชน ที่ได้ลงทะเบียนไว้ กับกองสาธารณสุข เทศบาลตำบลนาจอมเทียน จำนวน 277 คน
เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบคุณภาพว่ามีความเที่ยงตรงเชื่อถือได้
(IOC = 01.0, Alpha = 0.773)

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี ระดับ
การศึกษาระดับอนุปริญญา อาชีพรับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 บาทขึ้นไป
มีระยะเวลาที่เลี้ยงสุนัข 3-5 ปี และมีจำนวนสุนัขที่เลี้ยงมากกว่า 1 ตัว การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้
และเจตคติ รวมถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าพบว่า ด้านการปฏิบัติตน
เมื่อถูกสุนัขกัด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาด้านการความรู้ในการป้องกัน
โรคพิษสุนัขบ้า และด้านการความรู้ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในด้านการทราบถึงสาเหตุของ
โรคพิษสุนัขบ้า อยู่ในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการดำเนินกิจกรรม
ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับแรก ส่วนด้านการวางแผนป้องกันด้าน
การดำเนินกิจกรรมป้องกัน และด้านการประเมินผลของกิจกรรมการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
ภาพรวมอยู่ในระดับมีส่วนร่วมปานกลาง การรับรู้ข้อมูลข่าวสารแตกต่างกัน ความรู้และเจตคติของ
ประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ไม่แตกต่างกัน และความรู้และเจตคติ มีอิทธิพลต่อการมี
ส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

ข้อเสนอแนะ คือ ทางเทศบาลควรจัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องของอันตรายจากสัตว์
เพื่อให้ความรู้เบื้องต้นแก่ประชาชนในพื้นที่

57710202: MAJOR: PUBLIC MANAGEMENT; M.B.A (PUBLIC MANAGEMENT)

KEYWORDS: PARTICIPATION/ RABIES PREVENTION/ MUNICIPALITY

KANATPONG CHOKLUECHAI: PARTICIPATION IN RABIES PREVENTION OF RESIDENTS OF NA CHOMTIAN MUNICIPALITY, SATTAHIP DISTRICT, CHON BURI PROVINCE. ADVISOR: NAPAK-ON PUNYAPAPASSORN, D.B.A, 129 P., 2014.

The present study aims to 1) examine personal factors, information reception, knowledge and attitudes, participation of residents of Na Chomtian Municipality, Sattahip District, Chon buri Province to prevent rabies, 2) to compare information reception, knowledge and attitudes, participation of residents of Na Chomtian Municipality, Sattahip District, Chon buri Province to prevent rabies, and 3) to analyze the effects of knowledge and attitudes on participation of residents of Na Chomtian Municipality, Sattahip District, Chon buri Province. Sample group included 277 people who had profiles with Division of Public Health, Na Chomtian Municipality. A questionnaire used to collect data was validated (IOC = 0.910, Alpha = 0.773).

The findings showed that most participants were female in the age 31-40 year old. They reported holding diploma and worked in government organizations. Their incomes were above 15,001 Baht. They raised more than one dog for 3-5 years. Overall factors of the information reception, knowledge and attitudes, and participation of residents of Na Chomtian Municipality was rated in the highest level. Knowledge about rabies prevention and knowledge about cause of rabies were in the moderate level. The participation of residents was rated in the high level. The level of participation in prevention planning, activities, and evaluation of the activities was in the moderate level. With different level of information reception, knowledge and attitudes towards rabies prevention of residents in Na Chomtian Municipality was not different. Knowledge and attitudes were found an effect on participation of the residents of Na Chomtian Municipality, Sattahip District, Chon buri Province.

It is suggested that the municipality should provide trainings about harm from animals for the residents.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
ข้อมูลทั่วไปของเทศบาลตำบลนาจอมเทียน	10
โรคพิษสุนัขบ้าและการป้องกัน	18
แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสาร	24
แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ เจตคติ และพฤติกรรม	30
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	49
3 วิธีดำเนินการวิจัย	53
วิธีการศึกษาข้อมูล	53
ประชากรและและการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง	53
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	55
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย	56
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	57

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล	58
ขั้นตอนวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
4 ผลการศึกษา.....	61
ส่วนที่ 1 ผลการสำรวจปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	63
ส่วนที่ 2 ผลการสำรวจการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า...	65
ส่วนที่ 3 ผลการสำรวจความรู้และเจตคติ ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน ตำบลสัตหีบ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี.....	67
ส่วนที่ 4 ผลการสำรวจการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ของผู้ตอบแบบสอบถาม	76
ส่วนที่ 5 ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย	85
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	94
สรุปผลการวิจัย.....	94
อภิปรายผลการวิจัย	100
ข้อเสนอแนะ	106
บรรณานุกรม.....	108
ภาคผนวก	113
ภาคผนวก ก.....	114
ภาคผนวก ข.....	116
ภาคผนวก ค.....	129
ประวัติย่อของผู้วิจัย	136

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1-1 สถิติการพบเชื้อโรคพิษสุนัขบ้า และจำนวนผู้เสียชีวิต.....	2
3-1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหมู่บ้าน.....	55
4-1 จำนวนและร้อยละจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล	63
4-2 จำนวน และร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า	66
4-3 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความรู้และเจตคติในการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าของประชาชน ผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านพฤติกรรมการเลี้ยงสุนัข	68
4-4 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความรู้และเจตคติในการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าของประชาชน ผู้ตอบแบบสอบถามด้านการทราบถึงสาเหตุของโรคพิษสุนัขบ้า.....	70
4-5 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความรู้และเจตคติในการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าของประชาชน ผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านความรู้ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า.....	72
4-6 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความรู้และเจตคติในการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าของประชาชน ผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการปฏิบัติตนเมื่อถูกสุนัขกัด.....	74
4-7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความรู้และเจตคติ ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของประชาชน ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวม	75
4-8 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการวางแผนป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า	77
4-9 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการดำเนินกิจกรรมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า	79
4-10 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการมีส่วนร่วมในผลของกิจกรรมการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า	81

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-11 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วม ของประชาชน ของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลของ กิจกรรมการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า.....	83
4-12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของประชาชน ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวม	84
4-13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของ การรับรู้ข้อมูล ข่าวสารกับความรู้และเจตคติของประชาชนในการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า ในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี	85
4-14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของ การรับรู้ข้อมูล ข่าวสารกับความรู้และเจตคติของประชาชนในการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาล ตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี.....	86
4-15 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ ความรู้และเจตคติ มีผลต่อการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี	89
4-16 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ ทดสอบอิทธิพลระหว่างความรู้และ เจตคติมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า ในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี	90
4-17 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	94
5-1 คำอธิบายตารางข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาในด้านต่าง ๆ	106

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1-1 กรอบแนวคิดของการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี.....	5
1-2 พื้นที่ของเทศบาลตำบลนาจอมเทียน.....	6
2-1 ประเภทความรู้.....	31
2-2 ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติ กับการเปลี่ยนแปลงภายนอกและภายใน	34
2-3 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติ และพฤติกรรม ลักษณะที่ 1.....	39
2-4 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติ และพฤติกรรม ลักษณะที่ 2.....	40
2-5 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติ และพฤติกรรม ลักษณะที่ 3.....	40
2-6 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติ และพฤติกรรม ลักษณะที่ 4.....	40
5-1 การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ต่างกัน ความรู้และเจตคติของประชาชนในการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน.....	98
5-2 สรุปผลการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี	100

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาสุนัขทำร้ายคนไม่ใช่เรื่องใหม่และเป็นปัญหาสุขภาพมาช้านาน คาดว่าในแต่ละปี มีผู้ถูกสุนัขกัดทุกเพศทุกวัยไม่ต่ำกว่า 1 ล้านคน กว่าครึ่งหนึ่งของผู้ที่ถูกกัดเป็นเด็กอายุต่ำกว่า 14 ปี เพราะเป็นวัยที่กำลังซุกซน เมื่อถูกกัดหรือข่วนเล็กน้อยเด็กมักไม่บอกพ่อแม่หรือผู้ปกครอง การบาดเจ็บหรือการเสียชีวิตจากการถูกสัตว์ทำร้ายอาจเกิดขึ้นโดยตรง หรือบางครั้งเกิดจากการติดเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าจากการกัดหรือข่วน แล้วทำให้เกิดการเจ็บป่วยและเสียชีวิตในเวลาต่อมา โรคพิษสุนัขบ้าหรือโรคกลัวน้ำเกิดจากเชื้อไวรัสเรบีส สัตว์นำโรคได้แก่สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมทุกชนิด เช่น สุนัข แมว กระจง กระรอก กระแต กระจง ค้างคาว วัว ควาย แพะ แต่สัตว์นำโรคที่สำคัญที่สุดในประเทศไทยคือสุนัข ผู้ป่วยโรคพิษสุนัขบ้ามากกว่าร้อยละ 95 มีสาเหตุมาจากสุนัขกัดหรือข่วน เพราะสุนัขเป็นสัตว์เลี้ยงที่มีความใกล้ชิดผูกพันกับคนและมีผู้นิยมเลี้ยงมากที่สุด สัตว์นำโรคพิษสุนัขบ้ารองลงมาคือแมว ดังนั้น การป้องกันและลดความเสี่ยงจากการถูกสุนัขกัดโดยเลี้ยงอย่างถูกวิธี นำสัตว์เลี้ยงไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าตามกำหนด หลีกเลี่ยงไม่ให้สุนัขกัด อย่าแหย่ อย่าเหยียบ อย่าแยก อย่าหยิบ และอย่าขู่ ถ้าถูกกัดหรือข่วนรับล้างแผลทันที ใส่น้ำยาฆ่าเชื้อ กักหมาไว้ แล้วรีบไปพบแพทย์และฉีดวัคซีนให้ครบจะลดโอกาสติดเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าและลดอัตราการเสียชีวิต จากโรคพิษสุนัขบ้าได้ เพราะ โรคนี้ไม่มีทางรักษาให้หายได้ หากเป็นแล้วเสียชีวิตทุกราย

โรคพิษสุนัขบ้า (กรมปศุสัตว์, 2552) เป็นโรคเก่าแก่มาแต่โบราณ ซึ่งติดต่อระหว่างสัตว์และคนที่มีอันตรายเป็นยิ่ง ซึ่งมีหลักฐานการพบโรคนี้ เมื่อประมาณ 25 ศตวรรษ ก่อนคริสตกาล โรคนี้เกิดในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมทุกชนิด แล้วแพร่มายังคน เมื่อเป็นโรคนี้ไม่มีทางรักษา ต้องตายทุกราย ซึ่งสัตว์ที่ป่วยด้วยโรคพิษสุนัขบ้าจะขับเชื้อออกมากับน้ำลายเป็นระยะ ๆ เชื้อไวรัสโรคพิษสุนัขบ้าในน้ำลายสัตว์ป่วยจะเข้าสู่ร่างกายคนหรือสัตว์อื่นทางบาดแผล รอยขีดข่วน รอยถลอก เยื่อ บูดตา จมูก ปาก ส่วนการติดต่อทางอื่นในธรรมชาติเป็นไปได้ยาก ในประเทศไทยมีผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้ามากกว่า 95% เกิดจากการถูกสุนัขบ้ากัด และในปี พ.ศ. 2550 กรมปศุสัตว์ได้กำหนดเพิ่มเติมให้โรคพิษสุนัขบ้าเป็นโรคระบาดสัตว์เพิ่มเติมตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์เพิ่มเติม พ.ศ. 2547 และฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2550) เป็น โรคตามมาตรา 4 (กรมปศุสัตว์, 2552)

โรคพิษสุนัขบ้าเป็นโรคที่ติดต่อกันจากสัตว์มาสู่คนที่มีอันตรายร้ายแรงที่สุด คนหรือสัตว์ที่มีอาการของโรคจะเสียชีวิตทุกราย โรคนี้พบได้ในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมทุกชนิด ซึ่งในประเทศไทยสุนัขยังคงเป็นสัตว์นำโรคที่สำคัญที่สุด ในปีหนึ่ง ๆ มีคนถูกสุนัขกัดมากกว่า 1 ล้านคน กว่าครึ่งหนึ่งของผู้ที่ถูกกัดเป็นเด็กอายุต่ำกว่า 14 ปี เพราะเป็นวัยที่กำลังซุกซน เมื่อถูกกัดหรือข่วนเล็กน้อยเด็กมักไม่บอกพ่อแม่หรือผู้ปกครอง การบาดเจ็บหรือการเสียชีวิตจากการถูกสัตว์ทำร้ายอาจเกิดขึ้นโดยตรง หรือบางครั้งเกิดจากการติดเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าจากการกัดหรือข่วน แล้วทำให้เกิดการเจ็บป่วยและเสียชีวิตในเวลาต่อมา (อภิรมย์ พวงหัตถ์, 2555)

ตารางที่ 1-1 สถิติการพบเชื้อโรคพิษสุนัขบ้า และจำนวนผู้เสียชีวิต (สำนักงานควบคุมและป้องกันโรคที่ 10 กรมควบคุมโรค, 2554)

ปีพ.ศ.	พบเชื้อโรคพิษสุนัขบ้า %	จำนวนผู้เสียชีวิต (คน)
2550	21.8	17
2551	20.2	9
2552	28.7	23
2553	27.97	8
2554	0	8

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 พบว่า พบเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าร้อยละ 21.8 มีจำนวนผู้เสียชีวิต 17 คน ปี พ.ศ. 2551 พบเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าร้อยละ 20.2 มีจำนวนผู้เสียชีวิต 9 คน ซึ่งลดลง ปี พ.ศ. 2552 พบเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าร้อยละ 28.7 มีจำนวนผู้เสียชีวิต 23 คน ปี พ.ศ. 2553 พบเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าร้อยละ 27.97 มีจำนวนผู้เสียชีวิต 8 คน ปี พ.ศ. 2554 ไม่พบเชื้อโรคพิษสุนัขบ้า แต่ยังคงพบว่ามีผู้เสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้าเท่ากับจำนวนผู้เสียชีวิตในปี พ.ศ. 2553 ซึ่งพบเชื้อโรคพิษสุนัขบ้า 27.97 % จะเห็นได้ว่าโรคพิษสุนัขบ้ามีระยะการฟักตัวที่ยาว แม้ปีดังกล่าวจะไม่พบเชื้อแล้วก็ตาม

โรคพิษสุนัขบ้าเป็นโรคของสัตว์ ถ้าไม่มีโรคในสัตว์ก็จะมีสัตว์ถ่ายทอดโรคมายังคน ในประเทศไทยได้มีการพิสูจน์ยืนยันแล้วว่า สุนัขเป็นแหล่งโรคถึงร้อยละ 96 แมวประมาณร้อยละ 3 ที่เหลือต่ำกว่าร้อยละ 1 เป็นสัตว์เลี้ยงชนิดอื่นและสัตว์ป่า การเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้า โดยอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่ถูกสัตว์ที่สงสัยว่าเป็นโรคนี้กัด แล้วตัดหัวสัตว์ส่งตรวจจะเป็นแนวทางที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งในการกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไป ถ้าพึงการฉีดวัคซีนป้องกันโรคในคน

หลังจากรับเชื้อหรือสงสัยว่ารับเชื้อเพียงอย่างเดียว จะไม่สามารถป้องกันการเสียชีวิตของคน ในท้องถิ่นได้อย่างถาวร การประสานงานกับกรมปศุสัตว์ในด้านการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้ประชาชนหรือผู้ครอบครองสุนัขที่มีอายุเกิน 3 เดือน นำสุนัขไปรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าปีละครั้งจะเป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่จะต้องริบดำเนินการ เพื่อผลประโยชน์ในระยะยาวที่จะกวาดล้างโรคนี้ให้หมดไป และคงสภาพการปลอดโรคนี้ได้ตลอดไป (สุเมธ องค์กรบรรณคดี, 2545)

การมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนเป็นแนวทางสำคัญแนวทางหนึ่งที่จะส่งเสริมการควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า โดยยุทธศาสตร์การพัฒนาแบบใหม่ถือว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนหรือชุมชนและการพึ่งพิงตนเองเป็นหลักการและวิธีการพัฒนาที่มีความสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จของการพัฒนาที่มุ่งพัฒนาคน และส่งเสริมความเป็นธรรมในสังคม สังเกตได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบันพบว่ายังมีน้อยมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการประชาสัมพันธ์ การสร้างกลไกต่าง ๆ ที่จะทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมน้อย และส่วนใหญ่เป็นการปล่อยให้เกิดตามการมีส่วนร่วมโดยธรรมชาติ หมายความว่าหากผู้ใดสนใจ หรือคนใดสนใจก็สามารถเข้ามามีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หัวใจสำคัญคือจะต้องสร้างกลไกให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมได้ทุกเพศทุกวัย ทุกกลุ่ม ทุกสถานภาพ และสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างปลอดภัย (วุฒิสาร ตันไชย, 2546, หน้า 47)

ปัญหาการเลี้ยงสุนัขในตำบลนาจอมเทียน คือมีจำนวนสุนัขเพิ่มมากขึ้นทั้งที่เลี้ยงเองและสุนัขจรจัด จำนวนสุนัขจรจัดเพิ่มมากขึ้นถึงร้อยละ 20 ต่อปีเมื่อเทียบกับสุนัขที่มีเจ้าของ (ข้อมูลการฉีดวัคซีนสุนัข พ.ศ. 2556, กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลนาจอมเทียน) ชาวบ้านในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียนเกิดความสงสาร นำอาหาร ไปให้สุนัขตามสถานที่ต่าง ๆ ที่มีสุนัขอาศัยอยู่จำนวนมาก ทำให้เกิดปัญหาตามมา คือ สุนัขกัดผู้เลี้ยง หรือผู้สัญจรไปมา เนื่องจากในสมัยปัจจุบันเมื่อซื้อสุนัขมาพอเริ่มโตไม่น่ารักก็เอาไปปล่อยทำให้มีการเลี้ยงสุนัขจรจัดมากขึ้น จากนั้นก็เลี้ยงสุนัขตัวใหม่มาเลี้ยง การขาดความรู้ ความความรับผิดชอบในการเลี้ยง จึงเป็นอีกสาเหตุหนึ่ง ที่ประชาชนในเขตเทศบาลนาจอมเทียนกำลังประสบปัญหาดังกล่าว

จากแนวความคิดดังกล่าว ทำให้ผู้ศึกษาเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนซึ่งจะเป็นแนวทางในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในชุมชน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า รวมทั้งปัญหาอุปสรรคของการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ดังนั้น การมีส่วนร่วมของประชาชนจะเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนเกิดการพึ่งพาตนเอง อันจะนำไปสู่การพัฒนาทางด้านสาธารณสุขที่ก่อให้เกิดสุขภาพดีแก่ประชาชนในตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ต่อไป โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร กับความรู้และเจตคติของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อวิเคราะห์หาความรู้และเจตคติ ที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

สมมติฐานของการวิจัย

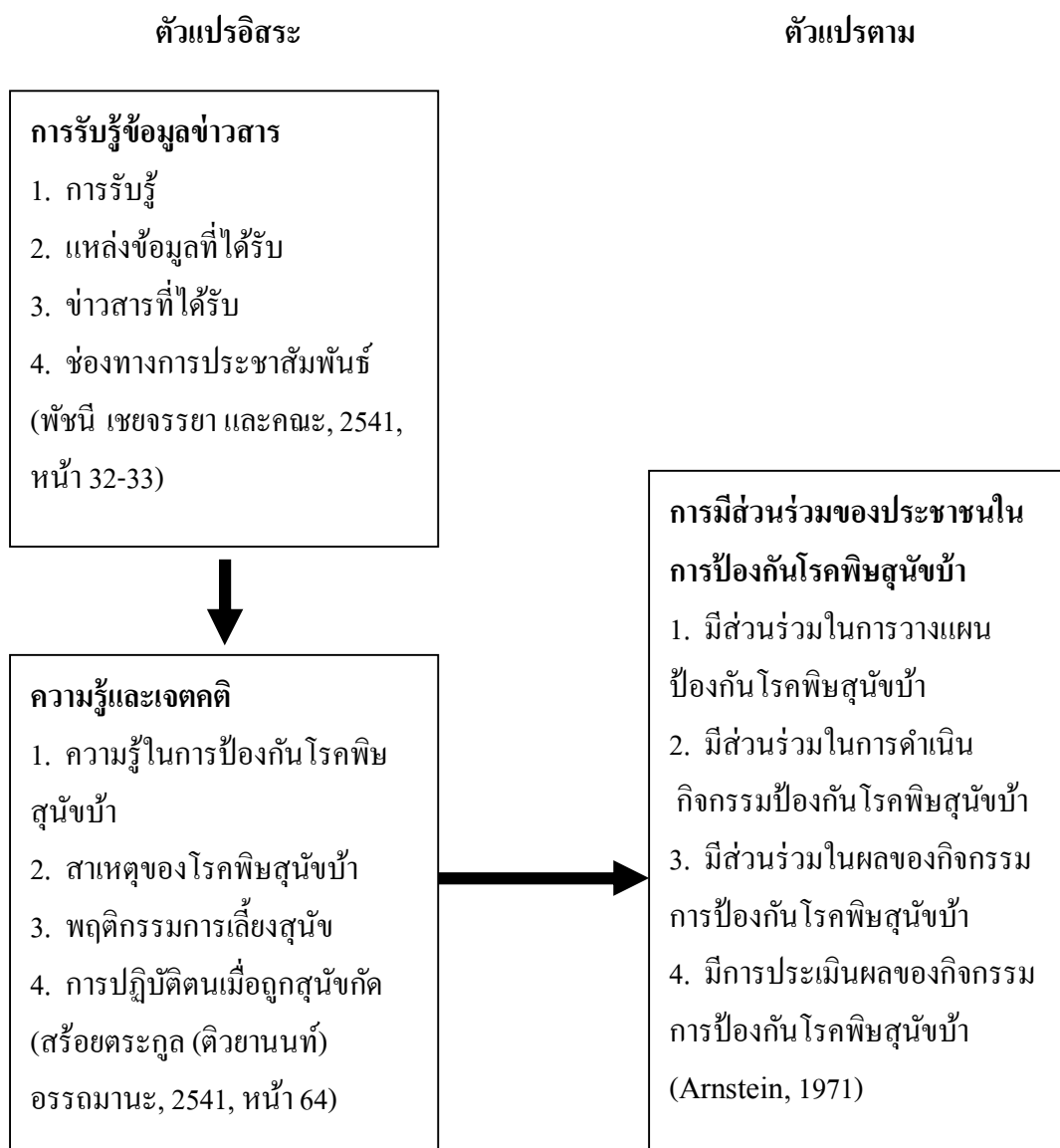
1. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารแตกต่างกัน ความรู้และเจตคติของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน
2. ความรู้และเจตคติ ส่งต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. นำผลของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี มาสร้างโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา และสามารถนำมาปรับใช้เป็นแนวทางในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
2. นำผลของความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี มาแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อสามารถทำให้เกิดความสมัครใจเข้าร่วมกิจกรรมในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
3. นำผลการวิจัยเสนอผู้บริหารเทศบาลตำบลนาจอมเทียน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเกี่ยวกับปัญหาการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าได้อย่างยั่งยืน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้นำแนวคิดในเรื่ององค์ประกอบของสารของพัชนี เษยจรรยา และคณะ (2541, หน้า 32-33) แนวคิดความรู้และเจตคติของสร้อยตระกูล (ตีวยานนท์) อรรถมานะ (2541, หน้า 64) ในเรื่องความสัมพันธ์ของเจตคติและพฤติกรรม และแนวคิดของ Arnstein (1971) ระดับการของการมีส่วนร่วม มาเป็นกรอบแนวคิดซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้

ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
ในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหาในการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การรับรู้ข่าวสาร ประกอบด้วย การรับรู้ แหล่งข้อมูลที่ได้รับ ข่าวสารที่ได้รับ ช่องทางการประชาสัมพันธ์

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ความรู้และเจตคติ ประกอบด้วย ทราบถึงสาเหตุของโรคพิษสุนัขบ้า ความรู้ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า การปฏิบัติตนเมื่อถูกสุนัขกัด

ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน ประกอบด้วย มีส่วนร่วมในการวางแผน มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม มีส่วนร่วมในผลของกิจกรรม มีการประเมินผลของกิจกรรม

2. ขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่ พื้นที่ของเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน จำนวน 6 หมู่บ้าน ประกอบด้วย หมู่บ้านบ้านอำเภอ หมู่ที่ 4 ทั้งหมด หมู่บ้านนาจอมเทียน หมู่ที่ 1 บางส่วน หมู่บ้านน้ำเมา หมู่ที่ 2 บางส่วน หมู่บ้านบ้านอำเภอ หมู่ที่ 3 บางส่วน หมู่บ้านหินวง หมู่ที่ 8 บางส่วน หมู่บ้านคลองน้ำชัย หมู่ที่ 9 บางส่วน รายละเอียดดังภาพที่ 1-2

ภาพที่ 1-2 พื้นที่ของเทศบาลตำบลนาจอมเทียน

2. ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่ ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ เป็นประชาชนที่เลี้ยงสุนัขตั้งแต่เดือนมกราคม-เมษายน พ.ศ. 2557 จำนวน 896 คน ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี โดยผู้วิจัยกำหนดตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนทั้งหมด 6 หมู่บ้าน จำนวนประชากรทั้งหมด 896 คน โดยแบ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วน และ

นำมาจับฉลากแยกตามหมู่บ้าน เมื่อได้รายชื่อให้ดูตามบ้านเลขที่ ที่ได้ลงทะเบียนไว้ กับกองสาธารณสุข เทศบาลตำบลนาจอมเทียน (ทะเบียนการเลี้ยงสุนัข ในช่วงฤดูร้อนตั้งแต่เดือนมกราคม-เมษายน พ.ศ. 2557, กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลนาจอมเทียน) จำนวน 277 คน

3. ขอบเขตด้านเวลา โดยเก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2557

นิยามศัพท์เฉพาะ

ประชาชน หมายถึง ประชาชนที่เลี้ยงสุนัขตั้งแต่เดือนมกราคม-เมษายน พ.ศ. 2557 จำนวน 896 คน ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

การรับรู้ หมายถึง การที่ประชาชนที่เลี้ยงสุนัขในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน มีความเข้าใจ ได้รับข่าวสาร ในเรื่องการของการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

แหล่งข้อมูลที่ได้รับ หมายถึง สื่อ ตัวกลาง อุปกรณ์การสื่อสาร เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุเสียงตามสาย ตัวบุคคล ที่กระจายข่าวสารให้แก่ประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

ข่าวสารที่ได้รับ หมายถึง ข้อมูล ข่าวสารในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า การระบาดของโรคพิษสุนัขบ้า การปฏิบัติตนเมื่อสัมผัสโรคพิษสุนัขบ้า และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

ช่องทางการประชาสัมพันธ์ หมายถึง ช่องทางการนำข่าวสาร ที่สามารถเข้าถึงประชาชน เกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า เผยแพร่ ในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี สู่ประชาชนที่สะดวกที่สุด

ความรู้และเจตคติในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า หมายถึง ความเข้าใจในเรื่องของพฤติกรรมการเลี้ยงสุนัขทราบถึงสาเหตุของโรคพิษสุนัขบ้า ความรู้ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และการปฏิบัติตนเมื่อถูกสุนัขกัด ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

พฤติกรรมการเลี้ยงสุนัข หมายถึง การเลี้ยงสุนัข โดยมีการปฏิบัติดังนี้ การเลี้ยงสุนัขอยู่ในบ้านจะทำให้สุนัขไม่มีโอกาสเป็นโรคพิษสุนัขบ้า การเลี้ยงจำนวนน้อย ๆ เท่าที่จำเป็นเป็น การลดโอกาสการเกิดโรคพิษสุนัขบ้า การให้สุนัขตัวเลี้ยงหรือกักขังจะทำให้สุนัขไม่สามารถไปกัดผู้อื่นได้ การพาสัตว์เลี้ยงไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าเป็นประจำทุกปี ของเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

สาเหตุของโรคพิษสุนัขบ้า หมายถึง เหตุการณ์ที่ทำให้เกิดโรคพิษสุนัขบ้า หมายถึง การที่โรคพิษสุนัขบ้า ถ้าเป็นกับสัตว์แล้วจะไม่เป็นอันตรายกับคน การที่คนเป็นโรคพิษสุนัขบ้าแล้ว จะเสียชีวิตในเวลาอันรวดเร็วมาก โรคพิษสุนัขบ้า ไม่ติดต่อระหว่างคนกับคน โรคพิษสุนัขบ้ามักจะ ระบาดในฤดูร้อน และเป็นเหตุที่ทำให้เกิดในเฉพาะเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

ความรู้ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า หมายถึง ความรู้ในเรื่องของการที่ท่านถูกสัตว์เป็น โรคพิษสุนัขบ้านี้ข่วน เป็นแผลถลอกเพียงเล็กน้อยไม่จำเป็นต้องฉีควัคซีนโรคพิษสุนัขบ้าก็ได้ การที่น้ำลายของสัตว์ที่เป็น โรคพิษสุนัขบ้ามาถูกแผลก็สามารถเป็นโรคนี้ได้ เมื่อสัตว์ที่ป่วยเป็นโรค พิษสุนัขบ้า มีทั้งคุร่ายหางตก กัดคน ไม่เลือกหน้าและเชื่องซึม ไม่กินอาหาร เมื่อท่านถูกสุนัขที่เป็น โรคพิษสุนัขบ้ากัดเป็นแผลถลอกเพียงเล็กน้อย ก็สามารถป่วยเป็นโรคพิษสุนัขบ้าได้ ในเฉพาะเขต เทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

การปฏิบัติตนเมื่อถูกสุนัขกัด หมายถึง กระบวนการเบื้องต้นในการดูแลตนเองเมื่อถูก สุนัขกัด ในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี เช่น เมื่อสุนัขกัดกันควรรีบ เข้าไปจับแยกโดยทันที เมื่อโดนสุนัขกัดต้องล้างแผลด้วยน้ำสบู่และยาใส่แผลสดทันทีก่อน ไปพบ แพทย์ การที่ไม่จำเป็นต้องให้วัคซีนกับสุนัขในบ้านก็ได้ ถ้าท่านเลี้ยงสุนัขไว้เฉพาะภายในบริเวณ บ้านไม่ได้ให้ออกมาข้างนอก

การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง กระบวนการที่ให้ประชาชนในเขตเทศบาลตำบล นาจอมเทียน ได้เข้าไปมีส่วนร่วม 4 ด้าน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการวางแผนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า การมีส่วนร่วมในผลของกิจกรรมการ ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าและ การมีส่วนร่วมการประเมินผลของกิจกรรมการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า

การมีส่วนร่วมในการวางแผนป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า หมายถึง กระบวนการที่ประชาชน เข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผนป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า ในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอ สัตหีบ จังหวัดชลบุรี

การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า หมายถึง กระบวนการที่ทำ ให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า ในเขตเทศบาลตำบล นาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

การมีส่วนร่วมในผลของกิจกรรมการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า หมายถึง กระบวนการที่ทำ ให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในผลของกิจกรรมการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า ในเขตเทศบาลตำบล นาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

การมีส่วนร่วมการประเมินผลของกิจกรรมการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า หมายถึง
กระบวนการที่ทำให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการประเมินผลของกิจกรรมการป้องกันโรคพิษ
สุนัขบ้า ในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน ต่อการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และเพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน ต่อการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ของครอบครัว โดยได้รวบรวมแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเทศบาลตำบลนาจอมเทียน
2. โรคพิษสุนัขบ้าและการป้องกัน
3. แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสาร
4. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ เจตคติ และพฤติกรรม
5. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลทั่วไปเทศบาลตำบลนาจอมเทียน

เทศบาลตำบลนาจอมเทียน ได้จัดตั้งขึ้นเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งแยกจากพื้นที่ที่นอกเหนือจากพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามประกาศจัดตั้งของกระทรวงมหาดไทย ปรากฏตามข้อมูลในปัจจุบัน โดยสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่น ดังนี้

1. สภาพทั่วไป

ลักษณะที่ตั้ง

เทศบาลตำบลนาจอมเทียนตั้งอยู่ในเขตอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี เป็น 1 ใน 3 เทศบาลของอำเภอสัตหีบ ตั้งอยู่ตรงชายฝั่งทะเลตะวันออกของอ่าวไทยอยู่ห่างจากกรุงเทพ เป็นระยะทาง 155 กิโลเมตร และห่างจากจังหวัดชลบุรี เป็นระยะทางประมาณ 68 กิโลเมตร มีพื้นที่รวมทั้งสิ้น 12.63 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ตำบลนาจอมเทียน หมู่ที่ 4 ทั้งหมู่และหมู่ที่ 1, 2, 3, 8, 9 บางส่วน

อาณาเขต

เทศบาลตำบลนาจอมเทียนมีอาณาเขตตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้ง
สุขาภิบาลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ตั้งแต่วันที่ 24 กันยายน พ.ศ. 2536 ตามประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 110 ตอนที่ 175 วันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2536 ดังต่อไปนี้

หลักเขตที่ 1 ซึ่งตั้งอยู่ในทะเล ตามแนวเส้นตั้งฉากกับชายฝั่งทะเลตรงเส้นรุ้ง 12-52 องศา
ซึ่งเป็นหลักเขตเมืองพัทยาที่ 5 ระยะ 200 เมตร

ทิศเหนือ

ตั้งแต่หลักเขตที่ 1 เป็นเส้นตรงไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ผ่านหลักเขตเมืองพัทยา
ที่ 5 และเลียบเส้นแบ่งเขตระหว่างอำเภอสัตหีบกับอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ไปทางทิศ
ตะวันออกเฉียงใต้ผ่านทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3 กรุงเทพ-ตราด ถึงหลักเขตที่ 2 ซึ่งตั้งอยู่ตรง
เส้นแบ่งเขตระหว่างอำเภอสัตหีบกับอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ตัดกับศูนย์กลางทางหลวง
แผ่นดิน หมายเลข 3 กรุงเทพ-ตราด ตามแนวเส้นแบ่งเขตระหว่างอำเภอสัตหีบกับอำเภอบางละมุง
จังหวัดชลบุรี ไปทาง ทิศตะวันออกเฉียง ระยะเวลา 500 เมตร

ทิศตะวันออก

จากหลักเขตที่ 2 เป็นเส้นขนานกับศูนย์กลางทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3 กรุงเทพ -
ตราด ระยะ 500 เมตร ไปทางทิศใต้ ถึงหลักเขตที่ 3 ซึ่งตั้งอยู่ตรงเส้นแบ่งเขตระหว่างอำเภอสัตหีบ
กับอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

จากหลักเขตที่ 3 เป็นเส้นเลียบเส้นแบ่งเขตระหว่างอำเภอสัตหีบกับอำเภอบางละมุง
จังหวัดชลบุรี ไปทางทิศใต้ ถึงหลักเขตที่ 4 ซึ่งตั้งอยู่ตรงเส้นแบ่งเขตระหว่างอำเภอสัตหีบ
อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ตรงจุดที่อยู่ตามแนวเส้นตั้งฉากกับศูนย์กลางทางหลวงแผ่นดิน
หมายเลข 3 กรุงเทพ-ตราด ระยะ 500 เมตร

จากหลักเขตที่ 4 เป็นเส้นขนานกับศูนย์กลางทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3 กรุงเทพ-
ตราด ระยะ 500 เมตร ไปทางทิศใต้ ถึงหลักเขตที่ 5 ซึ่งตั้งอยู่ตรงเส้นแนวเขตสุขาภิบาลบางเสร่
อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

ทิศใต้

จากหลักเขตที่ 5 เป็นเส้นเลียบเส้นแนวเขตสุขาภิบาลบางเสร่ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี
ไปทางทิศตะวันตก ผ่านหลักเขตสุขาภิบาลบางเสร่ที่ 1 ลงไปในทะเล ถึงหลักเขตที่ 6 ซึ่งตั้งอยู่ตาม
แนวเส้นตั้งฉากกับชายฝั่งทะเล ตรงหลักเขตสุขาภิบาลบางเสร่ที่ 1 ระยะ 200 เมตร

ทิศตะวันตก

จากหลักเขตที่ 6 เป็นเส้นขนานกับชายฝั่งทะเล ระยะ 200 เมตร ไปทางทิศเหนือบรรจบกับหลักเขตที่ 1 กล่าวโดยย่อ เทศบาลตำบลนาจอมเทียน มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ เขตเมืองพัทยา

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ เขตเทศบาลตำบลห้วยใหญ่ อำเภอบางละมุง

และเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ

ทิศใต้ ติดต่อกับ เขตเทศบาลตำบลบางเสร่ อำเภอสัตหีบ

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ เขตชายฝั่งทะเล่าวไทย

เทศบาลตำบลนาจอมเทียนมีพื้นที่เขตปกครองของหมู่บ้านในตำบลนาจอมเทียน ดังนี้

1. หมู่บ้านบ้านอำเภอ	หมู่ที่ 4	ทั้งหมด
2. หมู่บ้านนาจอมเทียน	หมู่ที่ 1	บางส่วน
3. หมู่บ้านน้ำเมา	หมู่ที่ 2	บางส่วน
4. หมู่บ้านบ้านอำเภอ	หมู่ที่ 3	บางส่วน
5. หมู่บ้านหินวง	หมู่ที่ 8	บางส่วน
6. หมู่บ้านคลองน้ำซัย	หมู่ที่ 9	บางส่วน

ประชากรในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน ณ วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2549 มีทั้งสิ้น 8,274 คน แยกเป็น ชาย 4,054 คน หญิง 4,220 คน มีบ้านเรือน 6,150 หลังคาเรือน 1,791 ครัวเรือน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง มีทั้งสิ้น 6,295 คน แยกเป็นชาย 3,072 คน หญิง 3,223 คน ความหนาแน่นของประชากร 655 คนต่อตารางกิโลเมตร

2. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน (ระบบบริการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน)

2.1 การคมนาคม/ขนส่ง เทศบาลตำบลนาจอมเทียน มีเส้นทางคมนาคมทางบกที่สะดวกและสามารถติดต่อทั่วถึงกันทั้งตำบลภายในเขตเทศบาลและท้องถิ่นใกล้เคียง โดยมีถนนในเขตเทศบาลรวมทั้งสิ้น 67 สาย คือ

ก. ถนนทางหลวงแผ่นดิน คือ ทางหลวงแผ่นดินสายสุขุมวิท บางนา-ตราด เป็นถนนสายหลัก เลียบชายฝั่งทะเล เชื่อมระหว่างกรุงเทพ-ชลบุรี-ระยอง-จันทบุรี-ตราด

ข. ทางหลวงท้องถิ่น ประเภทถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก มีประมาณ 14 สาย ยาวประมาณ 10 กิโลเมตร ครอบคลุมแหล่งชุมชนหนาแน่นในเขตเทศบาล

ค. ทางหลวงท้องถิ่น ประเภทถนนลาดยางแอสฟัลต์ติกคอนกรีต มีประมาณ 47 สาย ยาวประมาณ 27 กิโลเมตร ครอบคลุมแหล่งชุมชนเชื่อมโยงทุกหมู่บ้าน

ง. ทางหลวงท้องถิ่น ประเภทลูกรังมีประมาณ 6 สาย ยาวประมาณ 20 กิโลเมตร ใช้สำหรับติดต่อในพื้นที่ห่างไกล ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นชุมชนหนาแน่นน้อยเช่นเดียวกับชุมชนในชนบท

2.2 การประปาเทศบาลตำบลนาจอมเทียน ไม่มีกิจการประปาเป็นของตนเองแต่ได้ให้ความช่วยเหลือราษฎรในเขตเทศบาลให้มีน้ำประปาใช้อย่างทั่วถึง โดยการตั้งงบประมาณจัดทำโครงการวางท่อขยายเขตจำหน่ายน้ำประปาเข้าไปในชุมชนที่ไม่มีน้ำประปาใช้ โดยมีผู้ใช้น้ำประปาคิดเป็นร้อยละ 80 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมดของเทศบาล

2.3 การไฟฟ้า ประชาชนทั้งหมดที่อยู่ในพื้นที่เทศบาลตำบลนาจอมเทียน ซึ่งประกอบไปด้วย ตำบลนาจอมเทียน หมู่ที่ 4 ทั้งหมู่ และหมู่ที่ 1,2,3,8,9 บางส่วน รวม 1,711 ครัวเรือนมีไฟฟ้าใช้แล้วคิดเป็น ร้อยละ 95 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมดของเทศบาล ซึ่งเทศบาลได้เร่งรัดขยายเขตไฟฟ้าบางพื้นที่ที่ยังไม่มี ไฟฟ้าใช้ และได้ทำการปรับปรุงซ่อมแซมไฟฟ้าสาธารณะในแหล่งชุมชน และถนนสาธารณะอยู่ตลอดเวลา ทำให้ระบบไฟฟ้าและแสงสว่างได้ทั่วถึง และป้องกันการเกิดอุบัติเหตุและอาชญากรรม

2.4 การสื่อสารและโทรคมนาคม เทศบาลตำบลนาจอมเทียน เป็นเทศบาลที่มีเขตติดต่อกับเมืองพัทยา ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวขนาดใหญ่ ทำให้เทศบาลจะต้องดำเนินการในด้านการท่องเที่ยวเป็นหลัก เพื่อเป็นการรองรับนักท่องเที่ยวจากเมืองพัทยามีการพัฒนาทางด้านการสื่อสาร เพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองพัทยาใน พื้นที่เทศบาลตำบลนาจอมเทียนมีสำนักงานเกี่ยวกับการสื่อสารตั้งอยู่ และที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ติดกันสามารถ ให้บริการครอบคลุมพื้นที่ของเทศบาลตำบลนาจอมเทียนได้ ประกอบด้วย

2.4.1 ที่ทำการไปรษณีย์ของ บริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด (มหาชน) จำนวน 1 แห่ง

2.4.2 ที่ทำการชุมสายของบริษัท ทศท. คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) จำนวน 1 แห่ง

2.4.3 ที่ทำการชุมสายของบริษัท TT & T จำกัด (มหาชน) จำนวน 1 แห่ง

2.4.4 สถานีวิทยุเสียงจากทหารเรือ 5 (พัทยา) จำนวน 1 แห่ง

2.4.5 สถานีวิทยุ อ.ส.ม.ท. พัทยา จำนวน 1 แห่ง

2.4.6 สำนักงานบริการของ บริษัท กสท. โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) สาขาพัทยาจำนวน 1 แห่ง มีจำนวนครัวเรือนในพื้นที่เทศบาลตำบลนาจอมเทียน ได้รับประโยชน์ประมาณร้อยละ 95

2.5 การใช้ที่ดิน ลักษณะภูมิประเทศของเทศบาลตำบลนาจอมเทียน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ที่ติดชายฝั่งทะเลอ่าวไทยเหมาะสำหรับปรับปรุงและส่งเสริมการท่องเที่ยว ที่จะต้องรองรับ

นักท่องเที่ยวรองจากเมืองพัทยาเนื่องจากมีพื้นที่ติดต่อกับเมืองพัทยา โดยแสดงลักษณะการใช้ที่ดินประเภทต่าง ๆ ในเขตพื้นที่ โดยประมาณ ดังนี้

2.5.1	พื้นที่พักอาศัย	1,600 ไร่	-	พื้นที่เกษตรกรรม	300 ไร่
2.5.2	พื้นที่พาณิชยกรรม	1,000 ไร่	-	พื้นที่อุตสาหกรรม	15 ไร่
2.5.3	พื้นที่ตั้งหน่วยงานของรัฐ	100 ไร่	-	พื้นที่ตั้งสถานศึกษา	350 ไร่
2.5.4	สวนสาธารณะ / นันทนาการ	100 ไร่	-	พื้นที่ว่าง	4,437 ไร่

3. ด้านเศรษฐกิจ

จากการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่เจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ทำให้เขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียนซึ่งติดกับเขตพัทยา จึงเป็นที่สนใจของนักลงทุนรายใหม่ ๆ จะเห็นได้จากสถานที่ท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นใหม่ เช่น สวนน้ำแห่งใหม่ในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน มิโมซ่า เป็นต้น

3.1 โครงสร้างทางเศรษฐกิจ/ รายได้ประชากร

จากการที่เมืองพัทยาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศไทย ปัจจุบันได้ขยายตัวจนเต็มพื้นที่ ในอนาคตต่อไปข้างหน้าจะต้องขยายตัวเข้าสู่เขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน ในอดีตประชาชนชาวนาจอมเทียน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพประมงเป็นอาชีพหลักเลี้ยงครอบครัว และในปัจจุบันอาชีพประมงทำรายได้ให้กับผู้ประกอบการประมงน้อยลง เนื่องจากสัตว์ทะเลน้อยลง และมีปัญหาทาง ด้านสิ่งแวดล้อมมาก ประกอบกับการขยายตัวการท่องเที่ยวของเมืองพัทยา ทำให้เศรษฐกิจมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว มีการลงทุนในพื้นที่ที่เป็นที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนมีการเปิดสถานประกอบการประเภทต่างๆอย่างมากมาย ส่งผลให้ประชาชนทั้งในพื้นที่และต่างพื้นที่มีงานทำมากขึ้น มีรายได้เพื่อเลี้ยงครอบครัวสูงขึ้น

3.2 การเกษตรกรรม เกษตรกรในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน ที่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม มีส่วนน้อย เนื่องจากพื้นดินในพื้นที่ตำบลนาจอมเทียนไม่เหมาะที่จะทำการเกษตรกรรม จึงมีผลทำให้เกษตรกร มีฐานะความเป็นอยู่ในระดับพออยู่พอกิน ประกอบด้วยการทำนา ทำสวน ทำไร่ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เช่น เลี้ยงกุ้ง เลี้ยงปลา เลี้ยงหอย เป็นต้น จากการตรวจสอบพบว่าการทำเกษตรกรรมในพื้นที่มีน้อยมาก ส่วนการปลูกสัตว์มีการเลี้ยงโคเนื้ออยู่ 2-3 ราย

3.3 การพาณิชยกรรม/ การบริการ ในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน การเจริญเติบโตทางด้านธุรกิจการท่องเที่ยวอยู่กระจัดกระจาย มีการใช้แรงงานจำนวนมากขึ้น ด้านการท่องเที่ยวทำให้เกิดการหมุนเวียนธุรกิจทางการเงิน ด้านการลงทุน มีผู้ประกอบการสนใจที่จะลงทุนทางด้านธุรกิจการท่องเที่ยว โดยเล็งเห็นว่าเทศบาลตำบลนาจอมเทียน จะต้องรองรับนักท่องเที่ยว

รองจากเมืองพัทยา ซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกันแสดงเป็นประเภทและจำนวนสถานประกอบการด้านการพาณิชย์กรรมและการบริการ ดังนี้

3.3.1 สถานประกอบการด้านพาณิชย์กรรม

- ก. สถานีบริการน้ำมัน 3 แห่ง
- ข. ตลาดนัด 2 แห่ง
- ค. ร้านค้าทั่วไป 95 แห่ง

3.3.2 สถานประกอบการด้านบริการ

- ก. โรงแรม 17 แห่ง
- ข. ธนาคาร 2 แห่ง
- ค. สถานที่จำหน่ายอาหาร ตาม พ.ร.บ. สาธารณสุข 61 แห่ง

3.4 การอุตสาหกรรม ในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียนเหมาะสำหรับเป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งหนึ่งและประชาชนชาวนาจอมเทียนส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพประมง มีการใช้เรือประมงในการดำเนินการหาปลาในท้องทะเล อ่าวไทย จึงมีการดำเนินกิจการที่เป็นทางด้านอุตสาหกรรม คือ อุตสาหกรรมอู่ต่อเรือประมง และอู่ต่อเรือสำหรับท่องเที่ยวมีการดำเนินการทางด้านอุตสาหกรรมอยู่ประมาณ 4-5 แห่ง ตลอดจนมีการดำเนินการทางด้าน การต่อเชื่อมเหล็ก อลูมิเนียม เสาอากาศ โรงกลึง ฯลฯ เป็นผู้ประกอบการรายย่อย

3.5 การท่องเที่ยว ในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่

3.5.1 ชายหาดจอมเทียน เป็นพื้นที่ติดต่อกับเมืองพัทยาสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้

3.5.2 ชายหาดบ้านอำเภอ (ชายหาดสมประสงค์) มีสวนสาธารณะสำหรับไว้

พักผ่อนและออกกำลังกายในตอนเช้า-เย็น และมีสถานที่ท่องเที่ยว ที่มีพื้นที่ติดต่อกับเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน ทำให้นักท่องเที่ยวรู้จักนาจอมเทียนมากขึ้น ได้แก่

3.5.2.1 สวนนงนุช ซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาจอมเทียน มี

3.5.2.1.1 ร้านอาหารที่ประกอบอาหาร

3.5.2.1.2 สวนดอกไม้ที่สวยงาม

3.5.2.1.3 การแสดงวัฒนธรรมของแต่ละภาค มีสินค้าของแต่ละภาค

จำหน่าย

3.5.2.1.4 มีการแสดงโชว์ความสามารถของลิง , ช้าง

3.5.2.1.5 สวนหิน

3.5.2.2 วัดญาณสังวรารามซึ่งพื้นที่อยู่ในบริเวณเทศบาลตำบลห้วยใหญ่ มี

3.5.2.2.1 วิหารเซียน

3.5.2.2.2 รอยพระพุทธรูปบาท

3.5.2.2.3 ศาลานานาชาติ

3.5.2.2.4 สวนสัตว์

3.5.2.3 พระพุทธรูปแกะสลักเขาศิขรร์ย ซึ่งเป็นพื้นที่ในเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลนาจอมเทียน มีพระพุทธรูปแกะสลักที่ใหญ่ที่สุดในโลก และของที่ระลึกจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยว

3.6 การปศุสัตว์ ลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่ของเทศบาลตำบลนาจอมเทียน เป็นพื้นที่เหมาะแก่การทำธุรกิจ การบริการท่องเที่ยว ราษฎรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการประมงและมีส่วนประกอบอาชีพการค้าขาย เกษตรกรรม อุตสาหกรรมและการปศุสัตว์ ทางด้านการปศุสัตว์ในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน มีผู้เลี้ยงโคเนื้ออยู่ 2-3 ราย ผลผลิตที่ได้รับจากทางด้านปศุสัตว์จึงมีผลต่อระบบเศรษฐกิจในเขตเทศบาลน้อย นอกจากมีการเลี้ยงโคเนื้อที่กล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีสัตว์เศรษฐกิจที่สามารถทำรายได้ให้กับผู้ประกอบการได้ค่อนข้างสูงมาก แต่ในขณะเดียวกันการลงทุนที่สูงตามไปด้วยได้แก่ การเลี้ยงกุ้ง การเลี้ยงหอยเพื่อการส่งออก โดยมีตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

4. ด้านสังคม

4.1 ชุมชน

ชุมชน จำนวน 9 ชุมชน จำนวนบ้าน 6,915 หลังคาเรือน 1,711 ครัวเรือน จำนวนประชากร ในชุมชน รวม 8,019 คน ณ วันที่ 30 เมษายน 2551

4.2 ศาสนา

ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ และมีวัดจำนวน 3 แห่ง

4.3 ประเพณีและศิลปวัฒนธรรม

ประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญ

ก. ประเพณีลอยกระทง ประมาณเดือนพฤศจิกายน ดำเนินกิจกรรมดังนี้

1. จัดขบวนแห่กระทง

2. จัดพิธีบูชากระทง

3. การออกร้านอาหารจากโรงแรมชื่อดังและสถานประกอบการในเขตเทศบาล

ตำบลนาจอมเทียน

4. กิจกรรมการแสดงบนเวทีของสถานศึกษาและสถานประกอบการโรงแรม

4.5 กีฬานันทนาการ/พักผ่อน

1. สวนสาธารณะจำนวน 1 แห่ง

4.6 สาธารณสุข

1. สถานีอนามัย จำนวน 1 แห่ง มีบุคลากรบริการด้านสาธารณสุข จำนวน 7 คน
2. ศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาลตำบลนาจอมเทียน จำนวน 1 แห่ง มีบุคลากรด้านสาธารณสุข จำนวน 4 คน
3. คลินิกเอกชน จำนวน 6 แห่ง เป็นคลินิกแพทย์ 3 แห่ง คลินิกทันตแพทย์ 3 แห่ง

4.7 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

1. รถยนต์ดับเพลิง จำนวน 1 คัน รถบรรทุกน้ำ จำนวน 2 คัน
2. อาสาสมัครป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จำนวน - คน
3. การฝึกซ้อมบรรเทาสาธารณภัย ปีที่ผ่านมา จำนวน 18 ครั้ง

5. สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

5.1 ภูมิอากาศ

1. อุณหภูมิสูงสุด 37 องศาเซลเซียส ต่ำสุด 18.9 องศาเซลเซียส

5.2 แหล่งน้ำ

1. คลอง จำนวน 4 แห่ง ได้แก่

1.1 คลองนาจอมเทียน	1.2 คลองน้ำเมา
1.3 คลองห้วยตุ้	1.4 คลองน้ำชัย

5.3 ขยะ

1. ปริมาณขยะ 10 ตัน/วัน
2. รถยนต์ที่ใช้จัดเก็บขยะ รวม 5 คัน
3. ขยะที่เก็บขนได้ จำนวน 10 ตัน/วัน

6. ด้านการเมือง-การบริหาร

6.1 โครงสร้างและอัตรากำลังในการบริหารงานของเทศบาล

เทศบาลตำบลนาจอมเทียน ได้รับการยกฐานะจากสุขาภิบาลเป็นเทศบาลตามพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. 2542 เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2542 มีโครงสร้างขององค์การและการแบ่งส่วนราชการบริหารของเทศบาลตำบลนาจอมเทียน ประกอบด้วย

1. สภาเทศบาล ทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติและควบคุมฝ่ายบริหาร ประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาล ซึ่งมาจากการเลือกตั้ง จำนวน 12 คน อยู่ในตำแหน่งได้คราวละ 4 ปี

2. นายกเทศมนตรี ทำหน้าที่บริหารกิจการของเทศบาล มาจากการเลือกตั้งโดยตรง และมีผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น มาจากการแต่งตั้งของนายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี 2 คน ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี 1 คน และเลขานุการนายกเทศมนตรี 1 คน โดยมีปลัดเทศบาลเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานประจำทั่วไปของเทศบาล

3. ส่วนการบริหารของเทศบาลตำบลนาจอมเทียน ตามแผนอัตรากำลัง 3 ปี (2549-2551) แบ่งออกเป็น

1. สำนักปลัดเทศบาล ข
2. กองคลัง
3. กองช่าง
4. กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
5. กองการศึกษา
6. หน่วยงานตรวจสอบภายใน

โรคพิษสุนัขบ้าและการป้องกัน

โรคพิษสุนัขบ้า เป็นโรคติดต่อที่มีอันตรายร้ายแรงจากสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมมาสู่คน เมื่อมีอาการของโรคแล้วไม่มีทางรักษาได้ สาเหตุเกิดจากเชื้อไวรัสพิษสุนัขบ้า (Rabies virus) ซึ่งจัดอยู่ในตระกูล (Family) Rhabdoviridae สกุล (Genus) Lyssavirus, ใน Rabies virus ยังแบ่งย่อยออกเป็นอีก 7 สายพันธุ์ (Serotype) แยกย่อยได้ดังนี้ Typical Rabies, Lagos Bat virus, Mokola virus, Durenhage virus, EBL (European Bat Lyssavirus), EBL2 และ ABL (Australian Bat Lyssavirus)

วิธีการติดต่อ

เชื้อไวรัสในน้ำลายของสัตว์ที่เป็นโรคเข้าสู่ร่างกายผ่านแผลกัด ข่วน หรืออาจเข้าทางแผล ซึ่งยังไม่หาย รอยถลอกขีดข่วนบนร่างกาย หรืออาจเข้าทางเยื่อชุ่มในปากจมูกหรือตา ถึงแม้แยกเชื้อไวรัสนี้ได้จากน้ำลายผู้ป่วย แต่ไม่เคยมีรายงานการติดต่อโดยตรงระหว่างคนถึงคน มีรายงานพบผู้ป่วยจากการผ่าตัดเปลี่ยนกระจกตา (Corneal transplantation) จากดวงตาของผู้ที่ตายด้วยโรคนี้ (ซึ่งพิสูจน์ได้ในภายหลัง) นอกจากนี้ยังมีผู้รายงานว่าติดต่อได้โดยหายใจเอาไวรัสที่ปลิวฟุ้งอยู่ในอากาศที่มีความเข้มข้นของเชื้อสูง เช่น ในถ้ำค้างคาว ในประเทศสหรัฐอเมริกา

ระยะพักตัว

ส่วนใหญ่เฉลี่ยในช่วง 1-3 เดือน อาจเร็วภายใน 7 วัน หรือช้ากว่านี้โดยอย่างมากไม่เกิน 1 ปี มีหลักฐานที่อาจจะยาวนานถึง 2 ปีครึ่ง ขึ้นกับตำแหน่งและลักษณะของบาดแผลว่ามีเส้นประสาทไปเลี้ยงมากหรือน้อย แผลอยู่ใกล้หรือไกลจากสมอง จำนวนเชื้อไวรัสที่เข้าไป

ระยะติดต่อ

สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมทุกชนิดสามารถแพร่เชื้อได้ โดยอาจพบเชื้อในน้ำลายประมาณ 3-5 วัน ก่อนปรากฏอาการ โดยเฉพาะค้างคาวนั้นอาจขับถ่ายเชื้อได้นานหลายเดือนโดยไม่ปรากฏอาการป่วย

อาการและอาการแสดง

โรค พิชสูนัขบ้ามีอีกชื่อหนึ่งว่า โรคกลัวน้ำ เนื่องจากอาการเด่นชัดของโรคนี้ที่ต่างจากโรคอื่นๆ ดังนี้

อาการในคน

อาการนำ ได้แก่ ไข้ ปวดศีรษะ อ่อนเพลีย คลื่นไส้ อาเจียน ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ ชา และเจ็บเสียวบริเวณแผลที่ถูกสัตว์กัดรวมทั้งบริเวณใกล้เคียง คันอย่างรุนแรงที่แผลถึงแม้แผลจะหายดีแล้ว และคันตามลำตัว อาจแบ่งเป็น 2 กลุ่มอาการได้แก่

แบบกลุ่มคลั่ง เริ่มจากสติสัมปชัญญะยังปกติเริ่มกระวนกระวาย วิตต่องสิ่งไร้ เช่น แสง เสียง ลม แล้วเข้าสู่ภาวะสับสน (กระวนกระวายและสงบสลับกันเป็นระยะ ๆ) กลืนลำบาก ระบบประสาทอัตโนมัติผิดปกติทำให้เกิดอาการเหงื่อออกมาก น้ำตาไหล ขนลุก ม่านตาขยาย น้ำลายมาก หลังอสุจิโดยควบคุมไม่ได้ (Spontaneous spermatic) ก้าวร้าว ประสาทหลอน อาจมีอาการชัก หายใจหอบ (Hyperventilation) หมดสติ และเสียชีวิตในที่สุด

แบบอัมพาต เป็นอาการที่พบได้เป็นส่วนน้อย มีอาการผิดปกติของระบบประสาทอัตโนมัติเช่นเดียวกับแบบแรกแต่เกิดล่าช้ากว่า ยังพอมีสติสัมปชัญญะอยู่บ้าง เมื่อเทียบกับแบบแรก และกลุ่มอาการสมองอักเสบอื่น ๆ มีอาการคล้าย Guillain-Barre syndrome (ซึ่งอาการนี้ส่วนใหญ่จะไม่มีไข้) มีอาการอัมพาตของแขนขา ไม่มี Deep tendon reflex กลืนบัสสาวะไม่อยู่ การอ่อนแรงจะเริ่มจากบริเวณแขนขา ที่ถูกกัดไปสู่แขนขาอื่น ๆ ความรู้สึกตอบสนองต่อความเจ็บปวดลดลง มี Myoedema ซึ่งแสดงได้โดยการเคาะบริเวณที่อก กล้ามเนื้อหัวใจใหญ่และต้นขา ซึ่งบริเวณที่ถูกเคาะจะมีรอยนูนแล้วจะหายไปภายในเวลา 2-3 วินาที พูดไม่ชัด กลืนลำบาก น้ำลายมาก อาการกลัวลม กลัวน้ำ พบได้ประมาณร้อยละ 50 ของผู้ป่วย หลังจากแสดงอาการจะมีชีวิตอยู่ได้นานกว่าแบบแรก

อาการในสัตว์

หลังจากที่สัตว์ได้รับเชื้อเข้าไปแล้ว ระยะฟักตัวของโรคในสัตว์ชนิดต่างๆ อาจแตกต่างกันอยู่บ้าง โดยทั่วไปในสุนัขจะอยู่ระหว่าง 3-8 สัปดาห์ ระยะฟักตัวของโรคนี้จะเร็วขึ้นหรือช้าลงขึ้นอยู่กับความรุนแรงของบาดแผลและตำแหน่งของบาดแผลที่เชื้อเข้าสู่ร่างกาย หากบาดแผลรุนแรงและอยู่ใกล้สมอง ช่วงระยะฟักตัวของโรคมักสั้นกว่าตำแหน่งของบาดแผลที่อยู่ที่อยู่ส่วนปลายเมื่อพ้นระยะฟักตัวของโรคแล้ว สัตว์ที่เป็นโรคจะแสดงอาการให้เห็น ซึ่งอาการในสัตว์แต่ละชนิดอาจแตกต่างกันไปบ้าง แต่อาการที่เป็นรูปแบบชัดเจนที่สุด ได้แก่ อาการในสุนัข และสามารถนำไปเทียบเคียงให้เห็นความแตกต่างกับอาการของสัตว์ชนิดอื่นได้ อาการของโรคพิษสุนัขบ้าในสุนัขแบ่งออกได้เป็น 3 ระยะ คือ

อาการนำ (Prodromal phase) เป็นอาการเปลี่ยนแปลงอุปนิสัยและพฤติกรรมที่เคยเป็นอยู่ไปในทางที่ตรงกันข้ามกับปกติ จะสามารถสังเกตเห็นได้ง่ายถ้าอยู่ใกล้ชิดกับสุนัขที่เลี้ยงไว้สม่ำเสมอ อาการเริ่มแรกที่พบ ถ้าเป็นสุนัขที่เคยร่าเริงแจ่มใสชอบคลุกคลีเคล้าเคลียกับเจ้าของ มักจะมีอาการหงุดหงิด ไม่อยากเข้าใกล้ หลบซุกซ่อนตัวอยู่ตามมุมมืดต่างๆ และหากพยายามนำออกมาจากที่ซ่อน มักแสดงอาการเห่า หรืออับอย่างไม่พอใจ ส่วนสุนัขที่ปกติเคยเหวอกระแวงหวาดกลัว กลับมีความกล้าเพิ่มมากขึ้น และหากสังเกตใกล้ชิดในบางรายจะพบว่า ม่านตาขยายกว้างปกติ มีการตอบสนองต่อแสงลดลง สุนัขจะแสดงอาการระยะเริ่มแรกนี้ 2-3 วัน

อาการระยะตื่นเต้น (Excitative phase)

เป็นอาการของโรคระยะถัดมาที่เห็นชัดเจนที่สุด เมื่อผ่านพ้นอาการนำแล้ว จะมีอาการดุร้ายดุกลนกระวนกระวายมากขึ้น พยายามจะหลบหนีออกจากบ้านหรือที่อยู่เดิม หากหลบหนีออกมาได้จะวิ่งอย่างไม่มีจุดหมาย มักแสดงอาการแปลก ๆ เช่น จับลมหรือกัดกินสิ่งแปลกปลอมต่างๆ เช่น ก้อนอิฐ ก้อนหิน ดิน หลุม หรือแม้แต่เศษไม้ มักกัดทุกสิ่งทุกอย่างหน้าเป็นอาการของความบ้าคลั่งอย่างเด่นชัด หากจับกักขังจะกัดกรงอย่างรุนแรงจนเกิดบาดแผลที่ปาก หรือฟันหัก โดยไม่แสดงความเจ็บปวด เสียงเห่าหอนจะผิดไปเนื่องจากเกิดอัมพาตของกล้ามเนื้ออกต้องเสียง ต่อมาจะเกิดอัมพาตของกล้ามเนื้อที่เกี่ยวกับการเคี้ยวและการกลืน ทำให้ลิ้นห้อยออกนอกปากน้ำลายไหล ลิ้นมีสีแดงคล้ำหรือมีร่องรอยของความบอบช้ำ หรือมีสิ่งแปลกปลอมติดอยู่ที่ลิ้น ระยะต่อมามีตัวจะแข็ง หางตก ขาหลังเริ่มอ่อนเปลี้ย ซึ่งเป็นอาการที่เริ่มเข้าสู่ระยะอัมพาต สุนัขจะแสดงอาการระยะตื่นเต้นอยู่ 1-7 วัน

อาการระยะอัมพาต (Paralysis phase) เป็นอาการระยะสุดท้ายของอาการของโรค สุนัขที่แสดงอาการตื่นเต้นและ/หรือดุร้ายชัดเจน อาการของระยะอัมพาตจะสั้นถึงสั้นมาก กล่าวคือ เมื่อเริ่มแสดงอาการขาหลังอ่อนเปลี้ยแล้ว ในที่สุดจะล้มลงลุกไม่ได้ อัมพาตที่เกิดขึ้นจะแผ่ขยายจาก

ส่วนท้ายของลำตัวไปยังส่วนหัวอย่างรวดเร็ว ทำให้ตายด้วยการเกิดอัมพาตของระบบหายใจ ส่วนรายที่ไม่สังเกตเป็นอาการระยะต้นต้นชัดเจนหรือพบในช่วงระยะที่สั้นมาก อาจแสดงอาการระยะอัมพาตยาวนานขึ้น ในกรณีเช่นนี้จะสังเกตเห็นสุนัขมีอาการซึม ปากอ้า คางห้อยตก ลิ้นห้อยยาว ออกนอกปาก น้ำลายไหลมาก มักไม่กัดผู้คนและมักแสดงอาการอยู่ 2-4 วัน แล้วอัมพาตจะแผ่ขยายทั่วตัว ทำให้ตายด้วยการเกิดอัมพาตของระบบหายใจเช่นเดียวกัน สุนัขที่แสดงอาการของโรคพิษสุนัขบ้าทั้ง 3 ระยะดังกล่าวนี้ ตั้งแต่เริ่มสังเกตเห็นอาการมักอยู่ได้ไม่เกิน 10 วัน สุนัขที่แสดงอาการระยะต้นต้นชัดเจน มักเรียกกันว่า บ้าแบบดุร้าย หรือ Furious Rabies ซึ่งเป็นอาการที่พบเห็นได้มากกว่า บ้าแบบซึม หรือ Dumb Rabies

สาเหตุสำคัญที่ทำให้ผู้เสียชีวิตเหล่านั้นไม่ได้รับวัคซีนและ/หรืออิมมูโนโกลบูลินป้องกันโรคหลังสัมผัสเชื้อซึ่งพบว่า ผู้เสียชีวิตที่ถูกกัดส่วนใหญ่ไม่ตระหนักถึงอันตรายของโรคพิษสุนัขบ้า คิดว่าเป็นบาดแผลทั่ว ๆ ไป จึงละเลยไม่ใส่ใจต่อการฉีดวัคซีนป้องกันโรค

การรักษา

1. ไม่มีวิธีการรักษาเฉพาะ มีแต่เพียงรักษาประคับประคอง และรักษาตามอาการ ถ้าแสดงอาการแล้วผู้ป่วยจะเสียชีวิตทุกราย
2. กรณีผู้สัมผัสโรคที่ยังไม่มีอาการ ให้ดูแลตาม คู่มือการให้ภูมิคุ้มกันป้องกันโรคของกระทรวงสาธารณสุข

การเก็บตัวอย่างจากคน

ในกรณีที่ผู้ป่วยยังมีชีวิตอยู่ ควรเก็บตัวอย่างอันได้แก่ น้ำลาย น้ำไขสันหลัง ปัสสาวะ น้ำเหลือง (serum) ปมรากผม และผิวหนังบริเวณท้ายทอย ซึ่งควรทำทุกวัน เนื่องจากไวรัสจะไม่พบในสิ่งคัดหลั่งตลอดเวลา

ในกรณีที่ผู้ป่วยเสียชีวิตแล้ว ควรปรึกษาแพทย์เพื่อทำการเก็บเนื้อสมองส่งตรวจ ถ้าไม่สามารถทำการตรวจชันสูตรศพได้อาจทำการเจาะผ่านเบ้าตาโดยใช้เข็ม Tru cut (ซึ่งเป็นเข็มที่ใช้ในการทำ Liver biopsy) โดยปักเข็มเข้าทางมุมหัวตา โดยให้เข็มตั้งฉากกับพื้น เมื่อกดเข็มลง ตัวเข็มจะค่อย ๆ เคลื่อนไปทางด้านข้างจนผ่านเข้า superior orbital fissure และผ่านเข้าไปในเนื้อสมอง หลังจากนั้นเคลื่อนเข็มเข้าไปให้ลึกตามความต้องการในทิศทางต่าง ๆ กันและตัดชิ้นเนื้อออกด้วยวิธีดังกล่าวจะไม่เสียสภาพศพ แต่อาจจะมีเลือดหรือน้ำหล่อเลี้ยงสมองซึมจากหัวตาออกมาบ้าง ขณะทำการเจาะดังกล่าว ต้องระวังการกระเด็นและปนเปื้อนมายังตนเอง และบุคลากรใกล้เคียง กรณีที่สามารถตรวจศพได้ให้เก็บสมองส่วน brainstem, cerebellum, spinal cord ส่วนต้น (cervical) และ hippocampus

การเก็บตัวอย่างจากสัตว์

ถ้าเป็นสัตว์เล็ก เช่น กระจรอก กระจรตาย แมว ส่งได้ทั้งตัว ถ้าเป็นสัตว์ใหญ่ เช่น สุนัข หมู วัว ควรตัดเฉพาะส่วนหัวชิดท้ายทอย ระหว่างกะโหลกศีรษะกับกระดูกคอ

ผู้ที่ตัดต้องไม่มีบาดแผลที่มือ สวมถุงมือยางหนาชนิดที่กันน้ำได้ ถ้าไม่มีอาจใช้ถุงพลาสติก 2 ชั้นสวมมือแทน จากนั้นใช้มีด หรือใบมีด โคนคม ๆ ตัดหัวสัตว์ ถ้าถุงพลาสติกขาด ระหว่างตัดหัวให้ล้างมือด้วยน้ำสะอาด และสบู่หลาย ๆ ครั้ง หากมีดหรืออุปกรณ์ที่ใช้ตัดหัวสัตว์ ต้องการเก็บไว้ใช้ต่อ ต้องทำลายเชื้อด้วยวิธีต้มในน้ำเดือดนาน 10 นาที

นำสัตว์หรือหัวสัตว์ใส่ถุงพลาสติกหนา ๆ อย่างน้อย 2 ชั้น รวบปากถุงปิดพับรัดด้วยยางให้แน่น แล้วห่อด้วยกระดาษหนังสือพิมพ์หนา ๆ ใส่ถุงพลาสติกหนา รวบปากถุงปิดพับ รัดด้วยยางให้แน่นใส่ในกล่อง หรือกระดิกน้ำแข็ง (พลาสติก, โฟม หรือโลหะ) ที่มีน้ำแข็งรองอยู่ก้นถึงประมาณ $\frac{1}{4}$ เทน้ำแข็งกลบทับให้มากพอ แล้วปิดฝา เพื่อรักษาตัวอย่างไม่ให้เน่า (ห้ามแช่แข็ง ห้ามแช่น้ำยาฟอร์มาลิน)

ซากสัตว์ ถุงมือยาง หรือถุงพลาสติก ให้ทำลายโดยวิธีเผา หรือฝังลึกอย่างน้อย 50 ซม.

ห้ามแช่ตัวอย่างส่งตรวจในฟอร์มาลิน เพราะจะทำให้ตรวจโดยวิธี FA ไม่ได้

รีบนำส่งโดยวิธีที่สะดวก และรวดเร็วที่สุดภายใน 24 ชั่วโมง ไปยังสถานที่ส่งตรวจ

การกรอกข้อมูลในแบบส่งตัวอย่างโดยละเอียดเกี่ยวกับประวัติสัตว์ และการถูกกัดเพื่อเป็นข้อมูลประกอบ และกรอกที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ และหมายเลข โทรสาร ของผู้ที่ต้องการผลการชันสูตรที่สามารถติดต่อได้เร็วที่สุด

ควรนำส่งด้วยตนเอง แต่ถ้าจำเป็นอาจส่งโดยเครื่องบิน โดยแจ้งเวลาเที่ยวบิน และหมายเลขใบส่งของ หรือ โดยรถยนต์หรือรถทัวร์โดยแจ้งชื่อบริษัท สถานีจอดและเวลาที่จะถึง ห้ามนำส่งโดยรถไฟหรือทางไปรษณีย์ เพราะสมองจะเน่าตรวจไม่ได้

ในการส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการให้ใช้แบบฟอร์มส่งตรวจตัวอย่าง

หมายเหตุ การตรวจทางห้องปฏิบัติการ มีจุดประสงค์เพื่อช่วยยืนยันการวินิจฉัยโรคของแพทย์ เนื่องจากมีโรคอื่น ๆ ที่แสดงอาการคล้ายกัน และนอกจากนั้นแล้วยังมีรายงานพบผู้ป่วยโรคพิษสุนัขบ้าที่มีอาการแตกต่างจากเกณฑ์กำหนดเดิมซึ่งอาจทำให้การวินิจฉัยตามอาการผิดพลาดได้ การเก็บตัวอย่างส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ ในขณะที่ผู้ป่วยมีชีวิตอยู่จะช่วยป้องกันโอกาสแพร่กระจายเชื้อ การเก็บตัวอย่างเนื้อสมองส่งตรวจภายหลังจากผู้ป่วยเสียชีวิตเป็นการสนับสนุนข้อมูลทางระบาดวิทยา ทำให้ทราบสถานการณ์ที่แท้จริงของผู้ป่วยตายด้วยโรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย ทั้งนี้ต้องระมัดระวัง โดยไม่ใช้ข้อมูลทางห้องปฏิบัติการเพียงอย่างเดียว โดยไม่

พิจารณาถึงประวัติลักษณะอาการของผู้ป่วย เนื่องจากข้อมูลทางห้องปฏิบัติการอาจให้ผลผิดพลาดได้ ขึ้นกับคุณภาพและชนิดของสิ่งส่งตรวจ วิธีการตรวจ ความชำนาญและประสบการณ์

มาตรการในระยะระบาด ระหว่างการสอบสวนโรค

จัดตั้งทีมสอบสวน/หน่วยเคลื่อนที่เร็วดำเนินการควบคุมโรค ซึ่งประกอบด้วย
 สาธารณสุขอำเภอ หรือผู้แทนในเรื่องคน ปศุสัตว์อำเภอ หรือผู้แทนในเรื่องสัตว์ เจ้าหน้าที่สถานีอนามัยที่อยู่ในพื้นที่ที่เกิดเหตุ เจ้าหน้าที่สำนักงานเทศบาล/ อบต. ในพื้นที่ที่เกิดเหตุ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจากโรงพยาบาลชุมชน

ต้องรีบดำเนินการสอบสวนโรคโดยด่วน แบบเจาะลึก เพื่อให้ทราบสาเหตุ (แหล่งต้นตอ) ของโรคพิษสุนัขบ้าที่ชัดเจน กรณีพบว่าผู้สงสัยว่าเป็นโรคให้รีบเข้าไปสอบสวนโรคขณะที่ผู้ป่วยยังมีชีวิตอยู่

ประสานงานแจ้งผู้เกี่ยวข้องให้ทราบผลการสอบสวน หากพาดพิงพบว่ามีกรณีนำสัตว์ต้นเหตุหรือถูกกัดมาจากพื้นที่ใด ให้มีการประสานงานแจ้งพื้นที่นั้น เพื่อให้มีการควบคุม หรือเฝ้าระวังโรคไม่ให้แพร่ระบาดได้

ดำเนินการติดตามหาผู้สัมผัสหรือสงสัยว่าสัมผัสโรคเพื่อให้ได้รับการรักษาอย่างถูกต้องครบถ้วน

ดำเนินการควบคุมโรคในสัตว์นำโรคในพื้นที่ที่เกิดโรคโดยด่วน ทั้งนี้จะต้องมีการทำ Ring Vaccination โดยรอบพื้นที่นั้น หรือพื้นที่ที่ได้จากการสอบสวนโรค

กำชับเจ้าของ หรือผู้รับผิดชอบให้ติดตามเฝ้าดูอาการสัตว์ที่ถูกสัตว์นำโรคกัดอย่างน้อย 6 เดือน (กรณีเจ้าของไม่กำจัด) ถ้ามีอาการสงสัยให้รีบแจ้งทีมสอบสวนโดยด่วน

ให้สุศึกษาประชาชนสัมพันธ์เรื่องโรคพิษสุนัขบ้าแก่ประชาชนให้เข้าใจ และตระหนักถึงอันตรายของโรค รวมทั้งการป้องกัน และควบคุมโรค

มาตรการควบคุมผู้ป่วย ผู้สัมผัส และสิ่งแวดล้อม

การแยกผู้ป่วย : ให้แยกผู้สัมผัสโรค เพื่อป้องกันการติดเชื้อจากน้ำลายและสิ่งคัดหลั่งไปสู่ผู้อื่นตลอดระยะเวลาป่วย

การทำลายเชื้อ : น้ำลายและสิ่งของที่ปนเปื้อนน้ำลายผู้ป่วยถึงแม้ว่าจะไม่มีรายงานการติดต่อ แต่ควรป้องกันการติดเชื้อจากน้ำลายโดยใช้ถุงมือยาง และชุดป้องกัน

การกักกัน : ในคนไม่มี ในสัตว์ ให้กักไว้ดูอาการ 10 วัน ถ้าสัตว์ตายหรือมีอาการผิดปกติในระหว่างนี้ให้นำสัตว์นั้น แล้วส่งหัวตรวจชันสูตรโรคพิษสุนัขบ้า

การให้ภูมิคุ้มกันแก่ผู้สัมผัส : ผู้สัมผัสโรคจากแผลเปิด หรือการสัมผัสเยื่อเมือกกับน้ำลายผู้ป่วยหรือสัตว์ควรได้รับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าและอิมมูโนโกลบูลิน

การสอบสวนผู้สัมผัสโรคและแหล่งโรค: ค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติม และสัตว์อื่น ๆ ที่ถูกกัก
มาตรการป้องกัน

สร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคในสุนัขซึ่งเป็นสัตว์นำโรคหลักให้มีภูมิคุ้มกันหมู่ (herd
immunity) โดยการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้ได้อย่างน้อย ร้อยละ 80 ของจำนวนสุนัข
ทั้งหมดในพื้นที่ในเวลาใกล้เคียงกัน และการควบคุมประชากรสุนัข

มีการเฝ้าระวังทางห้องปฏิบัติการโดยใช้ข้อมูลจากการตรวจวินิจฉัยหัวสัตว์นำโรค ได้แก่
จำนวนหัวสุนัขที่สงสัยส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการชั้นสูง และผลการตรวจพบเชื้อ

มีการเฝ้าระวังโรคในคนโดยอาศัยข้อมูลผู้สัมผัสโรค อันได้แก่ จำนวนผู้สัมผัสโรคที่มา
รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า แยกตามกลุ่มอายุ รายหมู่บ้าน/ตำบล และข้อมูลเกี่ยวกับ
สัตว์ที่เป็นสาเหตุ รวมทั้งข้อมูลผู้เสียชีวิต (จาก รายงาน 506 และแบบสอบสวนโรคเฉพาะราย) ซึ่งมี
สาเหตุของการเสียชีวิต และข้อมูลการได้รับการฉีดวัคซีนหรืออิมมูโกลบูลิน

มาตรการ/ยุทธศาสตร์ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในคน

การดำเนินป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในคน กระทรวงสาธารณสุขได้มีนโยบายให้ผู้
ถูกสุนัขกัดหรือผู้ที่ถูกสัตว์กัดที่เสี่ยงต่อการเกิดโรคพิษสุนัขบ้าให้มารับการรักษาและฉีดวัคซีน
ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าที่โรงพยาบาลให้ครอบคลุมทุกราย โดยใช้รูปแบบของ post-exposure
rabies vaccine ครบจำนวน 5 เข็ม บางรายได้รับ 3 เข็ม ตามความเห็นของแพทย์ผู้ให้การรักษาและ
ให้มีการปฏิบัติดูแลรักษาป้องกันโรค คือ

1. ล้างแผลทันทีด้วยสบู่ให้ลึกถึงก้นแผลหลาย ๆ ครั้ง นาน 15 นาที
2. กักขังสัตว์เพื่อดูอาการ 10 วัน
3. ไปพบแพทย์ทันทีเพื่อรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสาร

ปัจจุบันการสื่อสาร (Communication) ถือเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิตประจำวัน
ของมนุษย์ในสังคม ดังจะเห็นได้ว่าทุกยุคทุกสมัย มนุษย์มักใช้การสื่อสารเป็นสื่อกลางในการ
แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ และเพื่อการอยู่
ร่วมกันในสังคมกับผู้อื่น เพราะการสื่อสารเปรียบเสมือนเครื่องมือที่ทาหน้าที่ในการถ่ายทอดความรู้
ความคิด อารมณ์ และความรู้สึกของคน ๆ หนึ่งไปยังคนอื่นคนหนึ่ง เพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน
ดังการให้นิยามความหมายของการสื่อสารไว้มากมายดังนี้

ความหมายของการสื่อสาร

การสื่อสาร (Communication) มีรากศัพท์มาจากภาษาละติน Communicate ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Communicate ซึ่งแปลตามตัวอักษรว่า Make common หมายถึง ทำให้มีสภาพร่วมกัน ซึ่งเป็นความหมายที่ตรงกับธรรมชาติของการสื่อสาร คือ การทำให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน กล่าวคือ มนุษย์มีการสื่อสารซึ่งกันและกันก็เพื่อเข้าใจให้ตรงกันนั่นเอง ดังนั้นการนิยามความหมายคำว่า การสื่อสารจึงเป็นการนิยามที่ตั้งอยู่บนรากฐานของรากศัพท์เดิม คือ ความเข้าใจร่วมกัน (สมควร กวียะ, 2547)

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 (2530, หน้า 825) ให้ความหมายไว้ว่า การสื่อสาร หมายถึง การนำหนังสือข้อความของฝ่ายหนึ่งส่งให้อีกฝ่ายหนึ่ง นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ความหมายของการสื่อสารไว้อีกหลายคน ดังนี้ จอร์จ เกร็บเนอร์ (George Gerbner) กล่าวว่า การสื่อสาร คือ การแสดงปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social interaction) ด้วยการใช้สัญลักษณ์และระบบสาร (Message system) หรือ เบเรลสันและสไตเนอร์ (Berelson & Steiner) นิยามการสื่อสารว่าเป็นพฤติกรรม (Act) หรือกระบวนการถ่ายทอดข้อมูล ข่าวสาร ความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ทักษะ ฯลฯ โดยการใช้สัญลักษณ์ ซึ่งอาจเป็นคำพูด หนังสือ ภาพ ตัวเลข กราฟ ฯลฯ (พัชนี เชยจรรยา, 2538, หน้า 3)

ชาร์ล อี ออสกู๊ด (Charles E.Osgood) ให้คำนิยามการสื่อสารว่า “โดยความหมายอย่างกว้าง การสื่อสารเกิดขึ้นเมื่อระบบหนึ่งซึ่งเป็นแหล่งสารมีอิทธิพลเหนืออีกระบบหนึ่ง ซึ่งเป็นจุดหมายปลายทาง โดยอาศัยวิธีการควบคุมสัญญาณต่าง ๆ ที่สามารถส่งออกไปตามสื่อ (Charles E.Osgood, A Vocabulary for Talking about Communication)

คล็อด แชนนอน และวอร์เรน วีเวอร์ (Shanon & Weaver,1963) กล่าวถึงการสื่อสารว่า คำว่าการสื่อสาร ในที่นี้มีความหมายกว้างครอบคลุมไปถึงวิธีการทั้งหมดที่ทำให้จิตใจของบุคคลหนึ่งมีผลกระทบต่อจิตใจของอีกคนหนึ่ง การปฏิบัติได้รวมไปถึงพฤติกรรมทั้งหลายของมนุษย์ ได้แก่ การเขียน การพูด ดนตรี ศิลปะ รูปภาพ การละคร ระบาย ในบางกรณี อาจใช้นิยามการสื่อสารที่กว้างกว่านี้ก็ได้ โดยการสื่อสาร หมายถึง การปฏิบัติทั้งหลายเพื่อให้กลไกอย่างหนึ่ง เช่น เครื่องมืออัตโนมัติสามารถบอกตำแหน่งเครื่องบินและสามารถคำนวณบอกตำแหน่งของเครื่องบินในเวลาอนาคตได้ ทำให้เกิดผลกระทบกระเทือนต่อกฎไกอีกอย่างหนึ่งได้ เช่น จรวดนาวิกิ ขับไล่เครื่องบิน (ยุพา สุภากุล, 2540, หน้า 4)

วิลเบอร์ ชแรมม์ (Wilbur Schramm) กล่าวว่า การสื่อสารเป็นการแลกเปลี่ยนสัญญาณข่าวสารระหว่างบุคคล ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของความสัมพันธ์ของมนุษย์ (Schramm & Roberts, 1971, p 13)

พัชนี เษยจรธา และคณะ (2538) ได้สรุปความหมาย นิยาม ของการสื่อสารไว้กว้าง ๆ ดังนี้

1. การสื่อสารเป็นพฤติกรรม (Act) หรือกระบวนการ (Process) นักวิชาการบางกลุ่ม นิยามการสื่อสารเป็นเพียงพฤติกรรมหนึ่ง ๆ ที่สามารถสื่อความหมายหรือมีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่น ขณะที่บางกลุ่มมองว่าการสื่อสารเป็นกระบวนการถ่ายทอดสาร (Message) จากผู้หนึ่งไปยังอีกผู้หนึ่ง

2. การสื่อสารจะต้องกระทำขึ้นอย่างตั้งใจหรือไม่ นักวิชาการบางท่าน เช่น มิลเลอร์ (Miller) กล่าวว่า การศึกษาเกี่ยวกับระบบการสื่อสารอย่างถูกต้องเหมาะสมนั้น ควรมุ่งสนใจเฉพาะสถานการณ์สื่อสารซึ่งผู้ส่งสาร (Sender) มีเจตจำนง (Conscious intent) ที่จะถ่ายทอดสารให้มีผลต่อพฤติกรรมของผู้รับสารในทางหนึ่งทางใด ฉะนั้น การที่คนหนึ่งเดินใจลอยจึงไม่ใช่การสื่อสาร แม้ว่าผู้พบเห็นสามารถตีความหมายหรือรู้สึกอะไรบางอย่างต่อการแสดงออกนั้น ซึ่งสอดคล้องกับหลักทางพุทธศาสนาว่าสื่อสารใดที่เกิดโดยไม่ตั้งใจ เรียกว่า อุบัติเหตุ หรือเป็นเพียงปรากฏการณ์หนึ่งเท่านั้น

3. การสื่อสารกระทำโดยผ่านภาษา (Language) อย่างเดียวหรือไม่ คำนิยามส่วนมากที่พบทางนิเทศศาสตร์เน้นการสื่อสารของมนุษย์ซึ่งอาศัยภาษาไม่ว่าจะเป็นภาษาพูดหรือภาษาเขียนที่เรียกว่า วจนภาษา (Verbal language) หรือภาษาที่ไม่เป็นถ้อยคำหรือหนังสือ แต่เป็นสิ่งอื่น ๆ ซึ่งสามารถแสดงความหมายได้ เช่น การแสดงกิริยาท่าทาง สีหน้า น้ำเสียง ฯลฯ ซึ่งเรียกว่า อวจนภาษา (Nonverbal language) ขณะที่นักวิชาการบางกลุ่ม เช่น วอร์เรน ดับบลิว วีเวอร์ (Warren W. Weaver) รวมเอาดนตรี ภาพ การแสดง และวัตถุสิ่งของอื่น ๆ ที่สามารถใช้เป็นสัญลักษณ์เข้าไปในนิยามของการสื่อสารด้วย

จากข้างต้นจึงสามารถสรุปได้ว่า การสื่อสาร หมายถึง กระบวนการที่ผู้ส่งสารไม่ว่าจะเป็นภาษาพูด ภาษาเขียน รหัส สัญลักษณ์ ตลอดจนกิริยาท่าทางต่าง ๆ ผ่านสื่อไปยังผู้รับสาร โดยผู้ส่งสารทำการสื่อสารโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม

องค์ประกอบของการสื่อสาร

จากความหมายข้างต้นจะมีการให้ความหมายของคำว่า การสื่อสาร แตกต่างกันมากมาย แต่สามารถสรุปได้ว่า การสื่อสาร คือ กระบวนการถ่ายทอดสารของมนุษย์ซึ่งประกอบด้วย องค์ประกอบต่างๆ อย่างน้อย 5 ประการ คือ (พัชนี เษยจรธา, 2538, หน้า 7-8)

1. ผู้ส่งสาร หรือ ผู้เข้ารหัส (Sender/ Encoder)
2. ผู้รับสาร หรือ ผู้ถอดรหัส (Receiver/ Decoder)
3. สาร (Message)

4. ช่องทางการสื่อสาร (Channel)

5. สภาพแวดล้อมการสื่อสาร (Context/ Environment)

ผู้ส่งสาร (Sender) คือ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เป็นผู้ริเริ่มหรือเริ่มต้นส่งสารไปให้อีกบุคคลหนึ่งจะโดยตั้งใจหรือไม่ก็ตาม หรือเป็นผู้ทำหน้าที่ส่งสารผ่านช่องทางหนึ่งไปยังผู้รับสาร ฉะนั้น ผู้ส่งสารจึงมีบทบาทในการชี้ว่าพฤติกรรมการสื่อสารภายในสถานการณ์หนึ่ง ๆ นั้น จะเป็นไปในรูปใดและมีผลอย่างไรหรืออีกนัยหนึ่งก็คือ ผู้ส่งสารคือ ผู้กระตุ้น (Stimulus) ที่ทำให้เกิดการตอบสนอง (Response) จากผู้รับสาร หรือผู้ส่งสารอาจเรียก ผู้เข้ารหัส (Encoder) คือ ผู้ที่รับผิดชอบในการนำความคิดของผู้ริเริ่ม ความคิดหรือแหล่งสาร (Source) ส่งไปยังผู้ที่ต้องการจะสื่อสารด้วย โดยการ ใช้สัญญาณ (Signal) และสัญลักษณ์ (Symbol) หรือเรียกว่า การเข้ารหัส (Encoding) ซึ่งแสดงถึงเป้าหมายหรือสิ่งที่แหล่งสารต้องการสื่อ

ผู้รับสาร (Decoder) คือ ผู้ที่รับสารจากบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มบุคคลหนึ่ง เมื่อได้รับสารผู้รับสารจะเกิดการตีความและการตอบสนองจะโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม และส่งปฏิกิริยาตอบสนอง (feedback) กลับไปให้ผู้ส่งสาร หรือผู้รับสารเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ผู้ถอดรหัส (Decoder) คือ ผู้ที่ถอดความหมายของสัญญาณหรือสัญลักษณ์ที่ผู้เข้ารหัสส่งมา หรืออีกนัยหนึ่ง คือ ผู้รับผิดชอบการถอดรหัสของสาร (Decoding) เพื่อให้ผู้รับสารปลายทาง (Receiver/ destination) หรือผู้รับสาร ที่ผู้ส่งสารต้องการให้ได้รับสารของตน

สาร (Message) หมายถึง สิ่งที่ผู้ส่งสาร ไปให้ผู้รับสาร ในรูปของรหัสคำว่า รหัส หมายถึง สัญญาณ (Signal) หรือสัญลักษณ์ (Symbol) หรือกลุ่มของสัญลักษณ์ที่ถูกสร้างขึ้นในลักษณะที่มีความหมายต่อคน และผู้รับสารสามารถเข้าใจความหมายของมัน ได้ต่อเมื่อมีการถอดความหมายของสัญญาณหรือสัญลักษณ์ออกมา สัญญาณหรือสัญลักษณ์ในที่นี้อาจเป็น คำพูด ตัวหนังสือ รูปภาพ เครื่องหมาย หรือกิริยาท่าทางต่าง ๆ ฯลฯ ซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงหรือถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก ความต้องการและวัตถุประสงค์ของผู้รับสาร ซึ่งส่วนใหญ่แล้ว สารก็คือ ภาษา (Language) จากข้างต้นสามารถแบ่งเนื้อหาของสารได้ 2 ประเภทคือ

1. รหัสของสารที่ใช้คำ (Verbal message codes) ได้แก่ ภาษาอังกฤษเป็นระบบของสัญลักษณ์ และหรือระบบของสัญญาณที่มนุษย์ใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อซึ่งกันและกัน มนุษย์ได้สร้างขึ้นและพัฒนาสืบต่อมาโดยลำดับ ภาษาจะมีโครงสร้าง (Structure) ที่ทำให้ส่วนประกอบต่าง ๆ (Elements) รวมเข้าไปด้วยกันอย่างมีความหมาย (ส่วนประกอบของภาษา เช่น เสียง (Sound) ตัวอักษร (Letters) คำ (Words) คำสะกดการันต์ เครื่องหมายต่าง ๆ ฯลฯ) ซึ่งสิ่งเหล่านี้สามารถนำมาเรียบเรียงเข้าเป็นถ้อยคำ เป็นวลี และประโยคที่มีความหมาย โดยอาศัยระเบียบและกฎเกณฑ์ของภาษานั้น ๆ เป็นหลัก เช่น โครงสร้างประโยคตามหลักการเขียนภาษาไทย ภาษาอังกฤษ เป็นต้น

2. รหัสของสารที่ไม่ใช้คำ (Nonverbal message codes) ได้แก่ ระบบสัญลักษณ์สัญญาณหรือเครื่องหมายใด ๆ ก็ตามที่ไม่เกี่ยวข้องกับการใช้ถ้อยคำ เช่น ดนตรี การเต้นระบำ อากัปกริยาท่าทาง (Gesture) การแสดงทางหน้าตา (Facial expression) สี ธง สัญญาณไฟ ควัน สัญญาณ การวาดภาพ ฯลฯ ซึ่งแต่ละอย่างมีส่วนประกอบย่อย และเมื่อรวมเข้าด้วยกันตามแบบที่กำหนดคักก็ทำให้มีความหมายขึ้น

มนุษย์ในแต่ละสังคม แต่ละวัฒนธรรม ได้พัฒนาและรับรู้ความหมายร่วมกัน ดังตัวอย่าง เช่น การพยักหน้า แสดงออกการตอบรับ ปฏิเสธ แสดงความเข้าใจหรือเห็นด้วย ซึ่งแต่ละสังคมจะตีความหมายของการพยักหน้าต่างกัน ความหมายของสีต่าง ๆ โดยในสังคมได้ให้ความหมายของสีในการวัดจิตใจและอารมณ์ของคนที่ชอบสีต่าง ๆ เช่น สีแดง ทำให้ตื่นเต้น สีดำ ทำให้เยือกเย็น สีเทา ทำให้รู้สึกซึมเศร้า สีส้ม ทำให้รู้สึกเร่าร้อน สีทองอ่อน ทำให้รู้สึกเป็นหนุ่มสาว สีน้ำตาล ทำให้รู้สึกแก่และสงบ สีน้ำเงิน ทำให้รู้สึกน่าเลื่อมใส น่านับถือ เป็นต้น (ยุพา สุภากุล, 2540, หน้า 63)

ช่องทางการสื่อสาร (Channel)

ช่องทางการสื่อสาร คือ ตัวกลางที่ช่วยในการนำส่งสารจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร ช่องทางเปรียบเหมือนทางหรือพาหะระหว่างผู้ร่วมสื่อสาร (พัชนี เขยจรรยา, 2538, หน้า 29-30) เบอร์โล (Berlo) แบ่งช่องทางการสื่อสารออกเป็น 3 ประเภท

1. ช่องทางที่เป็นตัวกลางนำสารจากผู้ส่งสารไปให้ผู้รับสาร ซึ่งได้แก่ คลื่นแสง คลื่นเสียง วิทยุ โทรเลข โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น ช่องทางเหล่านี้เน้นหนักในเรื่องสื่อทางเทคโนโลยี

2. ช่องทางที่เป็นพาหนะของสิ่งที่นำสาร เช่น อากาศ ซึ่งเป็นตัวนำคลื่นเสียงไปสู่ประสาทรับความรู้สึกต่าง ๆ หรือประสาททั้งห้า (ได้แก่ การเห็น การได้ยิน การได้กลิ่น การสัมผัส และการลิ้นรส) ช่องทางประเภทนี้พบในกระบวนการสื่อสารระหว่างบุคคล

3. วิธีในการเข้ารหัสและถอดรหัสสาร (Mode of encoding and decoding) เช่น การใช้วิธีพูด การใช้วิธีเขียน เป็นต้น ซึ่งนักทฤษฎีนิเทศศาสตร์โดยทั่วไปไม่ยอมรับว่า ช่องทางการสื่อสารในความหมายนี้

เรโอ (Rao) เน้นว่าช่องทางการสื่อสารมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. ช่องทางเป็นหน่วยพลังงานมวลสาร (Matter-energy unit) ประเภทหนึ่ง que เรียกว่า สื่อ (Medium)

2. ช่องทางเป็นตัวนำส่งหน่วยพลังงานมวลสาร ซึ่งมีการจัดเป็นระเบียบแบบแผนที่เรียกว่า สารสนเทศ (Information) ช่องทางเป็นตัวเชื่อมระหว่างบุคคลที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง

รูปแบบการสื่อสาร

โดมินิก (Doninick, 1993, p. 11) จำแนกสถานการณ์การสื่อสารออกได้เป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

1. การสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal communication)
2. การสื่อสารแบบกึ่งกลาง (Machine-assisted interpersonal communication)
3. การสื่อสารมวลชน (Mass communication)

การสื่อสารระหว่างบุคคลบุคคล (Interpersonal communication) การสื่อสารระหว่างบุคคล คือ การสื่อสารโดยตรงระหว่างคนสองคนที่มีปฏิสัมพันธ์กันแบบเผชิญหน้าโดยใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 คือ การมองเห็น การได้ยิน การได้กลิ่น การสัมผัส ตลอดจนการลิ้มรสและมีปฏิริยาตอบสนองแบบปัจจุบันทันที

พัชนี เขจรรรยา และคณะ (2534, หน้า 47) ได้อธิบายถึง สถานการณ์ของการสื่อสารในการสื่อสารระหว่างบุคคลไว้ดังนี้ คือ เป็นสถานการณ์ของการสื่อสารที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารส่งสัญญาณเพื่อติดต่อสื่อสารกันในวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นการสนทนาระหว่างคน 2 คน หรือกับกลุ่มย่อยในลักษณะของการเผชิญหน้า (Face to face) ได้แก่ การพูดคุยกับเพื่อน ร่วมงานการอภิปรายในกลุ่มประชุม เป็นต้น โดยที่ทั้งผู้ส่งสาร และผู้รับสารจะสื่อสารได้อย่างอิสระเป็นตัวของตัวเอง มักจะเป็นการสื่อสารด้วยเรื่องที่เป็นส่วนตัว ช่องทางการสื่อสารแบบเผชิญหน้าสามารถทำให้ทราบปฏิกิริยาสะท้อนกลับ และทราบถึงผลของการสื่อสารได้ทันที

การสื่อสารแบบกึ่งกลาง (Machine-assisted interpersonal communication) การสื่อสารแบบกึ่งกลางเป็นสถานการณ์ของการสื่อสารที่ร่วมกันระหว่าง การสื่อสารระหว่างบุคคล และการสื่อสารมวลชน กล่าวคือ ผู้ส่งสารและผู้รับสาร ไม่มีการเผชิญหน้ากัน ทั้งนี้ด้วยเงื่อนไขของเวลาและสถานที่ ดังนั้น เมื่อผู้ส่งสารจะสื่อสารจึงต้องอาศัยเครื่องมือเพื่อเชื่อมโยงให้สามารถติดต่อสื่อสารกันได้ เช่น การส่งจดหมายถึงกัน การพูดทางโทรศัพท์ เป็นต้น

พัชนี เขจรรรยา และคณะ (2534, หน้า 48) กล่าวถึง สถานการณ์ของการสื่อสารแบบกึ่งกลางว่า เป็นการสื่อสารที่ต้องมีค่าใช้จ่ายในการส่งหรือรับสารแต่สามารถส่งข่าวสารไปได้ไกลใช้ได้ทั้งการสื่อสารอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ปฏิกิริยาตอบสนองจะไม่เกิดผลในทันทีทันใด ทั้งนี้ด้วยเหตุผลเกี่ยวกับเวลาและสถานที่ ความแตกต่างระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร ตลอดจนกรอบประสบการณ์ของทั้งผู้ส่ง สารและผู้รับสารมักจะเป็นประสบการณ์ที่ใกล้เคียงกัน

จากแนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่าการสื่อสารที่ทันสมัย เช่น การใช้เครื่องโทรสาร การใช้คอมพิวเตอร์ ตลอดจนระบบเครือข่ายการสื่อสาร (Internet) ทำให้มนุษย์มีเครื่องมือที่สามารถเชื่อมโยงการสื่อสารระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารได้รวดเร็วและสะดวกมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้องค์ประกอบ 5 ประการข้างต้นแล้ว การสื่อสารของมนุษย์นั้นยังเป็นกระบวนการสื่อสาร 2 ทาง คือผู้ส่งสาร ส่งสารผ่านสื่อไปยังผู้รับสาร ภายใต้อุปกรณ์สื่อหนึ่ง แล้วผู้รับสารจะส่งสารปฏิกิริยาตอบสนอง (Feedback) และจากกระบวนการสื่อสาร 2 ทาง (Two way communication) บางครั้งการสื่อสารอาจมีสิ่งรบกวน (Noise) ที่ทำให้การสื่อสารไม่บรรลุเป้าหมายได้

แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ เจตคติ และพฤติกรรม

เป็นพฤติกรรมและสภาพการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเน้นการจำ ไม่ว่าจะทำการระลึกถึงหรือการระลึกได้ก็ตาม เป็นสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นเนื่องมาจากการเรียนรู้โดยเริ่มต้นจากการรวมสาระต่าง ๆ เหล่านั้น จนพัฒนาไปสู่ขั้นที่มีความสลับซับซ้อนยิ่งขึ้นไปจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างถาวร ซึ่งเกิดจากการประสบการณ์ที่ได้รับ การเปลี่ยนแปลงนี้จะเป็นการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย ทางสติปัญญา ทางสังคม หรือทางอารมณ์ก็ได้ ซึ่ง Bloom (1962 อ้างถึงใน อุทุมพร ทองอุไทย, 2523, หน้า 68) ได้กล่าวไว้ว่า การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเนื่องจากการเรียนรู้เกิดขึ้น

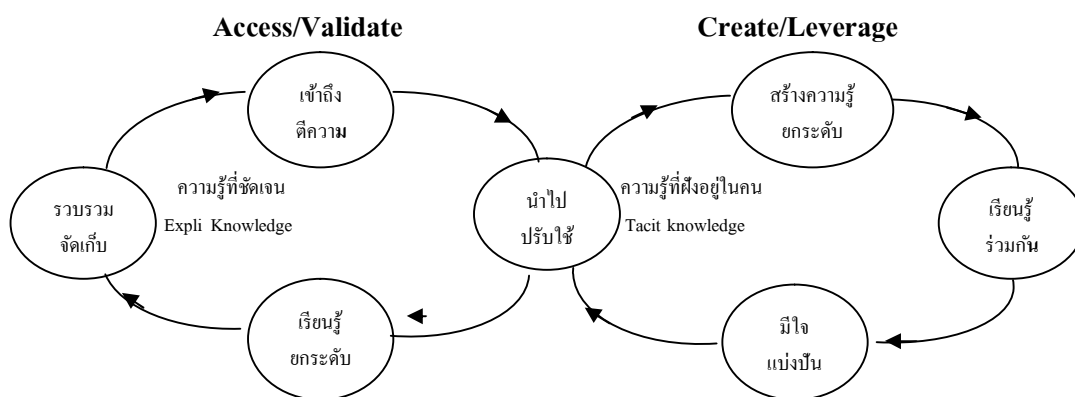
การเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ ความเข้าใจ (Cognitive domain) การเปลี่ยนแปลงทางด้านทักษะ (Psychomotor domain) และการเปลี่ยนแปลงด้านเจตคติ (Affective domain) เพื่อความเข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้นจึงจะแยกเกี่ยวกับการเรียนรู้ และเจตคติ สอดคล้องกับ อักษร สวัสดิ์ (2542 , หน้า 26-28) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ เป็นทฤษฎีที่เน้นการเรียนรู้ ในการเปลี่ยนแนวความคิดจะค่อนข้างยาก เพราะเป็นพฤติกรรมภายในยากแก่การสังเกตเห็น และทฤษฎีของกลุ่มเกสตัลท์ ได้กล่าวว่า การเรียนรู้ที่เน้นส่วนร่วมมากกว่าส่วนย่อยนั้น จะต้องเกิดจากประสบการณ์เดิม และการเรียนรู้ย่อมเกิดจากการรับรู้ (Perception) หมายถึง การแปลความหมายจากการสัมผัสด้วยอวัยวะรับสัมผัสทั้ง 5 ทาง คือ หู ตา จมูก ลิ้น หรือส่วนใดส่วนหนึ่ง และการหยั่งเห็น (Insight) หมายถึง การเกิดความคิดขึ้นมาทันทีทันใดในขณะที่ประสบปัญหาโดยมองเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาตั้งแต่ปัญหาเริ่มแรกจนสามารถแก้ปัญหาได้

สรุปได้ว่า ความรู้ หมายถึง ข้อเท็จจริง รายละเอียดของเรื่องราวการกระทำต่าง ๆ ที่บุคคลได้ประสบมาและเก็บสะสมไว้เป็นความจำที่สามารถถ่ายทอดต่อๆ ไปได้และสามารถวัดความรู้ได้ แล้วแสดงออกมา จากแนวคิดดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การเรียนรู้จะประสบผลสำเร็จได้มากหรือน้อยเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับการศึกษา ทักษะต่างๆ และเจตคติ ที่ได้รับจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดทำขึ้น ผู้วิจัย จึงใช้แนวคิดความรู้ของ Bloom (1962, p. 7

อ้างอิงใน อุทุมพร ทองอุไทย, 2523, หน้า 68) ซึ่งควรมีการจัดการเรียนรู้ให้มีการฝึกฝนให้ครบทุกด้าน ไม่ใช่ด้านความรู้แต่เพียงอย่างเดียว

ประเภทความรู้

ประเภทความรู้ แบ่งออกเป็น 1. ความรู้ที่ฝังอยู่ในคน (Tacit knowledge) เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ พรสวรรค์หรือสัญชาตญาณของแต่ละบุคคลในการทำความเข้าใจในสิ่งต่างๆ เป็นความรู้ที่ไม่สามารถถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูดหรือลายลักษณ์อักษรได้ง่าย เช่น ทักษะในการทำงาน งานฝีมือ หรือการคิดเชิงวิเคราะห์ บางครั้งจึงเรียกว่าเป็นความรู้แบบนามธรรม และ 2. ความรู้ที่ชัดเจน (Explicit knowledge) เป็นความรู้ที่สามารถรวบรวม ถ่ายทอดได้โดยผ่านวิธีต่าง ๆ เช่น การบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร ทฤษฎี คู่มือต่างๆ และบางครั้งเรียกว่าเป็นความรู้แบบรูปธรรม โดยที่ความรู้ทั้ง 2 ประเภทนี้มีวิธีการจัดการที่แตกต่างกัน ความรู้ที่ชัดเจนจะเน้นไปที่การเข้าถึงแหล่งความรู้ ตรวจสอบ และตีความได้ เมื่อนำไปใช้แล้วเกิดความรู้ใหม่ส่วนความรู้ที่ฝังอยู่ในคนนั้น จะเน้นไปที่การจัดเวทีเพื่อให้มีการแบ่งปันความรู้ที่อยู่ในตัวผู้ปฏิบัติทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน อันนำไปสู่การสร้างความรู้ใหม่ที่แต่ละคนสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ต่อไป ดังภาพที่ 2-1 (ณพิศิษฐ์ จักรพิทักษ์, 2552 ,หน้า 10)

ภาพที่ 2-1 ประเภทความรู้

โครงสร้างของความรู้

Bloom (1962 อ้างถึงใน บันลือ พลุเกษวัน, 2545, หน้า 6) ได้แบ่งพฤติกรรมโครงสร้างความรู้ ออกได้ดังนี้ ความรู้ที่เกิดจากความจำ (Knowledge) ความเข้าใจ (Comprehend) การประยุกต์ (Application) การวิเคราะห์ (Analysis) การสังเคราะห์ (Synthesis) และการประเมินค่า (Evaluation) วัดได้ และตัดสินได้ว่าอะไรถูกหรือผิด ประกอบการตัดสินใจบนพื้นฐานของเหตุผลและเกณฑ์ที่

แนชต์ ซึ่งสอดคล้องกับ วินัย วีระวัฒนานนท์ (2546, หน้า 17) กล่าวว่า ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา 6 ขั้นตอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการนำไปประยุกต์ใช้ในการคิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมได้มีดังนี้คือ ขั้นความตระหนัก (Awareness) เพื่อให้กลุ่มคนและบุคคลเกิดความตระหนักและความรู้สึก (Sensitivity) ต่อสิ่งแวดล้อมและเหตุอื่นที่ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม ขั้นความรู้ (Knowledge) เพื่อให้กลุ่มคนและบุคคลได้มีความรู้ ประสบการณ์ และเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและปัญหาที่เกี่ยวข้องขั้นเจตคติ (Attitude) เพื่อให้กลุ่มคนและบุคคลเกิดค่านิยมและความรู้สึก (Feeling) เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและเกิดแรงจูงใจในการมีส่วนร่วม ป้องกันและปรับปรุงสิ่งแวดล้อม ขั้นทักษะ (Skills) เพื่อให้กลุ่มคนและบุคคลเกิดทักษะในการมองเห็นและเข้าไปแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมขั้นความสามารถในการประเมินผล (Evaluation ability) คือ ให้อำนาจประเมินมาตรการทางด้านสิ่งแวดล้อม การศึกษาโครงการในแง่ปัจจัยต่างๆ ทางนิเวศวิทยา ด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม จริยธรรม และการศึกษา และขั้นการมีส่วนร่วม (Participation) เพื่อให้กลุ่มคนและบุคคลได้มีโอกาสเข้าไปร่วมแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

การวัดความรู้

การวัดความรู้เป็นการวัดความสามารถในการระลึกเรื่องราวข้อเท็จจริง หรือ ประสบการณ์ต่าง ๆ หรือเป็นการวัดการระลึกประสบการณ์เดิมที่บุคคลได้รับคำสอน การบอกกล่าวการฝึกฝนของผู้สอน รวมทั้งจากตำราสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ด้วยคำถามวัดความรู้ (ไพศาล หวังพานิช, 2543, หน้า 4) ดังนี้ การวัดเป็นกระบวนการสืบค้น หารายละเอียด การถามความรู้ในเนื้อเรื่องเป็นการถามรายละเอียดของเนื้อหา การถามความรู้ในวิธีการดำเนินการเป็นการถามวิธีการปฏิบัติต่างๆ ขั้นตอนของการปฏิบัติงานและถามความรู้รวมยอด เป็นการถามความสามารถในการจดจำข้อสรุป ซึ่งสอดคล้องกับ จานง พรายเข้มแข (2535, หน้า 24-29) ได้กล่าวไว้ ดังนี้ การวัดความรู้ นั้นส่วนมากนิยมใช้แบบทดสอบ ซึ่งแบบทดสอบนี้เป็นเครื่องมือประเภทข้อเขียนที่นิยมใช้กันทั่ว ๆ คือ แบบอัตนัย และแบบปรนัย

สรุปได้ว่า ความรู้ หมายถึง ข้อเท็จจริง รายละเอียดของเรื่องราวการกระทำต่างๆ ที่บุคคลได้ประสบมาและเก็บสะสมไว้เป็นความจำที่สามารถถ่ายทอดต่อ ๆ ไปได้และสามารถวัดความรู้ได้ แล้วแสดงออกมา จากแนวคิดความรู้ เป็นความเข้าใจในข้อเท็จจริงและข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับความสำคัญของทรัพยากรป่าไม้ สาเหตุของป่าไม้ถูกทำลาย การเกิด ไฟป่า และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยผู้วิจัยได้ประเมินผลโดยเลือกใช้แบบทดสอบปรนัย หรือแบบทดสอบแบบเลือกตอบ (Multiple choice item) ในการวัดความรู้ ถัดตามทฤษฎีของ Bloom ซึ่งต้องวัดความจำ การเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

แนวคิดเกี่ยวกับเจตคติ และความหมายของเจตคติ

เจตคติ (Attitude) ตามพจนานุกรม ฉบับบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2539 ได้ให้ความหมายของเจตคติว่า หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งออกมาในเชิงบวก (Positive attitude) ทางบวก และเชิงลบ (Negative attitude) ทางลบ ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษว่า Attitude (คำรังสรรค์ ชัยสนิท และคณะ, 2543 , หน้า 20) ซึ่งเป็นความรู้สึกและการประพฤติในแนวทางใดบางอย่างอยู่เสมอ ๆ เจตคติไม่ค่อยจะมีการเปลี่ยนแปลง ถ้าหากว่า ไม่มีแรงผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและเจตคติของบุคคลใด บุคคลหนึ่งจะมีทั้งความรู้สึก และความเชื่อ ถ้าหากว่าคน ๆ หนึ่งมีเจตคติที่ไม่ดีแล้ว ย่อมจะแสดงให้เห็นเป็นนัยว่าเขาจะมีความรู้สึก และความเชื่อในทางลบ (สมยศ นาวิกาน, 2544, หน้า 192) มีความหมาย สรุปได้ดังนี้ คือ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ หลังจากที่บุคคลได้รับประสบการณ์ในสิ่งนั้นความรู้สึกนี้แบ่งเป็นความรู้สึกในทางบวก และความรู้สึกที่เป็นกลาง และบุคคลแสดงความรู้สึกทางด้านพฤติกรรม ได้ดังนี้คือ พฤติกรรมภายนอกเป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้ และพฤติกรรมภายในเป็นพฤติกรรมที่สังเกตไม่ได้ ชอบหรือไม่ชอบก็ไม่แสดงออก

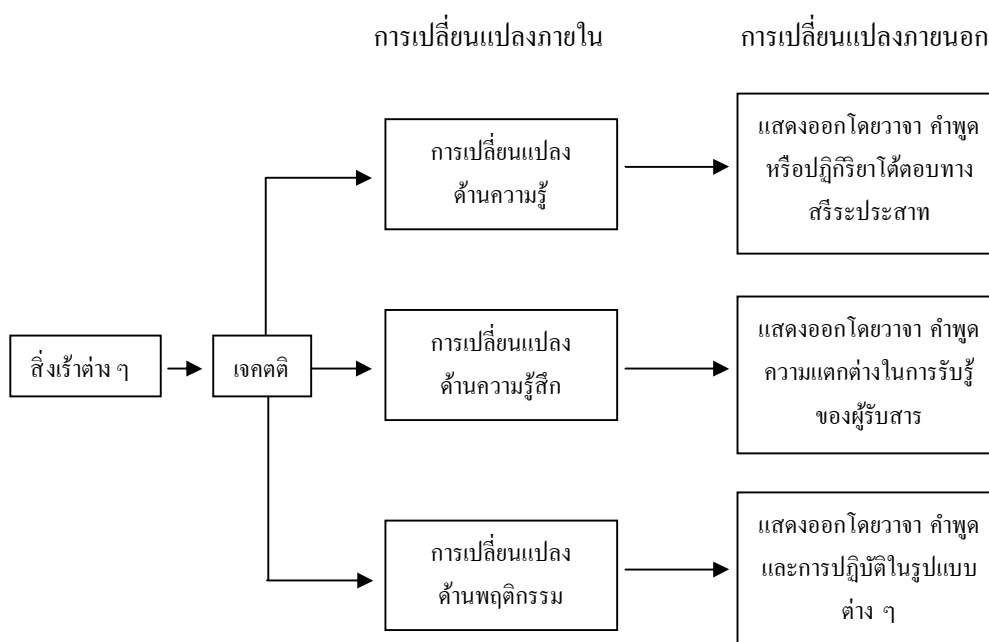
สรุปได้ว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึก ความคิดที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เกิดจากประสบการณ์ และพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมนั้นไปในแนวทางเดียวกับความรู้สึกที่มีอยู่นั้น ความพร้อมที่จะปฏิบัติ (Readiness to act) ถ้าเรามีท่าทีความรู้สึกหรือเจตคติในเชิงบวก เราพร้อมปฏิบัติออกมาในทางบวก แต่ถ้าเรามีท่าทีความรู้สึกในเชิงลบ การปฏิบัติออกมาในทางลบ (Act negatively)

องค์ประกอบและทฤษฎีเกี่ยวกับเจตคติ

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2543, หน้า 79-80 อ้างถึงใน พันธณภัตสร สุพรมอินทร์ และสุชาติสิน พลศักดิ์ชัย, 2549, หน้า 9-12) กล่าวถึง องค์ประกอบที่สำคัญของเจตคติไว้ องค์ประกอบทางด้านความรู้ (Cognitive component) เป็นเรื่องความรู้ของบุคคลในเรื่องใด เรื่องหนึ่ง อาจจะเป็นการรับรู้เกี่ยวกับวัตถุ สิ่งของ บุคคล หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ว่ารู้สึกต่าง ๆ ดังกล่าวนั้น ได้อย่างไร รู้ในทางที่ดีหรือไม่ดี ทางบวกหรือลบซึ่งจะก่อให้เกิดเจตคติขึ้น ถ้ารู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางที่ดีเราก็จะมีเจตคติต่อสิ่งนั้นในทางที่ดี และถ้ารู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางไม่ดีเราก็จะมีเจตคติ ไม่ดีต่อสิ่งนั้นด้วย ถ้าเราไม่รู้จักสิ่งใดเลยเจตคติก็น่าจะไม่เกิดขึ้นองค์ประกอบทางด้านความรู้สึก (Affective component of feeling component) เป็นองค์ประกอบทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก ซึ่งถูกรับเร้าขึ้นจากความรู้ที่นั้น เมื่อเรารู้สึกถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้วจะทำให้เราเกิดความรู้สึกในทางที่ดีหรือไม่ดี ถ้าเรารู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางที่ไม่ดีเราก็จะไม่ชอบ หรือไม่พอใจในสิ่งนั้น ความรู้สึกนี้จะทำให้เกิดเจตคติในทางใดทางหนึ่งชอบหรือไม่ชอบความรู้สึกนี้เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะเปลี่ยนแปลงได้ยากมาก และองค์ประกอบทางด้านแนวโน้ม เชิงพฤติกรรม (Action tendency component of behavioral component) เป็นความ

พร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งนั้นๆ ในทางใดทางหนึ่ง คือ พร้อมที่จะสนับสนุนส่งเสริมช่วยเหลือ หรือในทางทำลาย องค์ประกอบจะต้องมีความสอดคล้องกัน ถ้าองค์ประกอบด้านใดด้านหนึ่งเปลี่ยนแปลงไป เจตคติของบุคคลนั้นก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย

อรวรรณ ปิลันธน์โอวาท (2537, หน้า 13) แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติกับการเปลี่ยนแปลงภายนอกและการเปลี่ยนแปลงภายใน ดังภาพที่ 2-2

ภาพที่ 2-2 ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติกับการเปลี่ยนแปลงภายนอกและภายใน

ประเภทของเจตคติ

ประเภทของเจตคติ สุภร เสรีรัตน์ (2544 , หน้า 173) กล่าวไว้ว่า เจตคติ คือ ความเชื่อ (Beliefs) ความโอนเอียงที่ทำให้ต้องยอมรับ เพราะเป็นข้อเท็จจริง ความคิดเห็น (Opinions) คือ ความโน้มเอียงที่ไม่ได้อยู่บนพื้นฐานของความแน่นอน ความรู้สึก (Feelings) คือ ความโน้มเอียงซึ่งมีพื้นฐานมาจากอารมณ์โดยธรรมชาติ ความโอนเอียง (Inclination) คือ รูปแบบบางส่วนของเจตคติ เมื่อผู้บริโภคมองอยู่ในภาวะที่ตัดสินใจไม่ได้ และความมีอคติ (Bias) คือ ความเชื่อทางจิตใจที่ทำให้เกิดอคติหรือความเสียหายในทางตรงข้ามกับข้อเท็จจริงที่มีอยู่

ความสัมพันธ์ของเจตคติ และพฤติกรรม

ความสัมพันธ์ของเจตคติ และพฤติกรรมบุคคล ส่วนใหญ่จะสอดคล้องกับเจตคติของบุคคลคนนั้น โดยทั่วไปบุคคลจะก่อปฏิกิริยาต่าง ๆ ตามความโน้มเอียงของเขา เจตคติ เหล่านี้ทำให้

แนวทางแก่การตัดสินใจประเภทต่าง ๆ ซึ่งบุคคลจะต้องการทำและดำเนินวิธีการตามประเภทของการตัดสินใจนี้ ซึ่งมีเจตคติ ของความตระหนี่ยอมจะใช้จ่ายน้อยและประหยัด ทั้งนี้ได้หมายความว่า เจตคติเป็นเครื่องชี้พฤติกรรมของบุคคลนั้น ๆ หรืออาจเป็นเจตคติ ที่เคยมีมาก่อนก็ได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีสิ่งจูงใจที่จะก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป ส่วนพฤติกรรมของมนุษย์เกิดจากเจตคติ อคูล์ จาตุรงคกุล (2543, หน้า 202) กล่าวไว้ ดังนี้

K = Knowledge เป็นการเกิดความรู้ เช่น ทรัพยากรป่าไม้เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร ช่วยลดมลพิษทางอากาศ และด้านการพักผ่อนหย่อนใจ

A = Attitude เป็นการเกิดเจตคติ เมื่อเกิดความรู้ ในขั้นต่อมาจะเกิดความรู้สึกรับชอบหรือไม่ชอบ ซึ่งความรู้ (Knowledge) และเจตคติ (Attitude) จะส่งผลไปที่การกระทำ (Practice)

P = Practice เป็นการเกิดการกระทำหลังจากที่เกิดความรู้และเจตคติแล้วก็จะเกิดการกระทำ ซึ่งสามารถประเมินเจตคติ โดยการถามคำถามหรือการลงความเห็นจากพฤติกรรมของบุคคลนั้นๆ

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการสร้าง หรือการเกิดเจตคติ

องค์ประกอบที่มีต่ออิทธิพลต่อการสร้างหรือการเกิดเจตคติ คำรงค์ดี ชัยสนิท และคณะ (2543, หน้า 23) ที่กล่าวว่า วัฒนธรรม (Culture) วัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อชีวิตของบุคคลทุกคน ตั้งแต่เกิดจนตาย ครอบครัว (Family) ครอบครัวเป็นแหล่งแรกที่อบรมให้เรียนรู้ กลุ่มเพื่อน หรือกลุ่มสังคม (Social group) เนื่องจากมนุษย์มีความต้องการยอมรับจากกลุ่มหรือต้องการเพื่อนและบุคลิกภาพ (Personality) ลักษณะของบุคคลมีความสัมพันธ์หรือมีอิทธิพลต่อเจตคติของบุคคลมากขึ้น

การวัดเจตคติ

การวัดเจตคติ เป็นสิ่งที่มีความสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตเพราะ การรู้ถึงเจตคติ ของบุคคลหรือกลุ่มคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเรื่องใดเรื่องหนึ่งว่าเป็นไปในทิศทางใด ย่อมจะทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถทำนายพฤติกรรมที่อาจจะเกิดขึ้นได้ของบุคคลนั้น ได้และสามารถวางแผนดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งกับบุคคลหรือกลุ่มคนนั้น ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ เตือนใจ ทองดี (2549, หน้า 45) ที่ได้กล่าวไว้ว่า เจตคติ มีเทคนิควิธีการหลายวิธีซึ่งแตกต่างกัน ออกไปได้ ดังนี้

1. การวัดเจตคติ โดยใช้ช่วงปรากฏเท่ากัน (Equal appearing interval) วิธีการนี้สร้างขึ้น โดยเซอร์สโตน (Thurstone) เป็นการกำหนดช่วงความรู้สึกรับชอบของคนที่มีความรู้สึกรับชอบสิ่งใดไว้เป็น 11 จากน้อยที่สุดจนถึงมากที่สุดแต่ละช่วงมีระยะห่างเท่ากัน ข้อความที่บรรจุลงในมาตราวัด จะต้องนำไปให้ผู้ตัดสิน (Judge) พิจารณาว่าควรจะอยู่ในตำแหน่งใดของมาตรา

2. การวัดเจตคติ โดยใช้วิธีการ Likert (Likert method of sumated ratings) วิธีการนี้สร้างขึ้นโดย Renis Likert โดยการสร้างข้อความขึ้นหลาย ๆ ข้อความให้ครอบคลุมหัวข้อที่จะศึกษา การตอบแบบสอบถามนี้มีให้เลือก 5 ข้อ คือ เห็นด้วยอย่างมาก เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างมาก การให้คะแนนนั้นขึ้นอยู่กับชนิดของข้อความว่าเป็นทางบวกหรือทางลบ การให้คะแนนอาจให้ตั้งแต่ 0 ถึง 4 หรือจาก 1 ถึง 5 การตีความหมายของคะแนนไม่แตกต่างกัน

3. การวัดเจตคติ โดยวิธีวิเคราะห์สเกล (Scalergram analysis) วิธีวิเคราะห์สเกลนี้เป็นวิธีการที่อธิบายถึงขบวนการในการประเมินผลกลุ่มของข้อความกลุ่มหนึ่ง ๆ ว่าเป็นไปตามข้อจำกัดหรือครบถ้วนตามลักษณะที่ถูกต้องในการสร้างสเกลโดยวิธีของ Guttman หรือไม่เท่านั้น ตามความคิดเห็น Guttman เชื่อว่าในสเกลสำหรับวัดเจตคติ ควรเลือกข้อความจำนวนเล็กน้อย (4-6 ข้อความ) โดยเลือกจากข้อความหลาย ๆ ข้อความ ซึ่งเป็นตัวแทนของประชากรทั้งหมด

4. การวัดเจตคติ โดยวิธีจำแนกความหมาย (Semantic differential) เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความคิดรวบยอด เป็นการศึกษาถึงความหมายของสิ่งต่าง ๆ ตามความคิดเห็นของกลุ่มที่เราศึกษา โดยทั่วไปสเกลแบบเทคนิคความหมายจำแนกจะประกอบด้วยข้อให้เลือก 7 ข้อ จะให้กลุ่มบุคคลที่จะศึกษาประเมินค่าเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง สเกลนี้ให้ผู้ตอบประเมินค่ามากที่สุด เช่น ดี - เลว - ช้า - เร็ว - สะอาด - สกปรก เป็นต้น โดยการประเมินนั้นจะใช้คำคุณศัพท์ซึ่งตรงกันข้ามกัน ดังตัวอย่างที่กล่าวมาและลำดับข้อความมากที่สุด จากด้านหนึ่งไปสู่อีกด้านหนึ่งทั้งหมด 7 อันดับ การวัดเจตคติ สามารถวัดได้หลายวิธี ดังนี้

4.1 การวัดโดยการประมาณความรู้สึกรู้สึกของตนเอง (Self-report measures) เป็นวิธีวัดเจตคติ ทางสังคม มีนักจิตวิทยาสร้างเครื่องมือขึ้นเพื่อวัดเป็นมาตราส่วนประมาณความรู้สึกรู้สึก ซึ่งมีอยู่หลายสเกลที่เป็นที่ยอมรับมาก ดังนี้

4.1.1 สเกลของเทอร์สโตน (The thurstone scale) สร้างโดย หลุยส์ เทอร์สโตน (Louis Thurstone) ในปี ค.ศ. 1982 มีทั้งหมด 11 ระดับความรู้สึกรู้สึก โดยระดับที่ 1-5 เป็นเจตคติทางบวก และระดับที่ 6 เป็นความรู้สึกรู้สึกกลางๆ และระดับที่ 7-11 เป็นเจตคติ ทางลบ

4.1.2 สเกลของลิเคอร์ท (The likert sale) สร้างโดย เรนซิส ลิเคอร์ท (Rensis Likert) ในปี ค.ศ. 1930 มีทั้งหมด 5 ระดับความรู้สึกรู้สึกต่อไปนี้ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

4.1.3 สเกลของโบการ์ด์ส (The Bogardus Scale) สร้างโดย อีโมรี โบการ์ด์ส (Emory Bogardus) ในปี ค.ศ. 1957 เป็นสเกลที่วัดเจตคติ ด้านสังคม โดยสร้างคำถาม 7 ข้อ แล้วให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเฉพาะข้อที่ตรงกับความรู้สึกเพียงข้อใดข้อหนึ่งหรือมากกว่าหนึ่งข้อขึ้นไป

4.1.4 สเกลที่ใช้ความหมายของคำที่แตกต่างกัน สร้างโดย ออสกั้ว์ ซูซี และ แทนแนนเบอร์ม ในปี ค.ศ. 1957 เป็นสเกลที่ใช้คำหรือวลีที่มีความหมายตรงกันข้ามเป็นคู่ๆ มีสเกลที่ประมาณความรู้สึก 7 ระดับในแต่ละวลี และแบ่งการวัดเจตคติ ได้ดังนี้ สเกลประเมินผล (Evaluative Scale) เป็นการวัดด้านการประเมินความรู้สึก สเกลที่แสดงถึงพลัง (Potency scale) เป็นการวัดความแข็งแรง และสเกลที่แสดงถึง การแสดงออก หรือการเคลื่อนไหว (Active scale) เป็นการแสดงเคลื่อนไหว สเกลที่ใช้คำถามในทำนองการยอมรับหรือปฏิเสธ สร้างโดย Allport and Hardman สเกลนี้จะให้ผู้ตอบแสดงเจตคติ ตอบรับหรือปฏิเสธเท่านั้น และสเกลที่ใช้เครื่องหมาย ปลายปิด สร้างโดยแคมเบล และซูแมน สเกลเป็นรูปแบบที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบเจตคติ ได้แสดงความรู้สึกที่แท้จริงตามธรรมชาติเป็นการแสดงเจตคติ ที่อิสระ โดยที่ผู้ถามหรือผู้วิจัยไม่สามารถคาดเดาการณืได้ล่วงหน้า

4.2 การสังเกตพฤติกรรมที่แสดง สร้างโดย ลา ปีแอร์ ในปี ค.ศ. 1934 โดยการสร้างสถานการณ์ขึ้นระยะหนึ่งจนกระทั่งเกิดความรู้สึกหรือเจตคติ ต่อสถานการณ์นั้นแล้ว ผู้วัดเจตคติ ต้องสังเกตพฤติกรรมที่เขาแสดงออกตั้งแต่แรกเริ่มจนกระทั่งสิ้นสุดการสร้างสถานการณ์

4.3 การตีความหมายหรือแปลความหมายจากปฏิกิริยาที่บุคคลแสดงต่อสิ่งเร้าบางชนิด ซึ่งเทคนิคนี้มีหลายวิธี เช่น การดูภาพแล้วเล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นจากภาพ การดูภาพหยดหมึก แล้วบอกว่าภาพที่เห็นคืออะไรพร้อมเหตุผลว่าทำไมจึงเห็นภาพเช่นนั้นและการทำนายพฤติกรรมที่อาจเกิดขึ้นของบุคคลหรือละคร เป็นต้น

กล่าวสรุปได้ว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่แสดงต่อการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ซึ่งพิจารณาได้ดังนี้ ความรู้สึกนึกคิดต่อการสาเหตุ การป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า พฤติกรรมที่แสดงออกต่อการการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และการเห็นประโยชน์ของการการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า โดยใช้แบบสอบถามวัดเจตคติการการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามวิธีของ Likert Scale และได้แบ่งเกณฑ์ระดับการประเมินออกเป็น 5 ระดับ คือ 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 หมายถึง เห็นด้วย 3 หมายถึง ไม่แน่ใจ 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย และ 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม

ในการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม เพื่อให้เข้าใจแนวคิดพื้นฐานของพฤติกรรมมนุษย์ มีเทคนิควิธีการในการพัฒนาตนเองที่ถูกต้อง และควบคุมตนเองให้การพัฒนาตนเองเกิดศักยภาพสูงสุด มนุษย์จะสามารถพัฒนาตนเองได้ ต้องอาศัยองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของตนเอง ซึ่งในการจะเข้าใจเรื่องพฤติกรรมนั้นจำเป็นต้องเข้าใจถึงหลักการพื้นฐานที่เกี่ยวกับพฤติกรรม อันจะเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจตนเอง และนำไปสู่การพัฒนาตนเองต่อไป

ความหมายของพฤติกรรม

พฤติกรรม หมายถึง ปฏิกริยาและกิจกรรมทุกชนิดที่มนุษย์แสดงออกทางรูปธรรมนามธรรม ตลอดเวลา สังเกตได้ด้วยประสาทสัมผัส วาจา และการกระทำ สามารถแบ่งพฤติกรรมออกได้เป็น 2 ประเภท คือ พฤติกรรมภายนอก (Overt behavior) ซึ่งเป็นการกระทำที่สังเกตได้ด้วยประสาทสัมผัสหรืออาจใช้เครื่องมือช่วย และพฤติกรรมภายใน (Covert behavior) ซึ่งเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ บุคคลอื่นไม่สามารถสังเกตได้

มิดเดิลมิสท์ และฮิทท์ (Middlemist & Hitt, 1988, p. 5) ให้ความหมายว่า พฤติกรรมองค์การเป็น การศึกษาพฤติกรรมของบุคคลและกลุ่มภายในองค์การ ซึ่งความเข้าใจดังกล่าวจะนำไปใช้ในการเพิ่มความพึงพอใจให้แก่พนักงาน เพิ่มผลผลิตและประสิทธิผลขององค์การนั้น ๆ

Goldenson (1984, p. 90) ที่กล่าวไว้ว่า เป็นการกระทำหรือตอบสนองการกระทำทางจิตวิทยาของแต่ละบุคคลและเป็นปฏิสัมพันธ์ในการตอบสนองสิ่งกระตุ้นภายในหรือภายนอก รวมทั้งเป็นกิจกรรมการกระทำต่าง ๆ ที่เป็นไปอย่างมีจุดหมาย สังเกตเห็นได้ หรือเป็นกิจกรรมการกระทำต่าง ๆ ที่ได้ผ่านการใคร่ครวญแล้ว หรือเป็นไปอย่างไม่รู้ตัว

สรุปได้ว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรืออาการที่แสดงออกของจิตใจทั้งภายในและภายนอก เป็นการกระทำเพื่อสนองความต้องการของบุคคล ซึ่งบุคคลอื่นสังเกต และใช้เครื่องมือทดสอบได้

องค์ประกอบของที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม

ส่วนของ Bloom (1975, pp. 65-197) ที่กล่าวไว้ว่า พฤติกรรมว่าเป็นกิจกรรมทุกประเภทที่มนุษย์ กระทำ อาจเป็นสิ่งสังเกตได้หรือไม่ได้และพฤติกรรมดังกล่าวนี้ ได้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

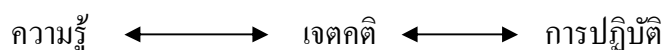
1. พฤติกรรมด้านความรู้ (Cognitive domain) เป็นกระบวนการทางด้านสมองเป็นความสามารถทางด้านสติปัญญาที่เกี่ยวข้องกับ การรับรู้ การจำ ข้อเท็จจริงต่าง ๆ รวมทั้งการพัฒนาความสามารถ และทักษะทางสติปัญญา การใช้ความคิดวิจารณ์ญาณเพื่อประกอบการตัดสินใจ จัดจำแนกได้ตามลำดับขั้นจากง่ายไปยาก ดังนี้ ความรู้ ความจำ (Knowledge) ความเข้าใจ (Comprehension) การนำไปใช้ (Application) การวิเคราะห์ (Analysis) การสังเคราะห์ (Synthesis) และการประเมินผล (Evaluation)

2. พฤติกรรมด้านเจตคติ เป็นกระบวนการทางด้านจิตใจ อารมณ์ความรู้สึก ความสนใจ เจตคติ การให้คุณค่า การปรับปรุงค่านิยม การแสดงคุณลักษณะตามค่านิยมที่ยึดถือ รวมไปถึงความเชื่อ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ กันจะบอกแนวโน้มของบุคคลในการกระทำพฤติกรรม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่น ๆ ด้วยซึ่งได้แบ่งขั้นตอนการเกิดพฤติกรรมด้านเจตคติ

ดังนี้ การรับหรือการให้ความสนใจ (Receiving or attending) การตอบสนอง (Responding) การให้ค่า (Valuing) การจัดกลุ่มค่า (Organization) การแสดงลักษณะตามค่าที่ยึดถือ (Characterization by a value or complex)

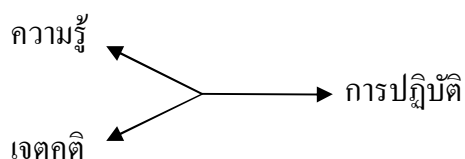
3. พฤติกรรมด้านการปฏิบัติ เป็นการใช้ความสามารถที่แสดงออกทางร่างกาย ซึ่งรวมพฤติกรรมที่แสดงออกและสังเกตได้ เป็นพฤติกรรมขั้นสุดท้ายที่บุคคลปฏิบัติออกมา โดยมีด้านความรู้ และด้านเจตคติ เป็นตัวช่วยให้เกิดพฤติกรรมด้านการปฏิบัติที่ถูกต้องแต่กระบวนการในการจะก่อให้เกิดพฤติกรรมนี้ต้องอาศัยระยะเวลาและการตัดสินใจหลายขั้นตอนแต่นักวิชาการก็เชื่อว่ากระบวนการทางการศึกษาจะช่วยให้เกิดพฤติกรรมการปฏิบัติได้ สอดคล้องกับ Schwartz (1975, pp. 28-31 อ้างถึงใน ไพบุลย์ อ่อนมั่ง, 2542, หน้า 28-31) ได้ศึกษาถึงรูปแบบความสัมพันธ์ของพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ทั้ง 4 ลักษณะ ดังนี้

3.1 เจตคติเป็นตัวกลางที่ทำให้เกิดความรู้และการปฏิบัติ ดังนั้นความรู้มีความสัมพันธ์กับเจตคติ และเจตคติมีผลต่อการปฏิบัติ ดังภาพที่ 2-3

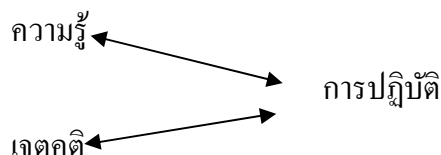
ภาพที่ 2-3 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติ และพฤติกรรม ลักษณะที่ 1

3.2 ความรู้และเจตคติมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดการปฏิบัติตามมา ดังภาพที่ 2-4

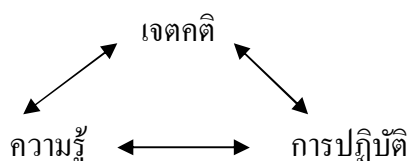
ภาพที่ 2-4 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติ และพฤติกรรม ลักษณะที่ 2

3.3 ความรู้และเจตคติต่างกัน ทำให้เกิดการปฏิบัติได้ โดยที่ความรู้และเจตคติไม่จำเป็นต้องสัมพันธ์กัน ดังภาพที่ 2-5

ภาพที่ 2-5 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติ และพฤติกรรม ลักษณะที่ 3

3.4 ความรู้มีผลต่อการปฏิบัติทั้งทางตรงและทางอ้อม สำหรับทางอ้อมนั้นมีเจตคติเป็นตัวกลางทำให้เกิดการปฏิบัติตามมาได้ ภาพที่ 2-6

ภาพที่ 2-6 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติ และพฤติกรรม ลักษณะที่ 4

จากภาพประกอบรูปแบบความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการเรียนรู้ พบว่า พฤติกรรมแต่ละด้านส่งผลทำให้เกิดการปฏิบัติตามมาในตอนสุดท้าย ซึ่งเป็นการกระทำของสิ่งมีชีวิตที่สามารถวัดได้หรือสังเกตได้นั้นเอง มนุษย์มีพฤติกรรมต่าง ๆ มากมาย พฤติกรรมที่นับได้ว่ามีความสำคัญอย่างหนึ่งคือพฤติกรรมการณ์การอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าไม้ ซึ่งนับว่าเป็นการปฏิบัติของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อช่วยทำให้สิ่งแวดล้อมดีขึ้น และในส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติ และพฤติกรรม ได้ให้แนวคิดไว้ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ กับเจตคติ ความรู้เป็นสิ่งที่มาก่อนการตัดสินใจ ความรู้สึกชอบ หรือไม่ชอบของบุคคล โดยเมื่อบุคคลมีความรู้ที่ดีในเรื่องใดก็จะส่งผลให้บุคคลนั้นเกิดความรู้สึก หรือเจตคติ ตลอดจนความชอบต่อเรื่องนั้น ๆ ได้รวดเร็วและถูกต้องยิ่งขึ้น สามารถจำเรื่องนั้น ๆ ได้นาน และนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้เมื่อถึงคราวจำเป็น ดังนั้นความรู้ และเจตคติ จึงมีความสัมพันธ์ที่ต่อเนื่องกัน

2. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ กับพฤติกรรม ความรู้เป็นปัจจัยพื้นฐานที่มีผลต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคล และในความสัมพันธ์ที่กลับกัน เมื่อบุคคลกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ก็จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ หรือความรู้ตามมาจากการปฏิบัติกิจกรรมนั้นได้

3. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับพฤติกรรม เมื่อบุคคลมีความรู้สึกหรือ เจตคติที่ดีต่อสิ่งใดและส่งผลให้บุคคลนั้นมีความพยายามที่จะปฏิบัติหรือทำงานนั้นให้ลุล่วงไปด้วยดี และในทางกลับกัน เมื่อบุคคลนั้นปฏิบัติงานได้ดี ประสบผลสำเร็จ ก็จะทำให้รู้สึกชอบ พอใจและให้ความสนใจที่จะปฏิบัติในสิ่งนั้น

สรุปได้ว่า ความรู้ เจตคติ และพฤติกรรม มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เมื่อบุคคลมีความรู้ จะทำให้เกิดความเข้าใจ มีความรู้สึกนึกคิด และเกิดการไตร่ตรองที่จะแสดงพฤติกรรมตามสิ่งที่ได้รับรู้มา

การวัดพฤติกรรม

Bloom (1975, pp. 65–197) ได้วัดพฤติกรรมออกเป็น 3 ลักษณะ คือ พฤติกรรมด้านความรู้ ความคิด (Cognitive domain) ด้านความรู้สึก (Affective domain) และ พฤติกรรมด้านการปฏิบัติ (Psychomotor domain) ดังนั้น ในการวัดผลการเรียนรู้จึงต้องนำจุดมุ่งหมายของวิชานั้น ๆ มาวิเคราะห์ว่า ต้องการให้เกิดพฤติกรรมในด้านใดบ้างและมีปริมาณของพฤติกรรมแต่ละด้านมากน้อยเท่าใด ซึ่งถ้าสามารถวิเคราะห์ได้แล้วก็จะช่วยให้ผู้อบรมทราบว่าตนควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างไร จึงจะสนองจุดมุ่งหมายนั้นและควรใช้เครื่องมือชนิดใด และควรเขียนข้อความอย่างไรในการวัดผล

กล่าวสรุปได้ว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรืออาการที่แสดงออกของจิตใจทั้งภายในและภายนอก เป็นการกระทำเพื่อสนองความต้องการของบุคคล ซึ่งบุคคลอื่นสังเกตและใช้เครื่องมือทดสอบได้ พฤติกรรมที่แสดงต่อการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า พิจารณาได้ คือ ความรู้สึกนึกคิดต่อการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า พฤติกรรมที่แสดงออกต่อการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และการเห็นประโยชน์ของการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า โดยใช้แบบประเมินวัดพฤติกรรมการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามวิธีของ Likert Scale และได้แบ่งเกณฑ์ระดับการประเมินระดับความคิดเห็น 3 ระดับ คือ เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย

แนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วมของประชาชน

การมีส่วนร่วมถือเป็นสิ่งสำคัญต่อความสำเร็จของการดำเนินกิจกรรม หรือโครงการต่าง ๆ เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจของพนักงาน ที่ประกอบไปด้วยกิจกรรมต่าง ๆ มากมายที่ต้องการการมีส่วนร่วมของพนักงาน

ทั่วไป จึงจะส่งผลให้การบริหารจัดการงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจของพนักงานสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ความหมายของการมีส่วนร่วม

Erwin (อ้างถึงใน ยุพาพร รูปงาม, 2545, หน้า 6) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมไว้ว่า คือ กระบวนการให้บุคคลเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ตัดสินใจ แก้ไขปัญหาด้วยตนเอง เน้นการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างแข็งขันของ บุคคล แก้ไขปัญหาร่วมกับการใช้วิทยาการที่เหมาะสมและสนับสนุน ติดตามการ ปฏิบัติงานขององค์กรและบุคคลที่เกี่ยวข้อง

นรินทร์ชัย พัฒนพงศา (2546, หน้า 4) ได้สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมว่า การมีส่วนร่วม คือ การที่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดที่ไม่เคยได้เข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ หรือเข้าร่วมการตัดสินใจ หรือเคยมาเข้าร่วมด้วยเล็กน้อยได้เข้าร่วมด้วยมากขึ้น เป็นไปอย่างมีอิสรภาพ เสมอภาค มิใช่มีส่วนร่วมอย่างผิวเผินแต่เข้าร่วมด้วยอย่างแท้จริงยิ่งขึ้นและการเข้าร่วมนั้นต้องเริ่มตั้งแต่ขั้นแรกจนถึงขั้นสุดท้ายของโครงการ

อรพินท์ สฟ โชคชัย (2550) ได้รวบรวมแนวคิดกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ไว้ดังนี้ การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง กระบวนการที่ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องมีโอกาสได้เข้าร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหา / ประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้อง ร่วมคิดแนวทาง ร่วมแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และร่วมกระบวนการพัฒนาในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนา

ทำนอง ภูเกดพิมพ์ (2552) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน ไว้ดังนี้ ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

1. การมีส่วนร่วม หมายถึง การทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพความคิด ความเชื่อ และความยึดมั่นของแต่ละบุคคล แต่ละหน่วยงาน แต่ละองค์กร อีกทั้งขึ้นอยู่กับกาลเวลาแต่ละยุคสมัยอีกด้วย การมีส่วนร่วมเป็นหัวใจของการเสริมสร้างพลังการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม (Teamwork) ที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนา เพราะการมีส่วนร่วมทำให้ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนร่วมเข้าใจสถานการณ์ และอุทิศตนมากยิ่งขึ้น

ลักษณะของการมีส่วนร่วม

ลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา ดังนี้

1. ร่วมทำการศึกษา ค้นคว้าปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนตลอดจนความต้องการของชุมชน

2. ร่วมคิดหาและสร้างรูปแบบ รวมทั้งวิธีการพัฒนาเพื่อแก้ไขและลดปัญหาของชุมชน หรือเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน หรือสนองความต้องการของชุมชน

3. ร่วมวางแผนนโยบายหรือแผนงาน หรือโครงการ หรือกิจกรรม เพื่อจัดและแก้ไขปัญหา รวมทั้งสนองความต้องการของชุมชน

4. ร่วมตัดสินใจการใช้ทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

5. ร่วมจัดหรือปรับปรุงระบบการบริหารงานพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

6. ร่วมลงทุนในกิจกรรมโครงการของชุมชนตามขีดความสามารถของตนเองและหน่วยงาน

7. ร่วมปฏิบัติตามนโยบายแผนงานโครงการ และกิจกรรมให้บรรลุตามเป้าหมาย

8. ร่วมควบคุม ติดตาม ประเมินผล และร่วมบำรุงรักษาโครงการ และกิจกรรมที่ได้ทำไว้ โดยเอกชนและรัฐบาลให้ได้ประโยชน์ได้ตลอดไป

Cotton and other. (1984 อ้างถึงใน เนตินา โพธิ์ประสระ, 2541, หน้า 17) ได้สรุปลักษณะของการมีส่วนร่วมออกดังนี้

1. การมีส่วนร่วมอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ (Formal-informal participation)

1.1 การมีส่วนร่วมอย่างเป็นทางการ เป็นการมีส่วนร่วมที่ถูกต้องตามระบบขององค์กร ซึ่งเป็นการมีส่วนร่วมตามหน้าที่ที่มีอิทธิพลต่อการเข้าร่วมตามขอบเขตที่องค์กรได้วางนโยบายไว้

1.2 การมีส่วนร่วมอย่างไม่เป็นทางการเป็นการมีส่วนร่วมที่เกิดขึ้นอย่างไม่มีโครงสร้าง เป็นการร่วมตกลงกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ระหว่างพนักงานในบรรยากาศของความเป็นส่วนตัวมากกว่า ลักษณะการมีส่วนร่วมอย่างเป็นทางการ

2. การมีส่วนร่วมทางตรงและทางอ้อม (Direct-indirect participation)

2.1 การมีส่วนร่วมทางตรง เป็นการมีส่วนร่วมกันโดยตรงที่สมาชิก หรือพนักงานในองค์กรได้มีส่วนร่วมโดยตรงแบบทันที พนักงานแต่ละคนมีสิทธิและโอกาสที่จะแสดงการมีส่วนร่วมที่เกี่ยวข้อง

2.2 การมีส่วนร่วมทางอ้อม เป็นการมีส่วนร่วมของพนักงาน โดยผ่านทางตัวแทนพนักงาน

Cohen and Uphoff n.d.(อ้างถึงใน จริญญา บรรเทิง, 2548) กล่าวถึง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาว่า หมายถึง ความร่วมมือของท้องถิ่นที่อยู่ภายใต้เงื่อนไขหรือสถานการณ์ใดๆ ก็ตามที่ต้องการให้ประสบผลสำเร็จในเป้าหมายของการพัฒนาที่เกิดขึ้น โดยหน่วยงานพัฒนาและรัฐบาลกลุ่มประเทศด้วยพัฒนาได้แบ่งลักษณะการมีส่วนร่วมเป็น 4 ด้าน คือ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Participation in decision-making)

2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ (Participation in implementation)

3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Participation in benefits)

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Participation in evaluation)

สำหรับการมีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ นี้ นักวิชาการสาขาต่าง ๆ มีจุดเน้นของการมีส่วนร่วมแตกต่างกันออกไป เช่น นักเศรษฐศาสตร์จะให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ นักบริหารมักจะเน้นถึงการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติและนักเศรษฐศาสตร์มักจะเน้นการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ แต่สำหรับการมีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้น ยังไม่มีการศึกษาที่กว้างขวางนัก ซึ่ง Cohen and Uphoff ได้อธิบายถึงการมีส่วนร่วม ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การตัดสินใจชนิดนี้เป็นศูนย์กลางของการเกิดความคิดที่หลากหลาย มีการกำหนดและประเมินทางเลือกตัดสินใจ เลือกเปรียบเทียบได้กับการวางแผนเพื่อนำทางที่เลือกมาสู่การปฏิบัติ สามารถแบ่งการตัดสินใจนี้ออกเป็น 3 ชนิด คือ

1.1 การตัดสินใจช่วงเริ่มต้น (Initial decisions) เป็นการเริ่มต้นหาความต้องการจากคนในท้องถิ่น และวิธีการเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการที่สำคัญ ขั้นตอนนี้มีความสำคัญที่จะเลือกเอาโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มคนและมีความเป็นรูปธรรม โดยผ่านการใช้กระบวนการตัดสินใจ ในระยะนี้สามารถให้ข้อมูลที่สำคัญของท้องถิ่นและป้องกันความเข้าใจที่อาจจะเกิดขึ้นและเสนอกลยุทธ์เพื่อแก้ไขปัญหา ซึ่งคนในท้องถิ่นสามารถเข้ามาเกี่ยวข้องกับตั้งแต่ช่วงเริ่มต้นโครงการทั้งในเรื่องการเงิน การจัดสรรบุคลากร ตลอดจนวิธีการเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการและสนับสนุนโครงการที่จะนำเข้ามา

1.2 การตัดสินใจในช่วงดำเนินการ (On-going decisions) คนในท้องถิ่นอาจไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในช่วงเริ่มต้น แต่ถูกขอร้องให้เข้ามาดำเนินการเมื่อโครงการเข้ามา ความสำเร็จในช่วงนี้เกิดขึ้นได้มากกว่าการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น ซึ่งโครงการจะต้องค้นหาความต้องการของบุคคลที่เข้ามามีส่วนร่วมในภายหลังนี้ และจัดลำดับความสำคัญของโครงการและวิธีการดำเนินโครงการที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วม

1.3 การตัดสินใจในช่วงปฏิบัติการ (Operational decisions) เป็นความเกี่ยวข้องในองค์กรเมื่อโครงการเข้ามามีการเชื่อมโยงโครงการเข้ามาสู่คนในท้องถิ่น มีการรวบรวมขององค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกฎเกณฑ์สำหรับปฏิบัติกิจกรรมในโครงการ กรอบที่สมาชิกยึดถือประกอบด้วย การประชุมเพื่อจัดทำนโยบาย การคัดเลือกผู้นำที่จะมีอิทธิพลต่อองค์กร

2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติคนในท้องถิ่นสามารถมีส่วนร่วมในการปฏิบัติแบ่งได้เป็น 3 ชนิด คือ

2.1 การมีส่วนร่วมในการสละทรัพยากร (Resource contribution) สามารถดำเนินการได้หลายรูปแบบ ได้แก่ แรงงาน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และข้อมูลข่าวสาร ทั้งหมดนี้เป็นแหล่งทรัพยากร

หลักที่สำคัญซึ่งมีอยู่ในท้องถิ่น นำมาใช้เพื่อพัฒนาโครงการ การส่งเสริมโดยใช้แรงงานในท้องถิ่น เป็นสิ่งที่ดี การบริจาคเงินและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ และอื่น ๆ แสดงให้เห็นทิศทางที่ชัดเจนของการมีส่วนร่วม สิ่งสำคัญของการมีส่วนร่วมนี้คือ การรู้ว่าใครเป็นผู้สนับสนุนและทำอะไร โดยวิธีการสมัครใจ การได้รับค่าตอบแทน หรือโดยการบีบบังคับ การสนับสนุน เรื่องทรัพยากรบ่อยครั้งที่พบว่ามีความไม่เท่าเทียมกันและการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว

2.2 การมีส่วนร่วมในการบริหารและการประสานงาน (Project demonstration and co-ordination) คนในท้องถิ่นสามารถรวมตัวกันในการปฏิบัติงาน โดยการเป็นลูกจ้างหรือสมาชิกทีมที่ปรึกษาหรือเป็นผู้บริหารโครงการ เป็นสมาชิกอาสา ซึ่งทำหน้าที่ประสานงานกิจกรรมของโครงการ มีการฝึกอบรมให้รู้เทคนิคการปฏิบัติงานในโครงการสำหรับผู้เข้ามาบริหาร หรือประสานงาน วิธีนี้นอกจากจะเพิ่มความไว้วางใจให้กับคนในท้องถิ่นแล้วยังช่วยทำให้เกิดความตระหนักถึงปัญหาของตนเองอีกด้วย อีกทั้งยังทำให้เกิดการสื่อสารข้อมูลภายใน และได้รับคำแนะนำซึ่งเป็นปัญหาของคนในท้องถิ่น ตลอดจนผลกระทบที่ได้รับเมื่อโครงการเข้ามา

2.3 การมีส่วนร่วมในการขอความร่วมมือ (Enlistment) การขอความร่วมมือไม่จำเป็นต้องมีผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้อง แต่พิจารณาจากข้อเท็จจริงที่ว่า ผลเสียที่ตามมาหลังจากนำโครงการเข้ามา และผลที่เกิดกับคนในท้องถิ่นที่เข้าร่วมในโครงการ

3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นมานานและมีผลในทางเศรษฐกิจซึ่งไม่ควรมองข้ามไป การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์แบ่งได้ 3 ชนิด คือ

3.1 ผลประโยชน์ด้านวัตถุ (Material benefits) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของบุคคล เช่น เป็นการเพิ่มการบริโภครายได้ และทรัพย์สิน แต่สิ่งเหล่านี้อาจจะทำให้การสรุปข้อมูลล้มเหลวได้ ซึ่งควรวิเคราะห์ให้ได้ว่าใครคือผู้มีส่วนร่วม และดำเนินการให้เกิดขึ้น

3.2 ผลประโยชน์ด้านสังคม (Social benefits) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานด้านสาธารณะ ได้แก่ บริการหรือความพึงพอใจการสาธารณสุขไปศ การเพิ่มโครงการพัฒนาท้องถิ่น โดยใช้รูปแบบการผสมผสานเพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตให้กับคนยากจน จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ทั้งในเรื่องปริมาณ การแบ่งผลประโยชน์ และคุณภาพบริการและความพึงพอใจ

3.3 ผลประโยชน์ด้านบุคคล (Personal benefits) เป็นความปรารถนาที่จะเข้ามาเป็นสมาชิกกลุ่มหรือได้รับการคัดเลือกเข้ามา เป็นความต้องการอำนาจทางสังคมและการเมือง โดยผ่านความร่วมมือในโครงการ ผลประโยชน์สำคัญที่ได้จากโครงการมี 3 ชนิด คือ ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง อำนาจทางการเมือง และความรู้สึกว่าตนเองทำงานมีประสิทธิผล การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ควรศึกษาผลเสียที่จะเกิดขึ้นตามมาภายหลังด้วย เพราะอัตราการมีส่วนร่วมใน

ผลประโยชน์มีความแตกต่างกัน จะเป็นข้อมูลที่สำคัญในการวางนโยบายหลักที่เกี่ยวข้องว่าจะให้ใครมีส่วนร่วม หากผลที่ออกมาตรงกันข้ามกับความคาดหวัง จะได้แก้ไขเพื่อหาแนวทางที่มีความเป็นไปได้ในการวางรูปแบบใหม่

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล เป็นส่วนที่มีการเขียนเป็นรายงานไว้น้อย สามารถประเมินโครงการได้ 2 รูปแบบคือ การมีส่วนร่วมทางตรง และการมีส่วนร่วมทางอ้อม การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ส่วนใหญ่เป็นเจ้าหน้าที่จากส่วนกลางมากกว่าคนในท้องถิ่น ซึ่งทำหน้าที่ประเมินผลด้านงบประมาณ ความพึงพอใจของบุคคลที่มีต่อโครงการ ประเมินว่ามีผู้เห็นด้วยกับโครงการหรือไม่ ผู้ที่มีส่วนร่วมได้แก่ใครบ้าง มีส่วนร่วมโดยวิธีใด มีการแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อต่าง ๆ หรือผ่านตัวแทนที่เลือกเข้าไปอย่างไร และทำอย่างไร ความคิดเห็นต่าง ๆ จึงจะได้รับการนำไปใช้ประโยชน์

แนวคิดของการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย

1. ความสนใจและความกังวลร่วมกัน เกิดจากความสนใจและห่วงกังวลส่วนบุคคล ซึ่งบังเอิญเห็นพ้องด้วยกันกลายเป็นความสนใจและความห่วงกังวลร่วมกันของส่วนรวม

2. ความเดือดร้อนและความไม่พึงพอใจร่วมกันที่มีต่อสถานการณ์ที่เป็นอยู่นั้นผลักดันให้มุ่งไปสู่การรวมกลุ่มวางแผนและลงมือกระทำร่วมกัน

3. การตกลงใจร่วมกันที่จะเปลี่ยนแปลงกลุ่มหรือชุมชน ไปในทิศทางที่พึงสนองตอบความเห็นของคนส่วนใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนั้น

ในที่ประชุมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ณ องค์การสหประชาชาติ เมื่อปี ค.ศ. 1975 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็น คำที่ไม่อาจกำหนดนิยามความหมายเดียวที่ครอบคลุมได้ เพราะความหมายของการมีส่วนร่วมอาจแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ หรือแม้แต่ในประเทศเดียวกันก็ตาม ดังนั้น การนิยามความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน ควรมีลักษณะจำกัดเฉพาะในระบบเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองหนึ่ง ๆ

เท่านั้น อย่างไรก็ตาม กลุ่มผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวได้ขยายความการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า ครอบคลุมประเด็นดังนี้ (กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2550)

ประเด็นที่ 1 การมีส่วนร่วมของประชาชนครอบคลุมการสร้างโอกาสที่เอื้อให้สมาชิกทุกคนของชุมชนและของสังคมได้ร่วมกิจกรรมซึ่งนำไปสู่ และมีอิทธิพลต่อกระบวนการ พัฒนา และเอื้อให้ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาโดยเท่าเทียมกัน

ประเด็นที่ 2 การมีส่วนร่วมสะท้อนการเข้าเกี่ยวข้องโดยสมัครใจ และเป็นประชาธิปไตย ในกรณีนี้ก็คือ การเอื้อให้เกิดการพัฒนา การแบ่งสรรผลประโยชน์จากการพัฒนาโดยเท่าเทียมกัน และการตัดสินใจเพื่อกำหนดเป้าหมาย นโยบายและการวางแผนดำเนินการ โครงการ

พัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม

ประเด็นที่ 3 การมีส่วนร่วมเป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างประชาชนและทรัพยากรเพื่อพัฒนา กับประโยชน์ที่ได้รับจากการลงทุนดังกล่าว กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจ ไม่ว่าจะระดับท้องถิ่น ภูมิภาค และระดับชาติจะช่วยก่อให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างสิ่งที่ประชาชนลงทุนลงแรงกับประโยชน์ที่ได้รับ

ประเด็นที่ 4 การมีส่วนร่วมของประชาชนอาจแตกต่างกันไปตามสภาพเศรษฐกิจของประเทศ นโยบาย และโครงสร้างการบริหาร รวมทั้งลักษณะเศรษฐกิจสังคมของ ประชากร การมีส่วนร่วมของประชาชนมิได้เป็นเพียงเทคนิควิธีการ แต่เป็นปัจจัยสำคัญในการประกันให้เกิดกระบวนการพัฒนาที่มุ่งเอื้อประโยชน์ต่อประชาชน

ในการบริหารราชการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2545 และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 จึงต่างให้ความสำคัญต่อการบริหารราชการอย่างโปร่งใส สุจริต เปิดเผยข้อมูล และการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายสาธารณะ การตัดสินใจทางการเมือง รวมถึงการตรวจสอบ การใช้อำนาจรัฐในทุกระดับ

หลักการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนของสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมกับภาคราชการนั้น International Association for Public Participation ได้แบ่งระดับของการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

1. การให้ข้อมูลข่าวสาร ถือเป็น การมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับต่ำที่สุด แต่เป็นระดับที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นก้าวแรกของการที่ภาคราชการจะเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วมในเรื่องต่าง ๆ วิธีการให้ข้อมูลสามารถใช้ช่องทางต่าง ๆ เช่น เอกสาร สิ่งพิมพ์ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อต่าง ๆ การจัดนิทรรศการ จัดหมายข่าว การจัดงานแถลงข่าว การติดประกาศ และการให้ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ เป็นต้น

2. การรับฟังความคิดเห็น เป็นกระบวนการที่เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข้อเท็จจริงและความคิดเห็นเพื่อประกอบการตัดสินใจของหน่วยงานภาครัฐด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การรับฟังความคิดเห็น การสำรวจความคิดเห็น การจัดเวทีสาธารณะ การแสดงความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ เป็นต้น

3. การเกี่ยวข้อง เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน หรือร่วมเสนอแนะทางที่นำไปสู่การตัดสินใจ เพื่อสร้างความมั่นใจให้ประชาชนว่าข้อมูลความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนจะถูกนำไปพิจารณาเป็นทางเลือกในการบริหารงานของภาครัฐ เช่น

การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพิจารณาประเด็นนโยบายสาธารณะ ประชาพิจารณ์ การจัดตั้ง
คณะทำงานเพื่อเสนอแนะประเด็นนโยบาย เป็นต้น

4. ความร่วมมือ เป็นการให้กลุ่มประชาชนผู้แทนภาคสาธารณะมีส่วนร่วม โดยเป็น
หุ้นส่วนกับภาครัฐในทุกขั้นตอนของการตัดสินใจ และมีการดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง
เช่น คณะกรรมการที่มีฝ่ายประชาชนร่วมเป็นกรรมการ เป็นต้น

5. การเสริมอำนาจแก่ประชาชน เป็นขั้นที่ให้บทบาทประชาชนในระดับสูงที่สุด โดยให้
ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจ เช่น การลงประชามติในประเด็นสาธารณะต่าง ๆ โครงการกองทุน
หมู่บ้านที่มอบอำนาจให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจทั้งหมด เป็นต้น

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน อาจ
ทำได้หลายระดับและหลายวิธี ซึ่งบางวิธีสามารถทำได้ง่าย ๆ แต่บางวิธีก็ใช้เวลา ขึ้นอยู่กับ
ความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชน ค่าใช้จ่ายและความจำเป็นในการเปิดโอกาสให้
ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นเรื่องละเอียดอ่อน จึงต้องมีการพัฒนา
ความรู้ความเข้าใจในการให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องแก่ประชาชน การรับฟังความคิดเห็น การเปิด
โอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม รวมทั้งพัฒนาทักษะและศักยภาพของข้าราชการทุกระดับ
ควบคู่กันไปด้วย

ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของ Arnstein (1971) การมีส่วนร่วมสามารถแบ่งออกได้เป็น 8 ขั้น
ไล่ลำดับระดับการมีส่วนร่วมที่มากขึ้นไปเรื่อย ๆ

เริ่มต้นตั้งแต่การ โน้มน้าวโฆษณา (Manipulation) ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม
การบำบัด (Therapy) ซึ่งเป็นขั้นที่ไม่เกิดการมีส่วนร่วมขึ้น (Non-participation) แต่เป็น
การใช้อำนาจของผู้มีอำนาจในการให้ความรู้หรือการให้ความช่วยเหลือเท่านั้น

ระดับต่อมาคือ คือกลุ่มการมีส่วนร่วมที่พอเป็นพิธี (Tokenism) ได้แก่ การให้ข้อมูล
(Informing) เป็นขั้นที่ประชาชนได้รับข้อมูลที่ไม่เคยได้รับ เป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจ
ของผู้มีอำนาจ แต่ไม่เปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็นใด ๆ วิธีการในการให้ข้อมูลทำได้หลาย
รูปแบบเช่น การแถลงข่าว การแสดงนิทรรศการ การใช้สื่อต่าง ๆ เป็นต้น

ระดับการเปิดรับความคิดเห็น (Consultation) ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นของตน
ได้ตามที่ผู้มีอำนาจเปิดโอกาสให้ เช่น การสำรวจ การรับข้อคิดเห็นในเวทีการบรรยาย และการใช้
สื่อต่าง ๆ รับฟังความเห็น เป็นต้น แต่ในสองขั้นนี้ประชาชนก็ยังขาดอำนาจในการทำให้ความเห็น
ของพวกเขาได้รับความสนใจจากผู้มีอำนาจ การมีส่วนร่วมในสองขั้นนี้ไม่มีการติดตามและผลัดกัน
ความเห็นจากการมีส่วนร่วม ทำให้ไม่มีอะไรจะรับประกันได้ว่าการมีส่วนร่วมนี้จะนำไปสู่การ
เปลี่ยนแปลงได้จริง

ระดับการปรึกษาหารือ (Placation) เป็นการมีส่วนร่วมระดับที่สูงขึ้นไป ประชาชนได้รับอนุญาตให้แสดงความเห็นในเชิงแนะนำได้ แต่อย่างไรก็ตามอำนาจในการตัดสินใจก็ยังถูกจำกัดอยู่ในมือผู้มีอำนาจ เช่นการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ การเปิดกว้างรับข้อคิดเห็น และการประชาเสวนา เป็นต้น

ในขั้นต่อ ๆ มาของการมีส่วนร่วมประชาชนจะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากขึ้น เป็นการแสดงออกของพลังความเป็นพลเมือง (Citizen power) ในระดับการวางแผนร่วมกัน (Partnership) ประชาชนสามารถต่อรองและแลกเปลี่ยนส่วนได้ส่วนเสียกับผู้มีอำนาจได้ การมีส่วนร่วมจะกว้างขวางขึ้น ประชาชนมีความรับผิดชอบร่วมกับผู้มีอำนาจในการวางแผนและรับผิดชอบต่อผลที่จะเกิดขึ้น มักใช้กับประเด็นที่มีความซับซ้อนและมีข้อโต้เถียงมาก วิธีการในการวางแผนร่วมกันมีหลากหลาย เช่น กลุ่มที่ปรึกษา การเจรจา อนุญาโตตุลาการ เป็นต้น

ในระดับที่เจ็ด ระดับการร่วมปฏิบัติ (Delegated power) ประชาชนได้รับอำนาจในการตัดสินใจส่วนใหญ่ เช่นการร่วมปฏิบัติในกิจกรรมต่าง ๆ และการร่วมตรวจสอบ เป็นต้น

และในระดับสุดท้าย การควบคุมโดยประชาชน (Citizen control) เป็นขั้นที่ให้อำนาจการตัดสินใจและการจัดการทั้งหมดแก่ประชาชนอย่างเต็มที่ เช่น การลงประชามติ เป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เจริญศรี แซ่ตั้ง (2550) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า บ้านสันช้างมูบ ตำบลต้นเปา อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า บ้านสันช้างมูบ ตำบลต้นเปา อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ รวมถึงปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 145 คน เก็บรวบรวม โดยวิธีสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และเชิงเนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมมากเกือบทุกข้อ ในการค้นหาปัญหาและตัดสินใจ การปฏิบัติ การประประเมินผล และการยอมรับผลประโยชน์ ตามลำดับ อยู่ในระดับมาก ยกเว้นการวางแผนที่มีส่วนร่วมน้อยทุกข้อ ปัญหาและอุปสรรคในการมีส่วนร่วมได้แก่ การไม่มีเวลา การไม่ทราบข่าวสารของการประชาสัมพันธ์ การไม่มีความรู้เกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้า การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ไม่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตประจำวันของกลุ่มตัวอย่าง การศึกษาครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีการส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ เกี่ยวกับการดูแลตนเอง เมื่อสัมผัสโรคพิษสุนัขบ้า รวมทั้งการป้องกันโรค และสนับสนุนกระตุ้นให้เจ้าหน้าที่เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

ธวัช ลิขผล และวรสิทธิ์ ไหลหลัง (2540) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์เลี้ยงพบว่า สาเหตุที่ประชาชนไม่นำสุนัขไปรับการฉีดวัคซีน เนื่องจากไม่มีเวลา ไม่มีเงิน และไม่ทราบสถานทีบริการ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อคนในชุมชน ทำให้มีโอกาเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าได้ นอกจากการป้องกันไม่ให้สัตว์ป่วยเป็นโรคพิษสุนัขบ้าแล้ว วิธีการป้องกันอีกวิธีคือการป้องกันไม่ให้ตนเองสัมผัสโรคพิษสุนัขบ้า และการดูแลตนเองเมื่อสัมผัสโรคพิษสุนัขบ้า

ปรีชา หนูฟอง ,บงกช เชี่ยวชาญยนต์, รุจิสรณ์ ขุนหมวก และสุนีย์ เหมพัฒนา (2547) การเลี้ยงสุนัขและการสัมผัสโรคพิษสุนัขบ้าของครอบครัวนักเรียนจังหวัดสงขลา ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้าในระดับต่ำถึงระดับปานกลาง ซึ่งอยู่ในระดับที่ต้องแก้ไข ผลการศึกษาแสดงให้เห็นถึงการขาดความรู้ ความตระหนักถึงอันตรายของโรคพิษสุนัขบ้า เช่น เข้าใจผิดว่าโรคพิษสุนัขบ้าเป็นแล้วรักษาหายได้ และสุนัขจรจัดเท่านั้นจึงจะเป็นโรคพิษสุนัขบ้า การขาดความรับผิดชอบในการนำสัตว์ไปรับการฉีดวัคซีน การขาดความสนใจในการปฐมพยาบาลเบื้องต้นหลังถูกสัตว์กัด การละเลยไปพบแพทย์เพื่อพิจารณาการให้วัคซีนป้องกันโรค รวมทั้งไม่มีการส่งหัวสัตว์เพื่อตรวจหาเชื้อโรคพิษสุนัขบ้า

รัตนา ธีระวัฒน์ และอรนาถ วัฒนวงษ์ (2547) ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าและการเลี้ยงสุนัขระหว่างอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กับอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องพิษสุนัขบ้าในระดับพอใช้ กลุ่มตัวอย่างบนเกาะมีความรู้ต่ำกว่ากลุ่มที่เลี้ยงบนฝั่ง กลุ่มตัวอย่างบนเกาะไปรับการฉีดวัคซีนน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างบนฝั่ง ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าพฤติกรรมและการเลี้ยงสุนัขและพฤติกรรมป้องกันตนเองหลังจากถูกกัดของประชาชนในพื้นที่มีความแตกต่างกันและมีความเสี่ยงที่จะมีโอกาสเกิดโรคพิษสุนัขบ้า จึงต้องเน้นการดำเนินการอย่างต่อเนื่องทั้งในคนและในสัตว์ โดยเฉพาะพื้นที่บนเกาะช้าง ยังต้องสนับสนุนการฉีดวัคซีน การเลี้ยงสุนัขและการประชาสัมพันธ์โดยประสานความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่รัฐ

อดิศร บาล โสง (2546) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าขององค์การบริหารส่วนตำบลในสาธารณสุขเขต 5 โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ แบบการศึกษาระยะสั้น กลุ่มตัวอย่างได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลในสาธารณสุขเขต 5 จำนวน 318 แห่ง ซึ่งได้จากการคัดเลือกโดยวิธีสุ่มแบบมีระบบ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบคุณภาพ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .83 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบไคสแคว์ ผลการวิจัยพบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในสาธารณสุขเขต 5 โดยส่วนใหญ่มีการรับรู้ธรรมชาติ

ของโรค การรับรู้ความรุนแรงของโรค การรับรู้ประโยชน์จากการป้องกันและควบคุมโรค การรับรู้บทบาทของ อบต. ในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า และการจัดองค์กรในระดับปานกลาง มีทรัพยากรการบริหารจัดการในระดับต่ำ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ได้แก่ 1.

ปัจจัยการรับรู้ธรรมชาติของโรค 2. การจัดองค์กร และ 3. ทรัพยากรการบริหารจัดการ โดยพบว่าการจัดองค์กร และทรัพยากรการบริหารจัดการมีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในทุกกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

Banyard (2013) ศึกษาการควบคุมและป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของสุนัข มีความจำเป็นในการสร้างความสามารถในการเฝ้าระวังทางห้องปฏิบัติการ พบว่าสุนัขเป็นแหล่งที่มาของโรคกว่า 99% ของการติดเชื้อไวรัสโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ที่มีการป้องกันโรค โรคพิษสุนัขบ้าเป็นโรคติดเชื้อที่ร้ายแรงที่สุด มีผู้เสียชีวิตนับหมื่นคน จะมีการรายงาน เป็นประจำทุกปี แต่ตัวเลขอย่างเป็นทางการ เชื่อว่าจะ ควรมีการควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสุนัข เป็นอันดับแรก เพื่อลดภาระของโรคในมนุษย์ เพราะโครงสร้างพื้นฐานทางการแพทย์ในประเทศมีจำกัด ส่วนใหญ่ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องปฏิบัติการ ที่จำเป็นในการวินิจฉัย และไม่มีระบบการประเมินความเสี่ยงอย่างเพียงพอและ การจัดเตรียมแผนการดำเนินงานสำหรับป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า มีการละเลยและโรคเกิดได้ทั่วไปในทุกแห่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภูมิภาคยากจนของโลก การควบคุมและการป้องกันในอนาคตควรมีการประสานงานการพัฒนาปัจจัยที่สำคัญในการสร้าง ความร่วมมือกันในการกำจัดโรคพิษสุนัขบ้า

Herbert (2012) ศึกษาเรื่องการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า ความเข้าใจของชุมชนและ การควบคุมสุนัขจรจัดที่อยู่ ในแหล่งเสื่อมโทรม ในประเทศอินเดีย มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. กำหนดค่าความรู้ชุมชนและลักษณะการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าและสุนัขจรจัดควบคุมดูแลที่อยู่ในชุมชน แหล่งเสื่อมโทรมเมือง 2. เพื่อกำหนดการรับรู้โรคพิษสุนัขบ้าที่อยู่ในแหล่งเสื่อมโทรมเมือง การสุ่มตัวอย่างคือประชาชน จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 185 คน จาก 8 แหล่งเสื่อมโทรมเมือง ในประเทศอินเดีย จากการศึกษา พบว่า 74.1% ของผู้มีส่วนร่วมมีความรอบรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้าและ 54.1% เข้าใจไม่เข้าใจเรื่องโรคพิษสุนัขบ้า ซึ่งเป็นปัญหาทำให้ถึงตาย และพบว่า เพศ ระดับการพัฒนาและระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กันกับการรับรู้โรคพิษสุนัขบ้า

Franka (2013) การศึกษาเรื่อง โรคพิษสุนัขบ้าที่โรคที่ป้องกันได้ โรคพิษสุนัขบ้า ถ้าบุคคลใดเป็นแล้วจะทำให้ถึงตาย ไม่สามารถป้องกันได้ ในปัจจุบันใช้วิธีต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ การฉีดวัคซีนในสุนัขเป็นการป้องกันโรคโรคพิษสุนัขบ้าทั้งในมนุษย์และสัตว์และ การฉีดวัคซีนหลังถูกสุนัขกัด ก็เป็นอีกหนึ่งวิธีในป้องกัน อย่างไรก็ตาม ความรู้ของโรคที่มีจำกัด และแหล่งที่เกิดของโรค

เป็นปัญหาที่สำคัญอีกปัญหาหนึ่ง สำหรับการวินิจฉัยโรคที่ถูกต้อง การประเมินค่าความอันตรายของโรค วัคซีนและ เครื่องมือในการรักษาไม่เหมาะสม ขาดแคลนเครื่องมือ จะทำให้เกิดการตายตามมา แต่เราสามารถป้องกันได้ เพราะหากไม่ป้องกันจะเกิดผลเสียหายระยะยาวตามมา และยังพบอีกว่า รอยกีดจากสุนัขเป็นสาเหตุจากการตายด้วยโรคพิษสุนัขบ้าคนถึง 99% มากกว่าของการสัมผัสโรคแบบอื่น การหลีกเลี่ยงการสัมผัสโรค การปลุกผี การกำจัดพื้นที่การอยู่อาศัยของสุนัข จึงเป็นอีกแนวทางหนึ่ง ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าที่ประสบความสำเร็จในประเทศที่พัฒนาแล้ว โรคพิษสุนัขบ้าไม่ใช่ปัญหาซึ่งพบเห็นในทุกที่ โรคพิษสุนัขบ้าเป็นปัญหาเฉพาะพื้นที่เท่านั้น

จากการศึกษา ข้อมูลทั่วไปเทศบาลตำบลนาจอมเทียน โรคพิษสุนัขบ้าและการป้องกัน และแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่า ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านต่าง ๆ โดยใช้ช่องทางการสื่อสารหลาย ๆ ช่องทางในการเข้าถึงประชาชน และมีกิจกรรมโครงการที่ต้องการให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วม โรคพิษสุนัขบ้า เป็น โรคที่มักเกิดขึ้นในฤดูร้อน ซึ่งโรคที่ชื่อ โรคอาเจจู้ไม่รุนแรง แต่จากสถิติข้างต้นพบว่า โรคพิษสุนัขบ้ามีระยะการฟักตัวที่ยาวนาน เมื่อผู้ได้รับเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าแล้ว จะเสียชีวิต ทำให้เทศบาลตำบลนาจอมเทียนตระหนักถึงความรุนแรงของโรคและจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าประชาชนในแต่ละพื้นที่มีความรู้ในเรื่องโรคพิษสุนัขบ้าในระดับต่ำ ถึงปานกลาง ยังเห็นว่าโรคพิษสุนัขบ้าเป็นเรื่องไกลตัว ไม่ใช่โรคติดต่อร้ายแรง จึงให้ความสำคัญน้อย การที่ต้องการให้ประชาชนในพื้นที่ มีส่วนร่วมในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า จึงควรมีการส่งเสริมความรู้ พฤติกรรม เจตคติ การรับรู้ข่าวสาร การประชาสัมพันธ์ ในการป้องกันพิษสุนัขบ้า ให้กับประชาชน เพื่อให้เกิด การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม การมีส่วนร่วมในผลของกิจกรรม และการมีส่วนร่วมในการประเมินผลของกิจกรรมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร กับความรู้และเจตคติ ของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน และเพื่อวิเคราะห์หาอิทธิพลระหว่างความรู้และเจตคติกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี โดยการศึกษาค้นคว้าเอกสาร (Documentary research) และเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ ผลการวิจัย วิทยานิพนธ์ ปัญหาพิเศษ ผลงานทางวิชาการอื่น ๆ และข้อมูลจำนวนประชาชน ซึ่งได้มาจากเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี และการสำรวจ (Survey research) เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) จากประชาชนที่เลี้ยงสุนัขในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ซึ่งมีกระบวนการดำเนินงานวิจัยดังนี้

1. ประชากรและการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย
4. การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ศึกษานี้ คือประชาชนที่เลี้ยงสุนัขในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ทั้งหมด 6 หมู่บ้าน ที่ได้ขึ้นทะเบียนการเลี้ยงสุนัขในช่วงฤดูร้อน ตั้งแต่เดือนมกราคม – เมษายน พ.ศ. 2557 จำนวนประชากรทั้งหมด 896 คน (ทะเบียนการเลี้ยงสุนัขในช่วงฤดูร้อนตั้งแต่เดือนมกราคม – เมษายน พ.ศ. 2557 (กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลนาจอมเทียน, 2557)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือประชาชนที่เลี้ยงสุนัขในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ทั้งหมด 6 หมู่บ้าน จำนวนประชากรทั้งหมด 896 คน

(ทะเบียนการเลี้ยงสุนัข ในช่วงฤดูร้อนตั้งแต่เดือนมกราคม – เมษายน พ.ศ. 2557, กองสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลนาจอมเทียน, 2557) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ด้วยการใช้สูตรการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างและได้ใช้สูตรการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างแบบทราบจำนวนประชากร โดยกำหนดความเชื่อมั่นที่ 95% ความผิดพลาดไม่เกิน 5% ดังสูตรของ Yamane (1967) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = 0.05 ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95

$$n = \frac{896}{1 + 896(0.05)^2}$$

$$n = 276.54$$

ได้ขนาดของตัวอย่างที่คำนวณได้เท่ากับ 277 คน

ขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างกำหนดจากประชากรที่มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตพื้นที่เทศบาลนาจอมเทียน ตำบลสัตหีบ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 หมู่บ้าน ที่เลี้ยงสุนัข แจกแจงจำนวนประชากรทั้งหมดตามแต่ละชุมชน ดังนี้

ตารางที่ 3-1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหมู่บ้าน

หมู่	จำนวนประชากร (N)	กลุ่มตัวอย่างที่คำนวณ ได้ (คน)	เก็บข้อมูลจริง (คน)
1	153	47	50
2	176	54	55
3	221	69	70
4	195	60	60
8	59	18	25
9	92	29	40
รวม	896	277	300

จากตารางที่ 3-1 เป็นจำนวนประชากรที่เลี้ยงสุนัขในเขตพื้นที่เทศบาลนาจอมเทียน ตำบลสัตหีบ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี จำนวน 6 หมู่บ้าน ที่เลี้ยงสุนัขมาคำนวณกลุ่มตัวอย่าง

1. คัดเลือกประชาชนที่อาศัยในแต่ละชุมชนด้วยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling)
2. ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยวิธีจับสลาก (Simple random sampling) นำรายชื่อประชาชนที่เลี้ยงสุนัขในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน ตามครัวเรือน โดยคัดเลือกตัวแทนครัวเรือนละ 1 คน หากพบว่าบ้านเลขที่ซ้ำกันให้เลือกตัวแทนเพียง 1 คนเท่านั้น จับฉลากขึ้นมาทีละหลังจนกระทั่งครบจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ โดยฉลากที่จับมาแล้วจะต้องนำใส่คืนเพื่อให้จำนวนประชากรที่สุ่มมีจำนวนเท่าเดิม
3. ผู้วิจัยเดินทางไปตามชุมชน จึงเข้าไปสำรวจผู้ที่อยู่อาศัยในครัวเรือน และเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้ที่เลี้ยงสุนัข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ คือแบบสอบถามซึ่งมีโครงสร้างของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ส่วน เป็นคำถามชนิดปลายปิดในส่วนที่ 1-4 และปลายเปิดในส่วนที่ 5 โดยแบ่ง ได้แก่

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้เลี้ยงสุนัขในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน ตำบลสัตหีบ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อ

เดือน ระยะเวลาที่ท่านเลี้ยงสุนัข จำนวนสุนัขที่ท่านเลี้ยง โดยเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check list) จำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ได้แก่ การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าจากแหล่งใด ข่าวสารใดเกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าที่ท่านได้รับ และ ช่องทางการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าที่สะดวกที่สุด โดยเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check list) จำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับความรู้และเจตคติ ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน ตำบลสัตหีบ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี โดยเป็นแบบสอบถามแบบ Likert's Scale 5 ระดับ ใช้ระดับในการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาค (Interval scale) ประกอบด้วย พฤติกรรมการเลี้ยงสุนัข จำนวน 4 ข้อ ทราบถึงสาเหตุของโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน 4 ข้อ ความรู้ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน 4 ข้อ การปฏิบัติตนเมื่อถูกสุนัขกัด จำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า โดยจะใช้แบบสอบถามให้ผู้ตอบสามารถเลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว ประกอบด้วย การวางแผนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน 4 ข้อ การดำเนินกิจกรรมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน 4 ข้อ การมีส่วนร่วมในผลของกิจกรรมการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน 4 ข้อ การประเมินผลของกิจกรรมการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน 4 ข้อ และแบบสอบถามจะเป็นแบบ Likert's Scale มี 5 ระดับ ใช้ระดับในการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาค (Interval scale)

เกณฑ์การแปลความหมายของข้อคำถามในส่วนที่ 3 และ 4

เกณฑ์ในการแปลค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของตัวแปรต่าง ๆ ต่อการมีส่วนร่วมได้แบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ โดยการหาความถูกต้องของอันตรภาคชั้น (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และ คนอื่น ๆ, 2548, หน้า 149) ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{สูตรความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{พิสัย}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

ข้อคำถามในส่วนที่ 3 และ ส่วนที่ 4

การแปลผลความหมายคะแนนเฉลี่ยที่ได้มาจัดระดับความสำคัญเป็น 5 ระดับ คือ

คะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
4.21 - 5.00 หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด /มีส่วนร่วมมากที่สุด
3.41 - 4.20 หมายถึง	เห็นด้วยมาก/ มีส่วนร่วมมาก
2.61 - 3.40 หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง/ มีส่วนร่วมปานกลาง
1.81 - 2.60 หมายถึง	เห็นด้วยน้อย/ มีส่วนร่วมน้อย
1.00 - 1.80 หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด/ มีส่วนร่วมน้อยที่สุด

ส่วนที่ 5 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี เป็นแบบสอบถามแบบเปิด จำนวน 1 ข้อ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย

แบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาจากตำรา เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตของการวิจัยและสร้างเครื่องมือวิจัย ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. นำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถามตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

2.1 ก่อนหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ผู้วิจัยนำโครงร่างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำ

2.2 หลังจากนั้นนำไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์พิจารณาถึงความเห็นว่าคุณภาพแต่ละข้อวัด ได้ตามนิยามที่กำหนดไว้หรือไม่ ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item Objective Congruence) โดยใช้คะแนนดังนี้ หากสอดคล้องกับเนื้อหาให้คะแนน 1 ไม่สอดคล้องให้คะแนน -1 และไม่แน่ใจให้คะแนน 0 คัดเลือกคำถามที่มีดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับนิยามที่มีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จึงจะถือได้ว่าข้อคำถามนั้นมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ข้อคำถามใดมีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.5 ข้อคำถามนั้นต้องนำไปปรับปรุงหรือตัดออกไปตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3. ปรับปรุงรูปแบบสอบถามอีกครั้ง แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อแก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติมเพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีประสิทธิภาพ

4. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นเทศบาลที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลในการวิจัย
5. นำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient) ตามวิธีของครอนบัค มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.773
6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปเก็บข้อมูลจริง

การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. ทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยนำเสนอแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ดร.ณภัคอร ปุณยภักดิ์สร แล้ว ได้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา จำนวน 3 คน ประกอบด้วย

1. ดร. วีรวัฒน์ คำชาย รองนายกเทศมนตรีเมืองพัทยา
2. นายชวณะ ทองเย็น ปศุสัตว์อำเภอสัตหีบ
3. นางแสงเทียน บรรณาคำ พยาบาลวิชาชีพ 6ว

พิจารณาและตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content validity) ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Object Congruence: IOC) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (Wording) เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปสอบถามในการเก็บข้อมูลจริง (Rovinelli & Hambleton, 1977)

IOC หมายถึง ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ มีค่าอยู่ระหว่าง 1 ถึง -1 ข้อคำถามที่มีความตรงตามเนื้อหาจะมีค่า IOC เข้าใกล้ 1.00 ถ้าข้อใดมีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ควรจะปรับปรุงข้อคำถามใหม่ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด สามารถคำนวณได้จากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

$\sum R$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญทุกคน
N	หมายถึง	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ
ค่าคะแนน 1	หมายถึง	ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
0	หมายถึง	ข้อคำถามที่ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
1	หมายถึง	ข้อคำถามที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ผู้วิจัยทดสอบค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) โดยนำแบบประเด็นคำถามที่ได้ไปคำนวณค่าหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item-Objective Congruence) โดยใช้เกณฑ์ยอมรับที่ค่ามากกว่า และเท่ากับ 0.80 เพียงพอในการรวบรวมข้อมูล ซึ่งค่าความเชื่อมั่นที่ได้คือ 1.00

2. ความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทำการทดสอบ (Try-out) จำนวน 30 ชุดกับกลุ่มประชากรของเทศบาลเขาชีจรรย์ ที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ในการหาความเชื่อมั่น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha ในการหาความน่าเชื่อถือตามเกณฑ์สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ที่ 0.7 (Nunnally, 1978)

การวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล โดยการสำรวจ (Survey) วิธีการแจกแบบสอบถามคือ

1. ติดต่อประสานงานกับผู้ดูแลพื้นที่ในการเข้าไปเก็บข้อมูล
2. ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีเก็บรวบรวมกับกลุ่มตัวอย่างและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่
3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจนได้ข้อมูลครบตามจำนวนที่กำหนดไว้

ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยทำตามขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยดังนี้

ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

การประมวลผลข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยเชิงสังคมศาสตร์ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์และถูกต้องของแบบสอบถามหลังจากดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. บันทึกข้อมูลที่เป็นรหัสในแบบบันทึกข้อมูล และเครื่องคอมพิวเตอร์ตามลำดับ
3. ตรวจสอบความถูกต้อง ของข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์
4. ประมวลผลข้อมูล ตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการสถิติ เพื่อหาค่าต่าง ๆ ดังนี้

1. วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน การได้รับข้อมูลข่าวสาร แหล่งข้อมูลข่าวสาร ข่าวสารที่ได้รับ และ

แหล่งประชาสัมพันธ์ ใช้สถิติเชิงบรรยายซึ่งค่าสถิติที่นำมาวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

1.1 ข้อมูลด้านปัจจัยส่วนบุคคล ใช้สถิติโดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

1.2 ข้อมูลการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ใช้สถิติโดยการหาค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

1.3 ข้อมูลความรู้และเจตคติ ของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียนและ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน สถิติที่ใช้ คือ มาแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

2. สถิติอนุมานที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

เป็นการทดสอบการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร กับ ความรู้และเจตคติ ของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าสถิติ t test และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F Test หรือ One-way analysis of variance) และหากพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ Scheffé

การวิเคราะห์ความรู้และเจตคติ ที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี โดยอาศัยการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) เพื่อเป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่จำนวนมากกว่า 1 ตัวแปร (X_1, X_2, \dots, X_n) กับตัวแปรตาม (Y) โดยที่ความสัมพันธ์อยู่ในรูปเชิงเส้น

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี โดยพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร กับความรู้และเจตคติ ของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 277 คน จากแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความน่าเชื่อถือแล้ว จากนั้นนำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและกำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการสำรวจปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) หาค่าความถี่ และร้อยละ

ส่วนที่ 2 ผลการสำรวจการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) หาค่าความถี่ และร้อยละ

ส่วนที่ 3 ผลการสำรวจความรู้และเจตคติในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน ตำบลสัตหีบ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) หาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ส่วนที่ 4 ผลการสำรวจการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) หาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ส่วนที่ 5 ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) ได้แก่ การทดสอบค่าสถิติ t test และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F Test หรือ One-way analysis of variance) และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis: MRA)

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลความหมายจากผลการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลในตาราง ผู้วิจัยได้ใช้ตัวอักษรและสัญลักษณ์แทนความหมายของค่าต่าง ๆ ดังนี้

SE	หมายถึง ค่าที่แสดงระดับของความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการ ใช้ตัวแปรอิสระทั้งหมดพยากรณ์ตัวแปรตาม
Standardized Coefficients	หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน
Unstandardized Coefficients	หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระในรูปแบบคะแนนดิบหรือค่าจริง
B	หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระแต่ละตัวในรูปแบบคะแนนดิบ
Beta	หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระแต่ละตัวในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน
R Square	หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) ที่อธิบายอิทธิพลของตัวแปรอิสระที่มีต่อตัวแปรตาม
t	หมายถึง ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระแต่ละตัวในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (B) ถ้า t มีค่าสูงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าสามารถนำไปใช้ในสมการพยากรณ์ได้
F	หมายถึง ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานการแจกแจงแบบ F (F-distribution)
P-value	หมายถึง ค่าความน่าจะเป็นในการยอมรับสมมติฐานการวิจัย
Collinearity Statistics	หมายถึง สภาพที่เกิดสหสัมพันธ์ (Correlation) กันเองระหว่างตัวแปรอิสระ
Tolerance	หมายถึง ค่าแสดงความสัมพันธ์ว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเองหรือไม่ หากค่า Tolerance < 0.1 แสดงว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเอง
VIF	หมายถึง ค่าที่ใช้ในการตรวจสอบสหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ
H_0	หมายถึง สมมติฐานหลัก (Null hypothesis)
H_1	หมายถึง สมมติฐานรอง (Alternative hypothesis)

ส่วนที่ 1 ผลการสำรวจปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

เป็นการสำรวจข้อมูลทั่วไปของผู้เลี้ยงสุนัขในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน ตำบล สัตหีบ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี เพื่อให้ทราบถึงลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่ง ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาที่ทานเลี้ยงสุนัข จำนวนสุนัขที่ทานเลี้ยง โดยแจกแจงความถี่และแสดงค่าร้อยละ

ตารางที่ 4-1 จำนวนและร้อยละจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	93	33.6
หญิง	184	66.4
2. อายุ		
อายุไม่เกิน 20 ปี	2	0.7
อายุ 21 -30 ปี	87	31.4
อายุ 31-40 ปี	100	36.1
อายุ 41-50 ปี	77	27.8
อายุ 51-60 ปี	11	4.0
มากกว่า 60 ปี	0	0
3. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอน ปลายหรือเทียบเท่า	46	16.6
อนุปริญญา	116	41.9
ปริญญาตรี	111	40.1
สูงกว่าปริญญาตรี	4	1.4
รวม	277	100

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
4. อาชีพ		
รับจ้าง / เกษตรกรรม	86	31.0
พ่อบ้าน/ แม่บ้าน	10	3.6
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	89	32.1
พนักงานบริษัทเอกชน	52	18.8
ธุรกิจส่วนตัว	30	10.8
นักเรียน/ นักศึกษา	10	3.6
อื่น ๆ	0	0
5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	9	3.2
5,000-10,000 บาท	62	22.4
10,001-15,000 บาท	97	35.0
15,001 บาท ขึ้นไป	109	39.4
6. ระยะเวลาที่เลี้ยงสุนัข		
น้อยกว่า 3 ปี	23	8.3
3-5 ปี	155	56.0
มากกว่า 5 ปี ขึ้นไป	99	35.7
7. จำนวนสุนัขที่เลี้ยง		
1 ตัว	136	49.1
มากกว่า 1 ตัว	141	50.9
รวม	277	100

จากตารางที่ 4-1 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในงานวิจัยนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 66.4 ส่วนที่เหลือเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 33.6 ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 31 - 40 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.1 รองลงมาคือมีอายุอยู่ในช่วง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.4 และน้อยที่สุดคือมีอายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 0 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับอนุปริญญา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.9 รองลงมาคือปริญญาตรี คิดเป็น ร้อยละ 40.1 และสุดท้ายน้อยที่สุดคือ

สูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 1.4 ส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.1 รองลงมาคือรับจ้าง / เกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 31.0 และสุดท้ายน้อยที่สุดคือนักเรียน/ นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 3.6 ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 บาท ขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 39.4 รองลงมาคือมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.0 และน้อยที่สุดเป็นอันดับสุดท้ายคือมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.2 ส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่เลี้ยงสุนัข 3-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 56.0 รองลงมามีระยะเวลาที่เลี้ยงสุนัขมากกว่า 5 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 35.7 และน้อยที่สุดเป็นอันดับสุดท้ายคือ มีระยะเวลาที่เลี้ยงสุนัขน้อยกว่า 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.3 ส่วนใหญ่มีจำนวนสุนัขที่เลี้ยง มากกว่า 1 ตัวคิดเป็นร้อยละ 50.9 ส่วนที่เหลือมีจำนวนสุนัขที่เลี้ยง 1 ตัว คิดเป็นร้อยละ 49.1

ส่วนที่ 2 ผลการสำรวจการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

เป็นการสำรวจการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ของผู้เลี้ยงสุนัข ในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน ตำบลสัตหีบ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี เพื่อให้ทราบถึงการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าจากแหล่งใด ข่าวสารใดเกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าที่ท่านได้รับ และช่องทางการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าที่สะดวกที่สุด โดยแจกแจงความถี่ และแสดงค่าร้อยละ

ตารางที่ 4-2 จำนวน และร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
เกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	จำนวน	ร้อยละ
1. การได้รับข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัข บ้าในรอบปีที่ผ่านมาของท่าน		
ได้รับข้อมูลข่าวสาร	175	63.2
ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสาร	102	36.8
2. แหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ การป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า		
วารสาร	50	18.1
เจ้าหน้าที่เทศบาลฯ	74	26.7
อินเทอร์เน็ต	51	18.4
ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสาร	102	36.8
3. ข่าวสารใดเกี่ยวกับการ ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าที่ได้รับ มากที่สุด		
การป้องกันโรค	18	6.5
การระบาดของโรค	103	37.2
การปฏิบัติตนเมื่อสัมผัสโรค	55	19.5
ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสาร	102	36.8
7. ช่องทางการประชาสัมพันธ์		
วารสาร	50	18.1
เจ้าหน้าที่เทศบาลฯ	74	26.7
อินเทอร์เน็ต	51	18.4
ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสาร	102	36.8
รวม	277	100

จากตารางที่ 4-2 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในงานวิจัยนี้ ส่วนใหญ่มีการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า คิดเป็นร้อยละ 54.1 ส่วนที่เหลือไม่ได้รับข้อมูลข่าวสาร คิดเป็นร้อยละ 47.4 ส่วนใหญ่ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสาร คิดเป็นร้อยละ 36.8 รองลงมาได้รับข่าวสารจากเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลนาจอมเทียน คิดเป็นร้อยละ 26.7 และน้อยที่สุดเป็นอันดับสุดท้ายคือ ได้รับข่าวสารจากวารสาร คิดเป็นร้อยละ 8.3 ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการระบาดของโรค มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.2 รองลงมาได้รับข่าวสารเกี่ยวกับ ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสาร คิดเป็นร้อยละ 36.8 และน้อยที่สุดเป็นอันดับสุดท้ายคือ การป้องกันโรค คิดเป็นร้อยละ 6.5 ส่วนใหญ่เห็นว่า ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสาร คิดเป็นร้อยละ 36.8 รองลงมาเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลนาจอมเทียน เป็นช่องทางการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าที่สะดวกที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.7 และน้อยที่สุดเป็นอันดับสุดท้ายคือ วารสาร คิดเป็นร้อยละ 18.1

เกณฑ์ในการแปลผลการวิเคราะห์ในส่วนที่ 3 และ ส่วนที่ 4 โดยใช้เกณฑ์ระดับค่าเฉลี่ย

คะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
4.21 - 5.00 หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด /มีส่วนร่วมมากที่สุด
3.41 - 4.20 หมายถึง	เห็นด้วยมาก/ มีส่วนร่วมมาก
2.61 - 3.40 หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง/ มีส่วนร่วมปานกลาง
1.81 - 2.60 หมายถึง	เห็นด้วยน้อย/ มีส่วนร่วมน้อย
1.00 - 1.80 หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด/ มีส่วนร่วมน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ผลการสำรวจความรู้และเจตคติ ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน ตำบลสัตหีบ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

เป็นการสำรวจข้อมูลความรู้และเจตคติ ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน ตำบลสัตหีบ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อให้ทราบถึงความรู้และเจตคติ ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของประชาชน ซึ่งประกอบด้วย พฤติกรรมการเลี้ยงสุนัข ทราบถึงสาเหตุของโรคพิษสุนัขบ้า ความรู้ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า การปฏิบัติตนเมื่อถูกสุนัขกัด โดยแจกแจงด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 4-3 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความรู้และเจตคติ ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของประชาชน ของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านพฤติกรรมความเสี่ยงสุนัข (n = 277)

พฤติกรรมความเสี่ยงสุนัข	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	SD	อันดับ	ระดับ
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด				
	(คน) (ร้อยละ)	(คน) (ร้อยละ)	(คน) (ร้อยละ)	(คน) (ร้อยละ)	(คน) (ร้อยละ)				
โดยรวม						3.38	0.58		ปานกลาง
1. การเลี้ยงสุนัข/แมว อยู่ในบ้านจะทำให้ สุนัข/แมว	8 (2.9)	13 (4.7)	130 (46.9)	58 (20.9)	68 (24.5)	2.40	1.01	4	น้อย
2. การเลี้ยงจำนวนน้อย ๆ เท่าที่จำเป็นเป็นการลดโอกาสการเกิดโรคพิษสุนัขบ้าอีกทางหนึ่ง	19 (6.9)	54 (19.5)	126 (45.5)	16 (5.8)	62 (22.4)	2.91	1.45	3	ปานกลาง
3. การให้สุนัขสัตว์เลี้ยงหรือกักขัง จะทำให้สุนัขไม่สามารถไปกัดผู้อื่นได้	32 (3.2)	87 (18.4)	98 (35.4)	51 (31.4)	9 (11.6)	3.40	1.40	2	ปานกลาง
4. ท่านพาสัตว์เลี้ยงไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าเป็นประจำทุกปี	226 (81.6)	47 (17)	4 (1.4)			4.80	0.43	1	มากที่สุด

จากตารางที่ 4-3 พบว่า ระดับความรู้และเจตคติ ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของประชาชน ผู้ตอบแบบสอบถาม ในด้านพฤติกรรมการเลี้ยงสุนัข ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.58 อยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า พาสัตว์เลี้ยงไปฉีดวัคซีนป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าเป็นประจำทุกปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.43 อยู่ในระดับ มากที่สุด การให้ผูกสัตว์เลี้ยงหรือกักขัง จะทำให้สัตว์ไม่สามารถไปกัดผู้อื่นได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.40 เป็นอันดับที่สอง และอันดับสุดท้ายคือ การเลี้ยงสุนัข/แมว อยู่ในบ้านจะทำให้ สุนัข/แมว ไม่มีโอกาสเป็น โรคพิษสุนัขบ้า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.40 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.01 อยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 4-4 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความรู้และเจตคติ ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของประชาชน ของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการทราบถึงสาเหตุของโรคพิษสุนัขบ้า (n = 277)

การทราบถึงสาเหตุของโรคพิษสุนัขบ้า	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	SD	อันดับ	ระดับ
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด				
	(คน) (ร้อยละ)	(คน) (ร้อยละ)	(คน) (ร้อยละ)	(คน) (ร้อยละ)	(คน) (ร้อยละ)				
โดยรวม						3.34	0.56		ปานกลาง
5.โรคพิษสุนัขบ้า ถ้าเป็นกับสัตว์แล้วจะไม่เป็นอันตรายกับคน			16 (5.5)	59 (21.3)	215 (77.6)	1.23	0.44	4	น้อยที่สุด
6.คนที่เป็นโรคพิษสุนัขบ้าแล้วจะเสียชีวิตในเวลาอันรวดเร็วมาก	84 (30.3)	46 (16.6)	95 (34.3)	34 (12.3)	18 (6.5)	3.52	1.22	3	มาก
7. โรคพิษสุนัขบ้า ไม่ติดต่อระหว่างคนกับคน	148 (53.4)	37 (13.4)	32 (11.6)	13 (4.7)	47 (17.0)	3.81	1.52	2	มาก
8. โรคพิษสุนัขบ้ามักจะระบาดในฤดูร้อน	231 (79.7)	44 (15.20)	15 (5.2)			4.78	0.53	1	มากที่สุด

จากตารางที่ 4-4 พบว่า ระดับความรู้และเจตคติ ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของประชาชน ผู้ตอบแบบสอบถาม ในด้านการทราบถึงสาเหตุของโรคพิษสุนัขบ้า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56 อยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าโรคพิษสุนัขบ้ามักจะระบาดในฤดูร้อน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.78 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53 อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านโรคพิษสุนัขบ้า ไม่ติดต่อยุ่ระหว่างคนกับคน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.52 อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับที่สอง และอันดับสุดท้ายคือ โรคพิษสุนัขบ้า ถ้าเป็นกับสัตว์แล้วจะไม่เป็นอันตราย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.23 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.44 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ 4-5 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความรู้และเจตคติ ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของประชาชน ของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านความรู้ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า (n = 277)

ความรู้ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	SD	อันดับ	ระดับ
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด				
	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)				
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)				
โดยรวม					4.31	056		มากที่สุด	
9. ท่านถูกสัตว์ที่เป็นโรคพิษสุนัขบ้านี้ข่วน เป็นแผลลอกเพียงเล็กน้อยท่านจำเป็นต้องฉีดวัคซีนโรคพิษสุนัขบ้า	164 (59.2)	68 (24.5)	29 (10.5)	16 (5.8)	4.37	0.89	2	มากที่สุด	
10. เมื่อน้ำลายของสัตว์ที่เป็นโรคพิษสุนัขบ้า มาถูกแผล ท่านก็สามารถเป็นโรคนี้ได้	172 (59.3)	72 (26)	15 (5.4)	10 (3.4)	4.40	0.96	1	มากที่สุด	
11. สัตว์ที่ป่วยเป็นโรคพิษสุนัขบ้า มีทั้งดุร้าย หางตก กัดคนไม่เลือกหน้า และ เชื่องซึม ไม่กินอาหาร	152 (52.4)	92 (31.7)	22 (7.6)	12 (4.1)	4.25	1.06	3	มากที่สุด	
12. ถ้าท่านถูกสุนัขที่เป็นโรคพิษสุนัขบ้ากัดเป็นแผล ลอกเพียงเล็กน้อย ก็สามารถป่วยเป็นโรคพิษสุนัขบ้าได้	166 (57.3)	66 (22.8)	33 (11.4)	21 (7.2)	4.24	1.02	4	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4-5 พบว่า ระดับความรู้และเจตคติ ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของประชาชน ผู้ตอบแบบสอบถาม ในด้านความรู้ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56 อยู่ในระดับ มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า เมื่อน้ำลายของสัตว์ที่เป็น โรคพิษสุนัขบ้า มาถูกแผล ท่านก็สามารถเป็นโรคนี้ได้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.96 อันดับที่สองคือ ท่านถูกสัตว์ที่เป็นโรคพิษสุนัขบ้านี้ข่วน เป็นแผลถลอก เพียงเล็กน้อยท่านจำเป็นต้องฉีดวัคซีน โรคพิษสุนัขบ้า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.89 อยู่ในระดับมากที่สุด และอันดับสุดท้ายคือถ้าท่านถูกสุนัขที่เป็น โรคพิษสุนัขบ้ากัดเป็นแผล ถลอกเพียงเล็กน้อย ก็สามารถป่วยเป็นโรคพิษสุนัขบ้าได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.02 อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4-6 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความรู้และเจตคติ ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของประชาชน ของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการปฏิบัติตนเมื่อถูกสุนัขกัด (n = 277)

การปฏิบัติตนเมื่อถูกสุนัขกัด	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	SD	อันดับ	ระดับ
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด				
	(คน) (ร้อยละ)	(คน) (ร้อยละ)	(คน) (ร้อยละ)	(คน) (ร้อยละ)	(คน) (ร้อยละ)				
โดยรวม						4.67	0.47		มากที่สุด
13. เมื่อสุนัขกัดกัน ควรรีบเข้าไปจับแยกโดยทันที	197 (71.1)	56 (20.2)	15 (5.4)	9 (3.2)	0 (0)	4.59	0.74	4	มากที่สุด
14. เมื่อโดนสุนัขกัด ต้องล้างแผลด้วยน้ำสบู่และยาใส่แผลสดทันที ก่อนไปพบแพทย์	219 (79.1)	55 (19.9)	3 (1.1)			4.78	0.44	1	มากที่สุด
15. จำเป็นต้องให้วัคซีนกับสุนัขในบ้านถึงแม้ ทำานเลี้ยงสุนัขไว้เฉพาะภายในบริเวณบ้านไม่ได้ให้ออกมาข้างนอก	221 (79.8)	34 (12.3)	12 (4.3)	10 (3.6)		4.68	0.72	2	มากที่สุด
16. ท่านถูกสุนัขจรจัดข่วนเป็นแผลฉีกเพียงเล็กน้อย จำเป็นต้องไปรับการฉีดวัคซีนโรคพิษสุนัขบ้าก็ได้	209 (75.5)	40 (14.4)	20 (7.2)	8 (2.9)		4.63	0.44	3	มากที่สุด

จากตารางที่ 4-6 พบว่า ระดับความรู้และเจตคติ ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของประชาชน ผู้ตอบแบบสอบถาม ในด้านการปฏิบัติตนเมื่อถูกสุนัขกัด ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า เมื่อโดนสุนัขกัด ต้องล้างแผลด้วยน้ำสบู่และยาใส่แผลสดทันที ก่อนไปพบแพทย์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.78 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.44 อันดับที่สองคือ จำเป็นต้องให้วัคซีนกับสุนัขในบ้านถึงแม่ ท่านเลี้ยงสุนัขไว้เฉพาะภายในบริเวณบ้านไม่ได้ให้ออกมา อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.72 และอันดับสุดท้ายคือเมื่อสุนัขกัดกัน ควรรีบเข้าไปจับแยกโดยทันที มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.74 อยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 4-7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความรู้และเจตคติ ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของประชาชน ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวม

ความรู้และเจตคติ	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ
1. ด้านพฤติกรรมกรรมการเลี้ยงสุนัข	3.38	0.58	ปานกลาง	3
2. ด้านทราบถึงสาเหตุของโรคพิษสุนัขบ้า	3.34	0.56	ปานกลาง	4
3. ด้านความรู้ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า	4.31	0.56	มากที่สุด	2
4. ด้านการปฏิบัติตนเมื่อถูกสุนัขกัด	4.67	0.47	มากที่สุด	1
ภาพรวม	3.93	0.23	มาก	-

จากตารางที่ 4-7 ระดับความรู้และเจตคติ ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของประชาชน ผู้ตอบแบบสอบถาม ภาพรวมทุกด้านมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.23 อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า ด้านการปฏิบัติตนเมื่อถูกสุนัขกัด อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47 อันดับที่สองคือ ด้านความรู้ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56 และอันดับสุดท้ายคือด้านทราบถึงสาเหตุของโรคพิษสุนัขบ้า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56 อยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนที่ 4 ผลการสำรวจการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของ ผู้ตอบแบบสอบถาม

เป็นการสำรวจข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของ
กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อให้ทราบถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันโรค
พิษสุนัขบ้า โดยแจกแจงด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 4-8 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการวางแผน ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า (n = 277)

การวางแผนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	SD	อันดับ	ระดับ
	มีส่วนร่วมมากที่สุด	มีส่วนร่วมมาก	มีส่วนร่วมปานกลาง	มีส่วนร่วมน้อย	มีส่วนร่วมน้อยที่สุด				
	(คน) (ร้อยละ)	(คน) (ร้อยละ)	(คน) (ร้อยละ)	(คน) (ร้อยละ)	(คน) (ร้อยละ)				
โดยรวม						2.63	0.44		ปานกลาง
17. ท่านร่วมประชุมเพื่อทราบปัญหาเกี่ยวกับป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในชุมชน	9 (3.2)	22 (7.9)	84 (30.3)	107 (38.6)	55 (19.9)	2.36	0.99	4	น้อย
18. ท่านได้ร่วมเสนอปัญหาหรือแนวทางการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในชุมชน		65 (23.5)	135 (48.7)	75 (27.1)	2 (0.7)	2.94	0.73	1	ปานกลาง
19. ท่านเคยเข้าร่วมฟังการประชุมเกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า	4 (1.4)	14 (5.1)	109 (39.4)	129 (46.6)	21 (7.6)	2.46	0.77	3	น้อย
20. ท่านเคยแสดงความคิดเห็นในการประชุมเกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า	11 (4.0)	19 (6.9)	152 (54.9)	82 (29.6)	13 (4.7)	2.76	0.80	2	ปานกลาง

จากตารางที่ 4-8 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ของผู้ตอบแบบสอบถาม ในด้านการวางแผนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.63 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.44 อยู่ในระดับ มีส่วนร่วมปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ส่วนใหญ่ ท่านได้ร่วมเสนอปัญหาหรือแนวทางการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า อยู่ในระดับมีส่วนร่วมปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.94 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.73 อันดับที่สองคือ ท่านร่วมประชุมเพื่อทราบปัญหาเกี่ยวกับป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในชุมชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.76 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.80 อยู่ในระดับมีส่วนร่วมปานกลาง และอันดับสุดท้ายคือท่านเคยแสดงความคิดเห็นในการประชุมเกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.36 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.99 อยู่ในระดับมีส่วนร่วมน้อย

ตารางที่ 4-9 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการดำเนินกิจกรรมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า (n = 277)

การดำเนินกิจกรรมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	SD	อันดับ	ระดับ
	มีส่วนร่วมมากที่สุด	มีส่วนร่วมมาก	มีส่วนร่วมปานกลาง	มีส่วนร่วมน้อย	มีส่วนร่วมน้อยที่สุด				
	(คน) (ร้อยละ)	(คน) (ร้อยละ)	(คน) (ร้อยละ)	(คน) (ร้อยละ)	(คน) (ร้อยละ)				
โดยรวม						2.72	0.36		ปานกลาง
21. ท่านเคยเข้าร่วมตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า	10 (3.6)	14 (5.1)	128 (46.2)	96 (34.7)	29 (10.5)	2.57	0.88	4	น้อย
22. ท่านเคยร่วมเป็นคณะกรรมการการดำเนินกิจกรรมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า	4 (1.4)	21 (7.6)	140 (50.5)	93 (33.6)	19 (6.9)	2.63	0.78	3	ปานกลาง
23. ท่านเคยร่วมตัดสินใจในการจัดลำดับการดำเนินกิจกรรมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า	8 (2.9)	14 (5.1)	186 (67.1)	63 (22.7)	6 (2.2)	2.83	0.67	2	ปานกลาง
24. ท่านได้ร่วมพิจารณาทบทวน/แก้ไขปัญหาโครงการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า	14 (5.1)	22 (7.9)	162 (58.5)	74 (26.7)	5 (1.8)	2.88	0.78	1	ปานกลาง

จากตารางที่ 4-9 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ของผู้ตอบแบบสอบถาม ในด้านการดำเนินกิจกรรมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.72 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.36 อยู่ในระดับ มีส่วนร่วมปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ส่วนใหญ่ พบว่า ท่านได้ร่วมพิจารณาทบทวน/แก้ไขปัญหาโครงการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.78 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับส่วนร่วมปานกลาง อันดับที่สองคือ ท่านเคยร่วมตัดสินใจในการจัดลำดับการดำเนินกิจกรรมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า อยู่ในระดับ มีส่วนร่วมปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.83 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67 และอันดับสุดท้ายคือท่านเคยเข้าร่วมตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.57 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.88 อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4-10 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ของผู้ตอบแบบสอบถามด้านการมีส่วนร่วม
ในผลของกิจกรรมการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า (n = 277)

การมีส่วนร่วมในผลของกิจกรรมการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	SD	อันดับ	ระดับ
	มีส่วนร่วมมากที่สุด	มีส่วนร่วมมาก	มีส่วนร่วมปานกลาง	มีส่วนร่วมน้อย	มีส่วนร่วมน้อยที่สุด				
	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)				
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)				
โดยรวม						3.63	0.47		มาก
25. ท่านเคยร่วมกับ เทศบาลสอดส่องดูแลป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า	20 (7.2)	114 (41.2)	87 (31.4)	49 (17.7)	7 (2.5)	3.48	0.78	2	มาก
26. ท่านเคยร่วมกิจกรรมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าที่เทศบาลจัดให้มีขึ้น	82 (29.6)	89 (32.1)	62 (22.4)	20 (7.2)	24 (8.7)	3.85	0.97	1	มาก
27. ท่านให้ความร่วมมือสนับสนุนในการดำเนินการกิจกรรมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าที่เทศบาลจัดขึ้น	79 (28.5)	105 (37.9)	56 (20.2)	27 (9.7)	10 (3.6)	3.47	0.91	3	มาก
28. ท่านเคยร่วมมือสอดส่องดูแล ป้องกันในการโครงการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของเทศบาล	34 (12.3)	75 (27.1)	87 (31.4)	52 (18.8)	29 (10.5)	3.07	1.04	4	ปานกลาง

จากตารางที่ 4-10 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ของผู้ตอบแบบสอบถาม ในด้านการมีส่วนร่วมในผลของกิจกรรมการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47 อยู่ในระดับ การมีส่วนร่วมมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ส่วนใหญ่พบว่า ท่านให้ความร่วมมือสนับสนุน ในการดำเนินการกิจกรรมป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าที่เทศบาลจัดขึ้น มีความคิดเห็นอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.97 อันดับที่สองคือ ท่านเข้าร่วมกิจกรรมป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าที่เทศบาลจัดให้มีขึ้น อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.78 และอันดับสุดท้ายคือท่าน เข้าร่วมมือสอดส่องดูแล ป้องกันในการโครงการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าของเทศบาล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.07 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.04 อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4-11 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการมีส่วนร่วม ในการประเมินผลของกิจกรรมการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า (n = 277)

การประเมินผลของกิจกรรมการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	SD	อันดับ	ระดับ
	มีส่วนร่วมมากที่สุด	มีส่วนร่วมมาก	มีส่วนร่วมปานกลาง	มีส่วนร่วมน้อย	มีส่วนร่วมน้อยที่สุด				
	(คน) (ร้อยละ)	(คน) (ร้อยละ)	(คน) (ร้อยละ)	(คน) (ร้อยละ)	(คน) (ร้อยละ)				
โดยรวม						2.74	0.46		ปานกลาง
29. ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามผลผู้ที่ถูกสุนัขกัด	29 (10.5)	58 (20.9)	113 (40.8)	59 (21.3)	18 (6.5)	3.07	1.91	1	ปานกลาง
30. ท่านเคยร่วมประเมินผลกิจกรรมการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของเทศบาล	14 (5.1)	58 (20.9)	99 (35.7)	94 (33.9)	12 (4.3)	2.88	0.96	2	ปานกลาง
31. ท่านร่วมเสนอแนะผลการติดตามและประเมินผลกิจกรรมการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของเทศบาล	32 (18.1)	27 (28.5)	89 (32.1)	79 (28.5)	50 (18.1)	2.68	1.21	3	ปานกลาง
32. ท่านร่วมติดตามการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารและพนักงานเทศบาลในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า	10 (3.6)	19 (6.9)	75 (27.1)	124 (44.8)	49 (17.7)	2.33	0.96	4	น้อย

จากตารางที่ 4-11 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ของผู้ตอบแบบสอบถาม ในด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลของกิจกรรมการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.74 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.46 อยู่ในระดับ การมีส่วนร่วมปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ส่วนใหญ่ พบว่า ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามผลผู้ที่ถูกสุนัขกัด มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.07 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.91 อันดับที่สองคือ ท่านเคยร่วมประเมินผลกิจกรรมการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าของเทศบาล อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.96 และอันดับสุดท้ายคือท่านร่วมติดตามการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารและพนักงานเทศบาลในการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.33 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.96 อยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 4-12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าของประชาชน ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวม

การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการ ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการวางแผนป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า	2.63	0.44	ปานกลาง	4
2. ด้านการดำเนินกิจกรรมป้องกัน โรคพิษ สุนัขบ้า	2.72	0.36	ปานกลาง	3
3. ด้านการมีส่วนร่วมในผลของกิจกรรม การป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า	3.63	0.47	มาก	1
4. ด้านการประเมินผลของกิจกรรมการ ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า	2.74	0.46	ปานกลาง	2
ภาพรวม	2.93	0.24	มาก	-

จากตารางที่ 4-12 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า ผู้ตอบแบบสอบถาม ภาพรวมทุกด้านมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.24 อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า ด้านการมีส่วนร่วมในผลของกิจกรรมการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 ค่าเบี่ยงเบน

มาตรฐานเท่ากับ 0.47 อันดับที่สองคือ ด้านการประเมินผลของกิจกรรมการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.74 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.46 และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการวางแผนป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.63 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.44 อยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนที่ 5 ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

สมมติฐานการวิจัยที่ 1 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารแตกต่างกัน ความรู้และเจตคติของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี แตกต่าง

H_0 : การรับรู้ข้อมูลข่าวสารแตกต่างกัน ความรู้และเจตคติของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน

H_1 : การรับรู้ข้อมูลข่าวสารแตกต่างกัน ความรู้และเจตคติของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ 4-13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร กับความรู้และเจตคติของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Sig</i>
ระหว่างกลุ่ม	20	1.294	0.062	1.127	0.320
ภายในกลุ่ม	255	13.946	0.055		
รวม	270	15.241			

$p < .05$

จากตารางที่ 4-13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนด้วยการใช้สถิติ One - way ANOVA เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร กับความรู้และเจตคติของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี พบว่าค่าความน่าจะเป็นมีค่ามากกว่า ค่าระดับนัยสำคัญ แสดงว่า ประชาชนที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างกัน ความรู้และเจตคติของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอม

เทียน อำเภอสตึก จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน ($F = 1.127$, $Sig = 0.320$) จึงยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

ตารางที่ 4-14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร กับความรู้และเจตคติของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสตึก จังหวัดชลบุรี

แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Sig</i>
ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า					
ระหว่างกลุ่ม	21	5.343	0.254	1.098	0.350
ภายในกลุ่ม	255	59.097	0.232		
รวม	276	64.440			
ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าจากแหล่งใด มากที่สุด					
ระหว่างกลุ่ม	21	39.467	1.879	0.878	0.620
ภายในกลุ่ม	255	545.710	2.140		
รวม	276	585.177			
ข่าวสารใดเกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าที่ท่านได้รับ มากที่สุด					
ระหว่างกลุ่ม	21	20.313	0.967	1.000	0.468
ภายในกลุ่ม	255	246.618	0.967		
รวม	276	585.177			
ช่องทางการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าที่สะดวกที่สุด สำหรับท่านคือ					
ระหว่างกลุ่ม	21	131.526	6.263	1.235	0.222
ภายในกลุ่ม	255	1293.268	5.072		
รวม	276	1424.794			

ตารางที่ 4-14 ผลการศึกษาเปรียบเทียบ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ในด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้าน กับความรู้และเจตคติของประชาชนในการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี โดยใช้สถิติค่า Anova

ผลการทดสอบ การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้ากับความรู้ และเจตคติของประชาชนในการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอ สัตหีบ จังหวัดชลบุรี พบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า แตกต่างกัน ความรู้และเจตคติของประชาชนในการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า ไม่แตกต่างกัน ($F = 1.098, Sig = 0.350$)

ผลการทดสอบ การท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าจาก แหล่งใด มากที่สุด กับความรู้และเจตคติของประชาชนในการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าในเขต เทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี พบว่า การท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการ ป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าจากแหล่งต่าง ๆ แตกต่างกัน ความรู้และเจตคติของประชาชนในการ ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ไม่แตกต่างกัน ($F = 0.878, Sig = 0.620$)

ผลการทดสอบ ข่าวสารใดเกี่ยวกับการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าที่ท่านได้รับ มากที่สุด กับ ความรู้และเจตคติของประชาชนในการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี พบว่า ข่าวสารใดเกี่ยวกับการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าที่ท่านได้รับ มาก ที่สุด มีผลต่อความรู้และเจตคติของประชาชนในการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า ไม่แตกต่างกัน ($F = 1.000, Sig = 0.468$)

ผลการทดสอบ ช่องทางการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าที่สะดวก ที่สุด กับความรู้และเจตคติของประชาชนในการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอม เทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี พบว่า ช่องทางการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการป้องกัน โรคพิษ สุนัขบ้าที่แตกต่าง ความรู้และเจตคติของประชาชนในการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า ไม่แตกต่างกัน ($F = 1.235, Sig = 0.222$)

ผลการทดสอบ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ในด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้าน กับความรู้และเจตคติ ของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สมมติฐานการวิจัยที่ 2 ความรู้และเจตคติ มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

H_0 : ความรู้และเจตคติ ไม่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี จังหวัดชลบุรี

H_1 : ความรู้และเจตคติ มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ

ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย ด้วยสถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis: MRA) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (Coefficient of Determination: R^2) กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และใช้เทคนิคการเลือกตัวแปรอิสระเข้าสมการวิเคราะห์ความถดถอยด้วยวิธี Enter และแสดงออกมาเป็น Model ของสมการทำนาย

ในการวิเคราะห์กำหนดค่าระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 หรือกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติ (α) ที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาเงื่อนไขการยอมรับ หรือปฏิเสธ สมมติฐานดังนี้

1. หากค่าความน่าจะเป็นที่คำนวณได้จากโปรแกรม มีค่ามากกว่า ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (α) จะยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และจะปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1)

2. หากค่าความน่าจะเป็นที่คำนวณได้จากโปรแกรม มีค่าน้อยกว่า ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (α) จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1)

การแปลความหมายการวิเคราะห์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย จะแปลความหมายระดับความสัมพันธ์ ดังนี้

R Square มีค่าใกล้ 1 แสดงว่า ตัวแปรอิสระชุดนั้นมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามมาก

R Square มีค่าใกล้ 0 แสดงว่า ตัวแปรอิสระชุดนั้นมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามน้อย โดยที่การแปลความหมายค่า R จะใช้เกณฑ์เดียวกับการแปลความหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ดังนี้

- 1.00 หมายความว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์
- .80 - .99 หมายความว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างสูง
- .60 - .79 หมายความว่า มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง
- .40 - .59 หมายความว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
- .20 - .39 หมายความว่า มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างต่ำ
- .00 - .19 หมายความว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน

(อุบล สุวรรณศรี, 2549, หน้า 64)

ตารางที่ 4-15 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ ความรู้และเจตคติ ที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

การมีส่วนร่วม	Unstandardized		Standardized	t	P- Value	Collinearity	
	Coefficients		Coefficients			Tolerance	VIF
	B	SE	Beta				
ค่าคงที่	4.403	0.174		25.347	0.000		
ความรู้และเจตคติ	0.162	0.059	0.164	2.754	0.006	1.000	1.000

R = 0.164 R Square = 0.027 F = 0.7.582 Sig = 0.006

จากตารางที่ 4-15 การทดสอบเงื่อนไขของ Multiple Linear Regression พบว่า พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ไม่เกิดปัญหา Multicollinearity เนื่องจากค่า Tolerance มีค่ามากกว่า 0.2 และค่า VIF มีค่าน้อยกว่า 5 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ พบว่า ความรู้และเจตคติ ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

จากค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.027 แสดงว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน และมีความสามารถในการพยากรณ์ความรู้และเจตคติ มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ได้ ด้วยการทดสอบด้วยค่าสถิติ F ปรากฏว่าค่า P-value เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ตัวแปรอิสระการมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถใช้พยากรณ์ตัวแปรตามความรู้และเจตคติ ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ได้ ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการถดถอยในรูปคะแนนดิบหรือค่าจริง (Unstandardized coefficients) ได้ดังนี้

$$\text{Unstandardized } \hat{Y} = 4.403 + 0.162 X_1 + e$$

เมื่อ \hat{Y} = การมีส่วนร่วมของประชาชน

X_1 = ความรู้และเจตคติ ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน

อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

e = ค่าความแตกต่างหรือค่าความคาดเคลื่อน

จากสมการข้างต้นหมายความว่า เมื่อการมีส่วนร่วมของประชาชนเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ความรู้และเจตคติ ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 0.162 หน่วย

ดังนั้น จะต้องทดสอบสมการความถดถอยของการมีส่วนร่วมของประชาชน ที่ส่งผลทางบวกต่อความรู้และเจตคติ ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐานของพฤติกรรมนักท่องเที่ยว เท่ากับ 0.164 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 จึงมีข้อมูลเพียงพอที่จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 จึงสามารถสรุปได้ว่า ความรู้และเจตคติ มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 4-16 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ ทดสอบอิทธิพลระหว่างความรู้และเจตคติ มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

ความรู้และเจตคติ	Unstandardized		Standardized	t	P-value	Collinearity	
	Coefficients		Coefficients			Statistic	
	B	SE	Beta			Tolerance	VIF
ค่าคงที่	4.380	0.180		24.339	0.000		
X ₁	0.448	0.163	0.446	2.759	0.018*	0.359	1.496
X ₂	-3.817	1.152	-3.767	-3.314	0.194	0.424	1.118
X ₃	4.067	1.138	3.214	3.573	0.003*	0.328	1.067
X ₄	0.354	0.190	0.377	3.209	0.000*	0.569	1.437

R = 0.168 R Square = 0.028 F = 0.1985

* แทนมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4-16 การทดสอบเงื่อนไขของ Multiple Linear Regression พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ด้านการดำเนินกิจกรรมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ด้านการมีส่วนร่วมในผลของกิจกรรมการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ด้านการประเมินผลของกิจกรรมการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ไม่เกิดปัญหา Multicollinearity เนื่องจากค่า Tolerance มีค่ามากกว่า 0.2 และค่า VIF มีค่าน้อยกว่า 5 แสดงว่าตัวแปร

อิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ พบว่า ความรู้และเจตคติ ผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ R^2 มีค่าเท่ากับ 0.028 แสดงว่า ความรู้และเจตคติ ผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างต่ำ ในทิศทางเดียวกัน

การทดสอบด้วยค่าสถิติ F ปรากฏว่าค่า P-value เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า มีตัวแปรอิสระพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ด้านการวางแผนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ด้านการดำเนินกิจกรรมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ด้านการมีส่วนร่วมในผลของกิจกรรมการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ด้านการประเมินผลของกิจกรรมการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า สามารถใช้พยากรณ์ตัวแปรตามความรู้และเจตคติ ของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าได้ ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการถดถอยในรูปคะแนนดิบหรือค่าจริง (Unstandardized coefficients) ได้ดังนี้

$$\text{Unstandardized } \hat{Y} = 4.380 + 0.448 X_1 - 3.817X_2 + 4.67 X_3 + 0.354 X_4 + e$$

เมื่อ \hat{Y} = ความรู้และเจตคติ ของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน

X_1 = ด้านการวางแผนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

X_2 = ด้านการดำเนินกิจกรรมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

X_3 = ด้านการมีส่วนร่วมในผลของกิจกรรมการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

X_4 = ด้านการประเมินผลของกิจกรรมการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

e = ค่าความแตกต่างหรือค่าความคาดเคลื่อน

จากสมการข้างต้นหมายความว่า เมื่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ด้านการวางแผนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ความรู้และเจตคติ ของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 0.448 หน่วย

เมื่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ด้านการดำเนินกิจกรรมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ความรู้และเจตคติ ของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าเปลี่ยนแปลง -3.817 หน่วย

เมื่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ด้านการมีส่วนร่วมในผลของกิจกรรมการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ความรู้และเจตคติ ของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 4.67 หน่วย

เมื่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ด้านการประเมินผลของกิจกรรมการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ความรู้และเจตคติ ของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 0.354 หน่วย

ด้านการวางแผนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า (X_1) P-value เท่ากับ 0.018 น้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ปฏิเสธ H_0 : ความรู้และเจตคติ ไม่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี จังหวัดชลบุรี

ด้านการดำเนินกิจกรรมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า (X_2) P-value เท่ากับ 0.194 มากกว่า 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_0 : ความรู้และเจตคติ ไม่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี จังหวัดชลบุรี

ด้านการมีส่วนร่วมในผลของกิจกรรมการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า (X_3) P-value เท่ากับ 0.003 น้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ปฏิเสธ H_0 : ความรู้และเจตคติ ไม่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี จังหวัดชลบุรี

ด้านการประเมินผลของกิจกรรมการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า (X_4) P-value เท่ากับ 0.000 น้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ปฏิเสธ H_0 : ความรู้และเจตคติ ไม่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี จังหวัดชลบุรี

และสามารถสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ด้านการวางแผนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ด้านการมีส่วนร่วมในผลของกิจกรรมการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ด้านการประเมินผลของกิจกรรมการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า P-value น้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ปฏิเสธ H_0 ความรู้และเจตคติ ไม่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 4-17 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่	สมมติฐาน	ผลการทดสอบ สมมติฐาน
1	การรับรู้ข้อมูลข่าวสารแตกต่างกัน ความรู้และเจตคติของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน	ยอมรับ H_0
2	ความรู้และเจตคติ มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี จังหวัดชลบุรี	ปฏิเสธ H_0

จากตารางที่ 4-17 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารแตกต่างกัน ความรู้และเจตคติของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน และความรู้และเจตคติ มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ปฏิเสธสมมติฐาน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ 1. เพื่อสำรวจปัจจัยส่วนบุคคล การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้และเจตคติ รวมถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี 2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร กับความรู้และเจตคติ ของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี 3. เพื่อวิเคราะห์หาความรู้และเจตคติ ที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาได้มาจากแบบสอบถาม ที่สอบถามจากจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน ที่ได้ลงทะเบียนไว้ กับกองสาธารณสุข เทศบาลตำบลนาจอมเทียน จำนวน 277 คน สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอนดังนี้ ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้เลี้ยงสุนัขในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน ตำบลสัตหีบ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับความรู้และเจตคติในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน ตำบลสัตหีบ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ส่วนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

สถิติที่ใช้ได้แก่ จำนวน (Frequency) และ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การทดสอบความมีนัยสำคัญระหว่างค่าเฉลี่ยเลขคณิต หรือการทดสอบค่าที่แบบ Independent sample t-test เปรียบเทียบความแตกต่างของ Scheff'e การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way analysis of variance) วิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple regression analysis)

สรุปผลการวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง การจัดสวัสดิการขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ในบทนี้ เป็นการสรุปให้เห็นในภาพรวมของการศึกษาโดยผู้วิจัยได้สรุปผลการศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 “เพื่อสำรวจปัจจัยส่วนบุคคล การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ และเจตคติ รวมถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี” พบว่า

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 66.4 อายุของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ อยู่ในช่วง 31 - 40 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.1 ระดับการศึกษา อยู่ใน ระดับอนุปริญญา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.9 อาชีพของกลุ่มตัวอย่าง เป็น ราชการ/ รัฐวิสาหกิจ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.1 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 บาท ขึ้น ไปคิดเป็นร้อยละ 39.4 มีระยะเวลาที่เลี้ยงสุนัข 3-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 56.0 และมีจำนวนสุนัขที่เลี้ยง มากกว่า 1 ตัวคิดเป็นร้อยละ 50.9

ผลการวิเคราะห์การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ของผู้เลี้ยงสุนัขในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน ตำบลสัตหีบ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า คิดเป็นร้อยละ 54.1 ส่วนใหญ่ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสาร คิดเป็นร้อยละ 36.8 ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการระบาดของโรค มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.2 ช่องทางการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าที่สะดวกที่สุด คือ เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลนาจอมเทียน

ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้และเจตคติ ด้านพฤติกรรมการเลี้ยงสุนัข ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของประชาชน ผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านพฤติกรรมการเลี้ยงสุนัข ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นว่า สัตว์เลี้ยงไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าเป็นประจำทุกปี อยู่ในระดับมาก การให้สุนัขสัตว์เลี้ยงหรือ กักขัง จะทำให้สัตว์ ไม่สามารถไปกัดผู้อื่นได้ อยู่ในระดับปานกลาง และอันดับสุดท้ายคือการเลี้ยงสุนัข/แมว อยู่ในบ้านจะทำให้ สุนัข/แมว ไม่มีโอกาสเป็นโรคพิษสุนัขบ้า มี อยู่ในระดับน้อย

ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้และเจตคติ ด้านการทราบถึงสาเหตุของโรคพิษสุนัขบ้า ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของประชาชน ผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการทราบถึงสาเหตุของโรคพิษสุนัขบ้า ภาพรวม อยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าโรคพิษสุนัขบ้ามักจะระบาดในฤดูร้อน อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านโรคพิษสุนัขบ้า ไม่ติดต่อระหว่างคนกับคน อยู่ในระดับมาก อันดับที่สอง และอันดับสุดท้ายคือ โรคพิษสุนัขบ้า ถ้าเป็นกับสัตว์แล้วจะไม่เป็นอันตราย อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้และเจตคติ ด้านการความรู้ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของประชาชน ผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการความรู้ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า

เมื่อน้ำลายของสัตว์ที่เป็น โรคพิษสุนัขบ้า มาถูกแผล ท่านก็สามารถเป็น โรคนี้ได้ อยู่ในระดับมาก อันดับที่สองคือ ท่านถูกสัตว์ที่เป็น โรคพิษสุนัขบ้านี้ข่วน เป็นแผลถลอก เพียงเล็กน้อยท่าน จำเป็นต้องฉีดวัคซีน โรคพิษสุนัขบ้า อยู่ในระดับมากที่สุด และอันดับสุดท้ายคือถ้าท่านถูกสุนัขที่เป็น โรคพิษสุนัขบ้ากัดเป็นแผล ถลอกเพียงเล็กน้อย ก็สามารถป่วยเป็น โรคพิษสุนัขบ้าได้ อยู่ใน ระดับมาก

ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้และเจตคติ ด้านการปฏิบัติตนเมื่อถูกสุนัขกัด ในการ ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของประชาชน ผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการปฏิบัติตนเมื่อถูกสุนัขกัด ภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า เมื่อโดนสุนัข กัด ต้องล้างแผลด้วยน้ำสบู่และยาใส่แผลสดทันที ก่อน ไปพบแพทย์ อยู่ในระดับมากที่สุด อันดับที่สองคือ จำเป็นต้องให้วัคซีนกับสุนัขในบ้านถึงแม้ ท่าน เลี้ยงสุนัขไว้เฉพาะภายในบริเวณบ้านไม่ได้ ให้ออกมา อยู่ในระดับมากที่สุด และอันดับสุดท้ายคือเมื่อสุนัขกัดกัน ควรรีบเข้าไปจับแยก โดยทันที อยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ของผู้ตอบแบบสอบถาม ในด้าน การวางแผนป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าภาพรวมอยู่ในระดับ มีส่วนร่วมปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้าน ส่วนใหญ่ ท่านได้ร่วมเสนอปัญหาหรือแนวทางการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า อยู่ในระดับมีส่วนร่วมปานกลาง อันดับที่สองคือ ท่านร่วมประชุมเพื่อทราบปัญหาเกี่ยวกับป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าใน ชุมชน อยู่ในระดับมีส่วนร่วมปานกลาง และอันดับสุดท้ายคือท่านเคยแสดงความคิดเห็นในการ ประชุมเกี่ยวกับการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า มีอยู่ในระดับมีส่วนร่วมน้อย

ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ของผู้ตอบแบบสอบถาม ในด้าน การดำเนินกิจกรรมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า อยู่ในระดับ มีส่วนร่วมปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้าน ส่วนใหญ่ พบว่า ท่านเคยร่วมเป็นคณะกรรมการการดำเนินกิจกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ส่วนร่วมปานกลาง อันดับที่สองคือ ท่านเคยร่วมตัดสินใจในการจัดลำดับการดำเนินกิจกรรม ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า อยู่ในระดับ มีส่วนร่วมปานกลาง และอันดับสุดท้ายคือท่านเคยเข้าร่วม ตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า อยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ของผู้ตอบแบบสอบถาม ในด้านการ มีส่วนร่วมในผลของกิจกรรมการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า อยู่ในระดับ การมีส่วนร่วมมาก เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน ส่วนใหญ่ พบว่า ท่านให้ความร่วมมือสนับสนุนในการดำเนินการกิจกรรม ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าที่เทศบาลจัดขึ้น มีความคิดเห็นอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมาก อันดับที่สอง คือ ท่านเคยร่วมกิจกรรมป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าที่เทศบาลจัดให้มีขึ้น อยู่ในระดับ การมีส่วนร่วม

มาก มีค่าเฉลี่ย และอันดับสุดท้ายคือท่านเคยร่วมมือสอดส่องดูแล ป้องกันในการ โครงการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าของเทศบาล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ของผู้ตอบแบบสอบถาม ในด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลของกิจกรรมการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า ภาพรวมอยู่ในระดับ การมีส่วนร่วมปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ส่วนใหญ่ พบว่า ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามผลผู้ที่ถูกสุนัขกัด มีความคิดเห็นการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง อันดับที่สองคือ ท่านเคยร่วมประเมินผลกิจกรรมการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าของเทศบาล อยู่ในระดับ การมีส่วนร่วมปานกลาง และอันดับสุดท้ายคือท่านร่วมติดตามการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารและพนักงานเทศบาล ในการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย

จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้และเจตคติ รวมถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอ สัตหีบ จังหวัดชลบุรี ได้แก่ ด้านพฤติกรรมการเลี้ยงสุนัข ด้านการทราบถึงสาเหตุของโรคพิษสุนัขบ้า ด้านการความรู้ในการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า ด้านการปฏิบัติตนเมื่อถูกสุนัขกัด ด้านการปฏิบัติตนเมื่อถูกสุนัขกัด พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีด้านการปฏิบัติตนเมื่อถูกสุนัขกัด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาด้านการความรู้ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และด้านการความรู้ในการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า ในด้านการทราบถึงสาเหตุของโรคพิษสุนัขบ้า อยู่ในระดับ ปานกลาง ที่สุดเป็นลำดับสุดท้าย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

การมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการดำเนินกิจกรรมป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า ภาพรวมอยู่ในระดับมีส่วนร่วมมาก เป็นอันดับแรก ส่วนด้านการวางแผนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ด้านการดำเนินกิจกรรมป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า ด้านการประเมินผลของกิจกรรมการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ภาพรวมอยู่ในระดับมีส่วนร่วมปานกลาง

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร กับความรู้และเจตคติ ของประชาชนในการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี และ

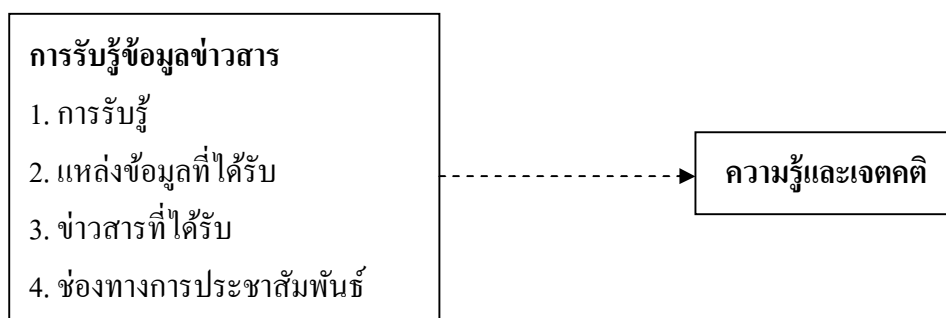
วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 เพื่อวิเคราะห์หาความรู้และเจตคติ ที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี พบว่า

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานการวิจัยที่ 1 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารแตกต่างกัน ความรู้และเจตคติของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร กับความรู้และเจตคติของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบ (One-way ANOVA) กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการทดสอบสมมติฐานเป็นดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร กับความรู้และเจตคติของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารแตกต่างกัน ความรู้และเจตคติของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน โดยผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ในการวิจัย สามารถสรุปได้ดังภาพที่ 5-1

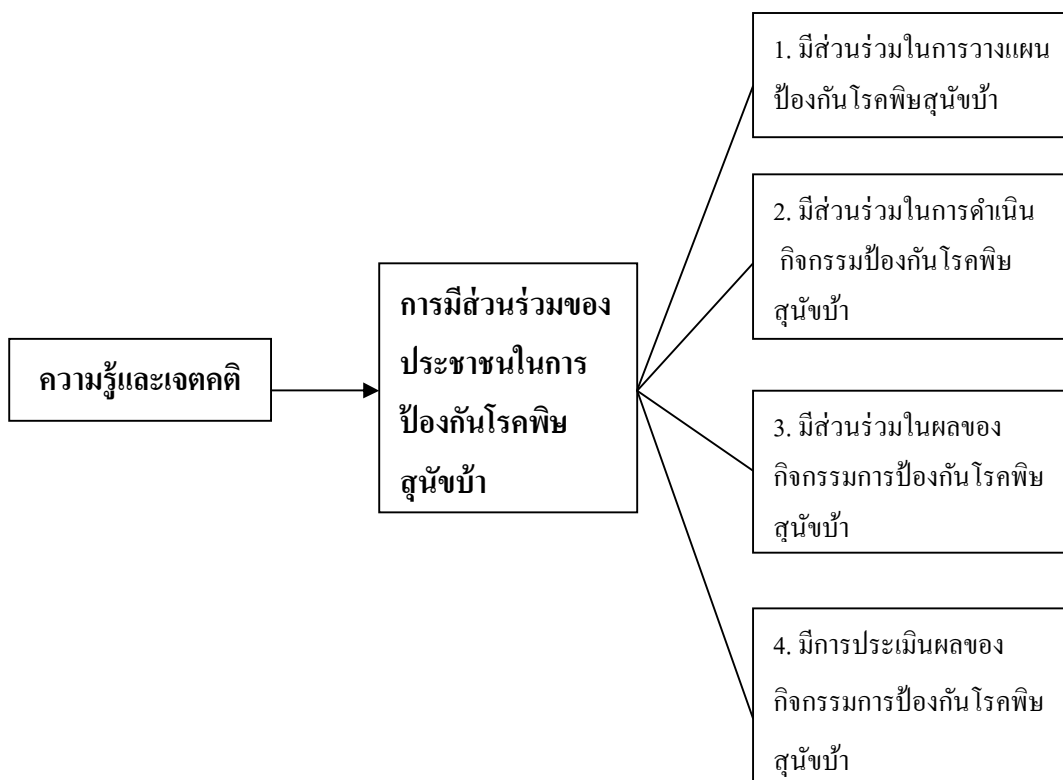

ภาพที่ 5-1 การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ต่างกัน ความรู้และเจตคติของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอ สัตหีบ จังหวัดชลบุรี ไม่ แตกต่างกัน

สมมติฐานการวิจัยที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความมีอิทธิพลระหว่างความรู้และเจตคติ ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอ สัตหีบ จังหวัดชลบุรี พบว่า มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หมายความว่า ความรู้และเจตคติโดยรวม มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี และมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างต่ำในทิศทางเดียวกัน ($R^2 = 0.027$) ความรู้และเจตคติ โดยรวม จึงมีความสามารถในการพยากรณ์การมีส่วนร่วม

ของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

หากพิจารณาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน รายด้าน พบว่า มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หมายความว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ด้านการดำเนินกิจกรรมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ด้านการมีส่วนร่วมในผลของกิจกรรมการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และด้านการประเมินผลของกิจกรรมการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ที่มีอิทธิพลต่อความรู้และเจตคติ โดยที่ด้านการดำเนินกิจกรรมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า มีอิทธิพลในการพยากรณ์ความรู้และเจตคติ ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าได้มากที่สุด รองลงมาในระดับคือด้านการวางแผนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และน้อยที่สุดคือด้านการมีส่วนร่วมในผลของกิจกรรมการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างต่ำในทิศทางเดียวกัน ($R^2 = 0.028$) โดยผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 ในการวิจัย สามารถสรุปได้ดังภาพที่ 5-2

ภาพที่ 5-2 สรุปผลการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาล ตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาขอเสนอการ อภิปรายผลตามลำดับ ดังนี้

ผลการศึกษาระดับความรู้และเจตคติ ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของประชาชน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นว่าพาสัตว์เลี้ยงไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขเป็นประจำปี อยู่ในระดับมาก การ ให้ผูกสัตว์เลี้ยงหรือกักขัง จะทำให้สัตว์ ไม่สามารถไปกัดผู้อื่นได้ อยู่ในระดับปานกลาง และอันดับ สุดท้ายคือการเลี้ยงสุนัข/แมว อยู่ในบ้านจะทำให้ สุนัข/แมว ไม่มีโอกาสเป็นโรคพิษสุนัขบ้า มี อยู่ใน ระดับน้อย ซึ่งขัดแย้ง ปรีชา หนูพอง และคณะ (2547) ศึกษาเรื่องการเลี้ยงสุนัขและการสัมผัสโรค พิษสุนัขบ้าของครอบครัวนักเรียนจังหวัดสงขลา ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ เรื่อง โรคพิษสุนัขบ้าในระดับต่ำถึงระดับปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้และเจตคติ ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของประชาชน ผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการทราบถึงสาเหตุของ โรคพิษสุนัขบ้า ภาพรวม อยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าโรคพิษสุนัขบ้ามักจะระบาดในฤดูร้อน อยู่ในระดับมากที่สุด ด้าน โรคพิษสุนัขบ้า ไม่ติดต่อระหว่างคนกับคน อยู่ในระดับมาก อันดับที่สอง และอันดับสุดท้ายคือ โรคพิษสุนัขบ้า ถ้าเป็นกับสัตว์แล้วจะไม่เป็นอันตราย อยู่ในระดับน้อยที่สุด สอดคล้องกับ การศึกษาของ อติศร บาล โสง (2546) ในเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานป้องกันและ ควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าขององค์การบริหารส่วนตำบลในสาธารณสุขเขต 5 ผลการวิจัยพบว่าองค์การ บริหารส่วนตำบลในสาธารณสุขเขต 5 โดยส่วนใหญ่มีการรับรู้ธรรมชาติของโรค การรับรู้ความ รุนแรงของโรค สาเหตุของโรค การรับรู้ประโยชน์จากการป้องกันและควบคุมโรค การรับรู้บทบาท ของ อบต.ในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า และการจัดองค์กรในระดับปาน กลาง มีทรัพยากรการบริหารจัดการในระดับต่ำปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า

ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้และเจตคติ ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของประชาชน ผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการความรู้ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า เมื่อน้ำลายของสัตว์ที่เป็น โรคพิษสุนัขบ้า มา ถูกแผล ท่านก็สามารถเป็นโรคนี้ได้ อยู่ในระดับมาก อันดับที่สองคือ ท่านถูกสัตว์ที่เป็น โรคพิษ สุนัขบ้านี้ข่วน เป็นแผลถลอก เพียงเล็กน้อยท่านจำเป็นต้องฉีดวัคซีน โรคพิษสุนัขบ้า อยู่ในระดับ มากที่สุด และอันดับสุดท้ายคือถ้าท่านถูกสุนัขที่เป็น โรคพิษสุนัขบ้ากัดเป็นแผล ถลอกเพียงเล็กน้อย

ก็สามารถป่วยเป็นโรคพิษสุนัขบ้าได้ อยู่ในระดับมาก ชัดแย้งกับงานวิจัย รัตนา ชีระวัฒน์ และ อรนาด วัฒนวงษ์ (2547) ได้ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าและการเลี้ยงสุนัข ระหว่างอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กับอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องพิษสุนัขบ้าในระดับพอใช้ กลุ่มตัวอย่างบนเกาะมีความรู้ต่ำกว่ากลุ่มที่เลี้ยงบนฝั่ง กลุ่มตัวอย่างบนเกาะไปรับการฉีดวัคซีนน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างบนฝั่ง ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าพฤติกรรมกรรมการเลี้ยงสุนัขและพฤติกรรมการป้องกันตนเองหลังจากถูกกัดของประชาชนในพื้นที่มีความแตกต่างกันและมีความเสี่ยงที่จะมีโอกาสเกิดโรคพิษสุนัขบ้า จึงต้องเน้นการดำเนินการอย่างต่อเนื่องทั้งในคนและในสัตว์ โดยเฉพาะพื้นที่บนเกาะช้าง ยังต้องสนับสนุนการฉีดวัคซีน การเลี้ยงสุนัขและการประชาสัมพันธ์โดยประสานความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่รัฐ สังเกตได้ว่าพื้นที่ที่มีอิทธิพลต่อระดับความรู้ของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้และเจตคติ ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของประชาชน ผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการปฏิบัติตนเมื่อถูกสุนัขกัด ภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า เมื่อโดนสุนัขกัด ต้องล้างแผลด้วยน้ำสบู่และยาใส่แผลสดทันที ก่อนไปพบแพทย์ อยู่ในระดับมากที่สุด อันดับที่สองคือ จำเป็นต้องให้วัคซีนกับสุนัขในบ้าน ถึงแม้ ท่าน เลี้ยงสุนัขไว้เฉพาะภายในบริเวณบ้าน ไม่ได้ให้ออกมา อยู่ในระดับมากที่สุด และอันดับสุดท้ายคือเมื่อสุนัขกัดกัน ควรรีบเข้าไปจับแยกโดยทันที อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับการศึกษา Franka (2013) ได้ศึกษาเรื่อง โรคพิษสุนัขบ้าที่โรคที่ป้องกันได้ โรคพิษสุนัขบ้า ถ้าบุคคลใดเป็นแล้วจะทำให้ถึงตาย ไม่สามารถป้องกันได้ ในปัจจุบันใช้วิธีต่าง ดังต่อไปนี้ การฉีดวัคซีนในสุนัขเป็นการป้องกันโรคโรคพิษสุนัขบ้าทั้งในมนุษย์และสัตว์และ การฉีดวัคซีนหลังถูกสุนัขกัด ก็เป็นอีกหนึ่งวิธีในป้องกัน อย่างไรก็ตาม ความรู้ของโรคที่มีจำกัด และแหล่งที่เกิดของโรคเป็นปัญหาที่สำคัญอีกปัญหาหนึ่ง สำหรับการวินิจฉัยโรคที่ถูกต้อง การประเมินค่าความอันตรายของโรค วัคซีนและ เครื่องมือในการรักษาไม่เหมาะสม ขาดแคลนเครื่องมือ จะทำให้เกิดการตายตามมา แต่เราสามารถป้องกันได้ เพราะหากไม่ป้องกันจะเกิดผลเสียหายระยะยาวตามมา และยังพบอีกว่า รอยกัดจากสุนัขเป็นสาเหตุจากการตายด้วยโรคพิษสุนัขบ้าคนถึง 99% มากกว่าของการสัมผัสโรคแบบอื่น การหลีกเลี่ยงการสัมผัสโรค การปลุกผี การกำจัดพื้นที่การอยู่อาศัยของสุนัข จึงเป็นอีกแนวทางหนึ่ง ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าที่ประสบความสำเร็จในประเทศที่พัฒนาแล้ว โรคพิษสุนัขบ้าไม่ใช่ปัญหาซึ่งพบเห็นในทุกที่ โรคพิษสุนัขบ้าเป็นปัญหาเฉพาะพื้นที่เท่านั้น เพราะในประเทศที่พัฒนาแล้วจะมีความรู้ในการปฏิบัติตนเมื่อถูกสุนัขกัดเป็นอย่างดี

ผลการวิเคราะห์ความรู้และเจตคติ ในการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าของประชาชน พบว่า ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของประชาชน ผู้ตอบแบบสอบถาม ภาพรวมทุกด้านมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า ด้านการปฏิบัติตน เมื่อถูกสุนัขกัด อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 อันดับที่สองคือ ด้านความรู้ในการ ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 และอันดับสุดท้ายคือด้านทราบ ถึงสาเหตุของโรคพิษสุนัขบ้า ชัดแย้งกับผลการศึกษาของ ปรีชา หนูพอง และคณะ (2547) การเลี้ยง สุนัขและการสัมผัสโรคพิษสุนัขบ้าของครอบครัวนักเรียนจังหวัดสงขลา ที่ขาดความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่อง การเลี้ยงสุนัข ขาดความตระหนักถึงอันตรายของโรคพิษสุนัขบ้า เข้าใจผิดว่าโรคพิษสุนัข บ้าเป็นแล้วรักษาหายได้

ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ของผู้ตอบแบบสอบถาม ในด้าน การวางแผนป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าภาพรวมอยู่ในระดับ มีส่วนร่วมปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้าน ส่วนใหญ่ ท่านได้ร่วมเสนอปัญหาหรือแนวทางการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า อยู่ในระดับมีส่วน ร่วมปานกลาง อันดับที่สองคือ ท่านร่วมประชุมเพื่อทราบปัญหาเกี่ยวกับป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าใน ชุมชน อยู่ในระดับมีส่วนร่วมปานกลาง และอันดับสุดท้ายคือท่านเคยแสดงความคิดเห็นในการ ประชุมเกี่ยวกับการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า มีอยู่ในระดับมีส่วนร่วมน้อย ชัดแย้งกับ เจริญศรี แซ่ตั้ง (2550) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า บ้านสันช้างมูบ ตำบลต้นเปา อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมมาก เกือบทุกข้อ ในการค้นหาปัญหาและตัดสินใจ การปฏิบัติ การประประเมินผล และการยอมรับ ผลประโยชน์ ตามลำดับ อยู่ในระดับมาก ยกเว้นการวางแผนที่มีส่วนร่วมน้อย

ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ของผู้ตอบแบบสอบถาม ในด้าน การดำเนินกิจกรรมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า อยู่ในระดับ มีส่วนร่วมปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้าน ส่วนใหญ่ พบว่า ท่านเคยร่วมเป็นคณะกรรมการการดำเนินกิจกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ส่วนร่วมปานกลาง อันดับที่สองคือ ท่านเคยร่วมตัดสินใจในการจัดลำดับการดำเนินกิจกรรม ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า อยู่ในระดับ มีส่วนร่วมปานกลาง และอันดับสุดท้ายคือท่านเคยเข้าร่วม ตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ เจริญศรี แซ่ตั้ง (2550) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า บ้านสัน ช้างมูบ ตำบลต้นเปา อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วม มากเกือบทุกข้อ ในการค้นหาปัญหาและตัดสินใจ การปฏิบัติ การประประเมินผล และการยอมรับ ผลประโยชน์ ตามลำดับ อยู่ในระดับมาก ซึ่งการมีส่วนร่วมในเขตเทศบาลนาจอมเทียนอยู่ในระดับ ปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ของผู้ตอบแบบสอบถาม ในด้านการมีส่วนร่วมในผลของกิจกรรมการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า อยู่ในระดับ การมีส่วนร่วมมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ส่วนใหญ่ พบว่า ท่านให้ความร่วมมือสนับสนุนในการดำเนินการกิจกรรมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าที่เทศบาลจัดขึ้น มีความคิดเห็นอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมาก อันดับที่สองคือ ท่านเคยร่วมกิจกรรมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าที่เทศบาลจัดให้มีขึ้น อยู่ในระดับ การมีส่วนร่วมมาก มีค่าเฉลี่ย และอันดับสุดท้ายคือท่านเคยร่วมมือสอดส่องดูแล ป้องกันในการ โครงการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของเทศบาล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ เจริญศรี แซ่ตั้ง (2550) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า บ้านสันช้างมูบ ตำบลต้นเปา อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมมากเกือบทุกข้อ ในการค้นหาปัญหาและตัดสินใจ การปฏิบัติ การประเมินผล และการยอมรับผลประโยชน์ ตามลำดับ อยู่ในระดับมาก

ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ของผู้ตอบแบบสอบถาม ในด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลของกิจกรรมการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ภาพรวมอยู่ในระดับ การมีส่วนร่วมปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ส่วนใหญ่ พบว่า ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามผลผู้ที่ถูกสุนัขกัด มีความคิดเห็นการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง อันดับที่สองคือ ท่านเคยร่วมประเมินผลกิจกรรมการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของเทศบาล อยู่ในระดับ การมีส่วนร่วมปานกลาง และอันดับสุดท้ายคือท่านร่วมติดตามการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารและพนักงานเทศบาลในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย ซึ่งขัดแย้งกับ เจริญศรี แซ่ตั้ง (2550) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า บ้านสันช้างมูบ ตำบลต้นเปา อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมมากเกือบทุกข้อ ในการค้นหาปัญหาและตัดสินใจ การปฏิบัติ การประเมินผล และการยอมรับผลประโยชน์ ตามลำดับ อยู่ในระดับมาก ในทุกข้อ

ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ผู้ตอบแบบสอบถาม ภาพรวมทุกด้านมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93 อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า ด้านการมีส่วนร่วมในผลของกิจกรรมการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 อันดับที่สองคือ ด้านการประเมินผลของกิจกรรมการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.74 และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการวางแผนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.63 อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เจริญศรี แซ่ตั้ง (2550) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า บ้านสัน

ช้างมูบ ตำบลต้นเปา อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมมากในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าเกือบทุกข้อ ในการค้นหาปัญหาและตัดสินใจ การปฏิบัติ การประประเมินผล และการยอมรับผลประโยชน์ ตามลำดับ อยู่ในระดับมาก และยังคงสอดคล้องกับแนวคิดการมีส่วนร่วมของ Cohen and Uphoff 1980 กล่าวถึง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาว่า หมายถึง ความร่วมมือของท้องถิ่นที่อยู่ภายใต้เงื่อนไขหรือสถานการณ์ใดๆ ก็ตามที่ต้องการให้ประสบความสำเร็จในเป้าหมายของการพัฒนาที่เกิดขึ้นโดยหน่วยงานพัฒนาและได้แบ่งลักษณะการมีส่วนร่วมเป็น 4 ด้าน คือ 1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ 3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ 4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร กับความรู้และเจตคติของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี” และ เพื่อวิเคราะห์หาความรู้และเจตคติ ที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี พบว่า

จากผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร กับความรู้และเจตคติของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี พบว่า ประชาชนที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ต่างกัน ความรู้และเจตคติของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน สอดคล้องกับ อติสร บาล โสง (2546) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าขององค์การบริหารส่วนตำบลในสาธารณสุขเขต ผลการวิจัยพบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในสาธารณสุขเขต 5 โดยส่วนใหญ่มีการรับรู้ธรรมชาติของโรค การรับรู้ความรุนแรงของโรค การรับรู้ประโยชน์จากการป้องกันและควบคุมโรค ในระดับต่ำ

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพบว่า ความรู้และเจตคติ ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 พบว่า ความรู้และเจตคติ ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอ สัตหีบ จังหวัดชลบุรี สอดคล้องกับแนวคิด เจริญศรี แซ่ตั้ง (2550) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า บ้านสันช้างมูบ ตำบลต้นเปา อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การไม่มีความรู้เกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้าเป็นปัญหาและอุปสรรคในการมีส่วนร่วม การรับรู้ข้อมูลข่าวสารแตกต่างกัน ความรู้และเจตคติของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี และความรู้และเจตคติ มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วม

ของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี จึงมีความสัมพันธ์กัน ไม่มีอิทธิพลหรือส่งผลต่อกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. จากการวิจัยพบว่า ความรู้และเจตคติ ของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ได้แก่ ด้านพฤติกรรมกรรมการเลี้ยงสุนัข ด้านการทราบถึงสาเหตุของโรคพิษสุนัขบ้า ด้านการความรู้ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ด้านการปฏิบัติตนเมื่อถูกสุนัขกัด พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีด้านการปฏิบัติตนเมื่อถูกสุนัขกัด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาด้านการความรู้ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ในด้านการทราบถึงสาเหตุของโรคพิษสุนัขบ้า อยู่ในระดับ ปานกลาง เป็นลำดับสุดท้าย จากปัญหาดังกล่าว ภาครัฐควรมีการสนับสนุนงบประมาณให้แก่เทศบาลในการจัดนิทรรศการ รณรงค์สาเหตุของโรคพิษสุนัขบ้า

2. จากการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการดำเนินกิจกรรมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ภาพรวมอยู่ในระดับมีส่วนร่วมมาก เป็นอันดับแรก ส่วนด้านการวางแผนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ด้านการดำเนินกิจกรรมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ด้านการประเมินผลของกิจกรรมการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ภาพรวมอยู่ในระดับมีส่วนร่วมปานกลาง ภาครัฐ ควรจัดให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนา โดยการทำประชาคม หรือประชาพิจารณ์และให้หน่วยงานของภาครัฐอื่น และกระทรวงสาธารณสุขเข้าร่วมในการวางแผน ในเรื่องโรคพิษสุนัขบ้าด้วย

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

จากการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาในด้านต่าง ๆ ที่มีระดับน้อย ดังนี้

ตารางที่ 5-1 คำอธิบายตารางข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาในด้านต่าง ๆ

ผลการวิจัย	ข้อเสนอแนะ
1. ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของประชาชน ผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านพฤติกรรมกรรมการเลี้ยงสุนัข ด้านพฤติกรรมกรรมการเลี้ยงสุนัข เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อันดับสุดท้ายคือการเลี้ยงสุนัข/แมว อยู่ในบ้านจะทำให้ สุนัข/แมวไม่มีโอกาสเป็นโรคพิษสุนัขบ้ามี อยู่ในระดับน้อย	1. ทางเทศบาลควรจัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องของอันตรายจากสัตว์เพื่อให้ความรู้เบื้องต้นแก่ประชาชนในพื้นที่
2. ระดับความรู้และเจตคติ ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของประชาชน ผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการทราบถึงสาเหตุของโรคพิษสุนัขบ้า อันดับสุดท้ายคือ โรคพิษสุนัขบ้า ถ้าเป็นกับสัตว์แล้วจะไม่เป็นอันตราย อยู่ในระดับน้อยที่สุด	2. จากการศึกษาพบว่า เทศบาล ควรจัดตั้งสายด่วนให้ความรู้กับประชาชนในพื้นที่ หรือช่วยเหลือเบื้องต้นเมื่อถูกหรือสัมผัสน้ำลายของสัตว์
3. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ของผู้ตอบแบบสอบถาม ในด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลของกิจกรรมการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า อันดับสุดท้ายคือท่านเคยแสดงความคิดเห็นในการประชุมเกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า มีอยู่ในระดับมีส่วนร่วมน้อย	3. เทศบาลควรลงพื้นที่เพื่อประชุมกลุ่มย่อยให้กับประชาชนในพื้นที่ ในเรื่องของการวางแผนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในหน้าร้อน
4. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ของผู้ตอบแบบสอบถาม ในด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลของกิจกรรมการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และอันดับสุดท้ายคือท่านร่วมติดตามการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารและพนักงานเทศบาลในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย	4. เทศบาลควรจัดให้เจ้าหน้าที่พนักงานเทศบาล ลงพื้นที่พบประชาชนเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอีกทางหนึ่งด้วย

ข้อเสนอสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรีภายหลังจากการศึกษา ผู้ศึกษาจึงได้พบข้อที่ควรปรับปรุง และเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี
2. ควรศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ. (2527). *จิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2552). *โรคพิษสุนัขบ้าและโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- กรมปศุสัตว์. (2552). *สถิติข้อมูลกรมปศุสัตว์ปี 2552*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก :<http://www.dld.go.th>
- กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2550). *นโยบายเมืองไทยแข็งแรง*. นนทบุรี: กระทรวงสาธารณสุข.
- จำนง พรายเยี่ยมแซ. (2535). *เทคนิคการวัดและประเมินผลการเรียนรู้กับการสอนซ่อมเสริม : ตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- เจริญญา บันเทิง. (2548). *การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบท*. กรุงเทพฯ: โอ เอ พีริ่งติ้งการพิมพ์.
- เจริญศรี แซ่ตั้ง. (2542). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า บ้านสันช้างมูบ ตำบลต้นเปา อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่*. การค้นคว้าอิสระ สาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัย: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชูดา จิตตพิทักษ์. (2525). *พฤติกรรมศาสตร์เบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : มูลนิธิมหาวิทยาลัย สงขลา นครินทร์.
- ชูศรี วงศ์รัตน. (2541). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณพิษณุ จักรพิทักษ์. (2552). *ทฤษฎีการจัดการความรู้*. กรุงเทพฯ: ธนาพรส.
- ณรงค์ ศรีสวัสดิ์. (2539). *การสำรวจทัศนคติของประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 4 จังหวัดต่อโครงการป่าชุมชน*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา, คณะสังคมวิทยา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ดำรงศักดิ์ ชัยสนิท. (2543). *หลักการตลาด*. กรุงเทพฯ: วังอักษร.
- เดือนใจ ทองดี. (2549). *การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อ การเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-Learning) กับการเรียนรู้แบบปกติ*. คุรุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.

- เทศบาลตำบลนาจอมเทียน. (2556). *แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา 2557-2560*. ชลบุรี: กองวิชาการ และแผนงาน.
- เทศบาลตำบลนาจอมเทียน. (2556). *ทะเบียนการเลี้ยงสุนัข*. ชลบุรี: กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม.
- ทำนอง ภูเกศพิมพ์. (2552). *แนวความคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน*. เข้าถึงได้จาก http://www.thaischool.net/view_tj.php?ID=1203
- นรินทร์ชัย พัฒนพงศา. (2546). *การมีส่วนร่วม หลักการพื้นฐาน เทคนิคและกรณี ตัวอย่าง*. เชียงใหม่: คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ชวีช ลิขผล และวรสิทธิ์ ไหลหลั่ง. (2540). ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการฉีดวัคซีน ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสุนัขเลี้ยง. *วารสารโรคติดต่อ*. 23(1), หน้า 4
- วุฒิสาร ตันไชย. (2546). *การกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: เอ พี กราฟิเคิลไซน์ และการพิมพ์.
- นรินทร์ชัย พัฒนพงศา. (2546). *การมีส่วนร่วม หลักการพื้นฐาน เทคนิคและกรณีตัวอย่าง*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เนตินา โพธิ์ประสระ. (2541). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมและความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน: ศึกษาเฉพาะกรณี บริษัท สิทธิผล 1919*. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บุญธรรม กิจปริดาบริสุทธิ์. (2543). *รวมบทความการวิจัย การวัดผลและประเมินผล*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ศรีอนันต์.
- บันลือ พฤกษ์วัน. (2545). *แนวพัฒนาการอ่านเร็ว คิดเป็น* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ปรีชา หนูฟอง, บงกช เชี่ยวชาญยนต์ และอมร ไชยมงคล. (2546). *การเลี้ยงสุนัขและการสัมผัสโรคพิษสุนัขบ้าของครอบครัวนักเรียน จังหวัดสงขลา สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 สงขลา*. สงขลา: สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 สงขลา.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2544). *จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมวิชาการ
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2525. (2530). (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรเจริญทัศน์.
- พัชรี เขจรธยาและคณะ. (2541). *แนวคิดหลักนิเทศศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: เพลิดเพลินการพิมพ์ (1988) จำกัด.
- ไพบุลย์ อ่อนมั่ง. (2541). *การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของพฤติกรรม สุขภาพ โดยการวิเคราะห์แบบเมต้า*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ไพรัตน์ เตชะรินทร์. (2527). *นโยบายและกลวิธีการมีส่วนร่วมของชนบทในยุทธศาสตร์การพัฒนาในปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ: ศูนย์การศึกษานโยบายสาธารณสุขมหาวิทยาลัยมหิดล.
- ไพศาล หวังพานิช. (2526). *การวัดผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ยุพา สุภากุล. (2540). *การสื่อสารมวลชน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- รัตนา ชีระวัฒน์ และอรนารถ วัฒนวงษ์. (2547). *ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าและการเลี้ยงสุนัขระหว่างอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กับอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด*. นนทบุรี: กระทรวงสาธารณสุข.
- ยุพาพร รูปงาม. (2545). *การมีส่วนร่วมของข้าราชการสำนักงานประมาณ ในการปฏิรูประบบราชการ*. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- วินัย วีระวัฒนานนท์. (2546). *สิ่งแวดล้อมศึกษา*. กรุงเทพฯ: โอเอส พรินต์ติ้งเฮาส์
- ศุภร เสรีรัตน์. (2544). *พฤติกรรมผู้บริโภค*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.
- ศักดิ์ สุนทรเสณี. (2531). *เจตคติ*. กรุงเทพฯ: รุ่งวัฒนา.
- สร้อยตระกูล (ติวยานนท์) อรรถมานะ. (2541). *พฤติกรรมองค์การ: ทฤษฎีและการประยุกต์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมควร กวียะ. (2523). *นิตยสารรับข่าวสารของประชาชนในหมู่บ้านชนบทไทย*. (อัครา เนมา).
- สมยศ นาวิการ. (2544). *การบริหารเพื่อความเป็นเลิศ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ. บรรณกิจ.
- สายสุนีย์ ปุตุตินันท์. (2541). *ความรู้ ทักษะ และการมีส่วนร่วมทำกิจกรรมในโครงการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรของเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลทั่วไปของรัฐ*. วิทยานิพนธ์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สิทธิโชค วรานุสันติกุล. (2529). *การจัดการพฤติกรรมมนุษย์*. นครปฐม: มหาวิทยาลัย ศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- สุเมธ องค์กรธคดี. (2544). *ต้นทุน – ผลได้ของการควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทยโดยเน้นการควบคุมในสุนัข*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2549). *กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร*. 20 กันยายน 2549.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2537). *ปัญหาและแนวโน้มเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาปัญหาและแนวโน้มทางการบริหารการศึกษา*. นนทบุรี. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- อมรา รัตดากร. (2547). *ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการบริการข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย*. ม.ป.พ.

- อรวรรณ ปิณฑน์โอวาท. (2537). *การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อรพินท์ สพโชคชัย. (2550). *หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม*. เข้าถึงได้จาก www.opdc.go.th/conrent.php. (30 เมษายน 2550)
- อดิสร บาลโสง. (2546). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในสาธารณสุขเขต 5. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.*
- อภิรมย์ พวงหัตถ์. (2555). *แนวทางเวชปฏิบัติโรคพิษสุนัขบ้า ฉบับปรับปรุง*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการ โรงพิมพ์ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก
- อดุลย์ จาตุรงค์กุล. (2543). *กลยุทธ์การตลาด*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- อักษร สวัสดิ์. (2542). *ความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย : กรณีศึกษาในเขตบางกะปิ กรุงเทพฯ. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาพัฒนาสังคม, คณะพัฒนาสังคม, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.*
- อุทุมพร ทองอุไทยและคณะ. (2523). *แนวคิดเกี่ยวกับความรู้*. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น.
- อุทุมพร ทองอุไทย. (2545). *เทคนิคการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544*. กรุงเทพฯ: ฟีนี
- Arnstein, A. Sherry, R. (1969). *A Ladder of citizen participation*. JAIP, 35(4), 216-224.
- Berelson, B. & Gray, A. S. (1964). *Human Behavior*. New York: Harcourt Brace and World.
- Bloom, Benjamine S. 1975. *Toxonomy of educational objectives, handbook 1 cognitive domain*. New York: David Mckay Company.
- Cohen & Uphoff. (1980). *Effective behavior in brganizations*. New York: Richard D. Irwin Inc.
- Doninick, (1993). *The dynamice of communnication*. New York: McGraw-Hill.
- Friedman, M. M. (1981). *Family nursing: Theory and assessment*. New York: Appleton Century Crafts.
- Goldenson, M. (1984). *London dictionary of psychology and phyichistary*. New York: Longman Inc.
- Nunnally, J. C. (1978). *Test and measurement*. New York: Mcgraw Hill.

- Middlemist and Hitt. 1988. *Organizational behavior : Managerial strategies for performance*.
St.paul, MN: West Publishing.
- Osgood, Charles E., George J. Suci and Percy H. Tannenbaum. *The measurement of meaning*.
Urbana: University of Illinois Press, 1964.
- Schwartz, N. E. (1975). *Nutritional knowledge, attitude and practice of high school graduated*.
Journal of The American Dietetic Association, 66, 25-3
- Shannon and Warren W. Weaver. (1949). *The mathematical theory of communication*. Urbana,
Ill: University of Illinois Press.
- Warren W. Weaver in Claude E. Shannon and Warren W. Weaver. *The mathematical theory of
communication*. Urbana, Ill : University of Illinois Press, 1949.
- Schramm W, and Donald F. Roberts. (1971). *The process and effect of mass
communication*. Urbana: University of Illinois Press
- Yamane, T. 1967. *Elementary Sampling Theory*, USA: Prentice Hall

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

- 1.ดร. วีรวัฒน์ คำชาย รองนายกเทศมนตรีเมืองพัทธา
- 2.นายชวณะ ทองเย็น ปศุสัตว์อำเภอสัตหีบ
- 3.นางแสงเทียน บรรณาคำ พยาบาลวิชาชีพ 6วเทศบาลตำบลนาจอมเทียน

ภาคผนวก ข

- (1) ผลการทดสอบความตรงตามเนื้อหา ด้วยค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ
วัตถุประสงค์ (Testability of item variable congruence index)
- (2) ผลการทดสอบความเชื่อถือ ด้วยค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha
coefficient)

**สรุปผลการทดสอบดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับวัตถุประสงค์
(Testability of item variable congruence index)**

เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
ในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียนตำบลสัณฑ์ อำเภอสัณฑ์ จังหวัดชลบุรี

วัตถุประสงค์	คำถาม (Questionnaires)	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ				IOC	สรุปผล
		ดร. วีวัฒน์ คำชาย	นายชวณะ ทองเย็น	นางแสงเทียน บรรณา	รวม		
ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	1. เพศ ☐ 1. ชาย ☐ 2. หญิง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	2. อายุ ☐ 1.อายุไม่เกิน 20 ปี ☐ 2. อายุ 21 -30 ปี ☐ 3. อายุ 31-40 ปี ☐ 4. อายุ 41-50 ปี ☐ 5. อายุ 51-60 ปี ☐ 6. มากกว่า 60 ปี	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	3. ระดับการศึกษาสูงสุด ☐ 1. ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า ☐ 2. อนุปริญญา ☐ 3. ปริญญาตรี ☐ 4. สูงกว่าปริญญาตรี	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

วัตถุประสงค์	คำถาม (Questionnaires)	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ				IOC	สรุปผล
		ดร. วีวัฒน์ คำชาย	นายชวณะ ทองเย็น	นางแสงเทียน บรรณา	รวม		
ส่วนที่ 1(ต่อ) ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	4.อาชีพ ☐ 1. รับจ้าง/ เกษตรกรรม ☐ 2. พ่อบ้าน/แม่บ้าน ☐ 3. รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ☐ 4. พนักงานบริษัทเอกชน ☐ 5. ธุรกิจส่วนตัว ☐ 6. นักเรียน/นักศึกษา ☐ 7. อื่น ๆ (ระบุ).....	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ☐ 1. ต่ำกว่า 5,000 บาท ☐ 2. 5,000-10,000 บาท ☐ 3. 10,001-15,000 บาท ☐ 4. 15,001 บาทขึ้นไป						
	6. ระยะเวลาที่ท่านเลี้ยงสุนัข ☐ 1. น้อยกว่า 3 ปี ☐ 2. 3-5 ปี ☐ 3. มากกว่า 5 ปีขึ้นไป						
	7. จำนวนสุนัขที่ท่านเลี้ยง ☐ 1. 1 ตัว ☐ 2. มากกว่า 1 ตัว						

วัตถุประสงค์	คำถาม (Questionnaires)	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ				IOC	สรุปผล
		ดร. วีวัฒน์ คำชาย	นายชวณะ ทองเย็น	นางแสงเทียน บรรณา	รวม		
ส่วนที่ 2 การรับรู้ข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับ การป้องกันโรค พิษสุนัขบ้า	การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร						
	1. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ☐ 1. ได้รับข้อมูลข่าวสาร ☐ 2. ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสาร						
	2. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าจากแหล่งใด มากที่สุด ☐ 1. วิทยู ☐ 2. โทรทัศน์ ☐ 3. วารสาร ☐ 4. หนังสือพิมพ์ ☐ 5. เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลนาจอมเทียน ☐ 6. Internet ☐ 7. ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสาร	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	3. ข่าวสารใดเกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าที่ท่านได้รับ มากที่สุด ☐ 1. การป้องกันโรค ☐ 2. การระบาดของโรค ☐ 3. การปฏิบัติตนเมื่อสัมผัสโรค ☐ 4. อื่น ๆ						

วัตถุประสงค์	คำถาม (Questionnaires)	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ				IOC	สรุปผล
		ดร. วีวัฒน์ คำชาย	นายชวณะ ทองเย็น	นางแสงเทียน บรรณา	รวม		
ส่วนที่ 2(ต่อ) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า	4. ช่องทางการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าที่สะดวกที่สุด สำหรับท่านคือ ☐ 1. วิทยุ ☐ 2. โทรทัศน์ ☐ 3. วารสาร ☐ 4. หนังสือพิมพ์ ☐ 5. เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลนาจอมเทียน ☐ 6. Internet ☐ 7. อื่น ๆ ระบุ.....	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
ส่วนที่ 3 ความรู้และเจตคติ ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า	พฤติกรรมความเสี่ยงสุนัข 1. การเลี้ยงสุนัข/แมวอยู่ในบ้านจะทำให้สุนัข/แมวไม่มีโอกาสเป็นโรคพิษสุนัขบ้า ☐ มากอย่างยิ่ง ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยอย่างยิ่ง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	2. การเลี้ยงจำนวนน้อยๆเท่าที่จำเป็นเป็นการลดโอกาสการเกิดโรคพิษสุนัขบ้าอีกทางหนึ่ง ☐ มากอย่างยิ่ง ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยอย่างยิ่ง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

วัตถุประสงค์	คำถาม (Questionnaires)	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ				IOC	สรุปผล
		ดร. วีวัฒน์ คำชาย	นายชวณะ ทองเย็น	นางแสงเทียน บรรณา	รวม		
ส่วนที่ 3(ต่อ) ความรู้และเจตคติ ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า	3. การให้ผู้สัตว์เลี้ยงหรือกักขัง จะทำให้สัตว์ไม่สามารถไปกัดผู้อื่นได้ ☐ มากอย่างยิ่ง ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยอย่างยิ่ง	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
	4. ท่านพาสัตว์เลี้ยงไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขเป็นประจำทุกปี ☐ มากอย่างยิ่ง ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยอย่างยิ่ง	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
	ทราบถึงสาเหตุของโรคพิษสุนัขบ้า						
	5. โรคพิษสุนัขบ้าถ้าเป็นกับสัตว์แล้วจะไม่เป็นอันตรายกับคน ☐ มากอย่างยิ่ง ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยอย่างยิ่ง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	6. คนที่เป็นโรคพิษสุนัขบ้าแล้วจะเสียชีวิตในเวลาอันรวดเร็ว ☐ มากอย่างยิ่ง ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยอย่างยิ่ง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

วัตถุประสงค์	คำถาม (Questionnaires)	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ				IOC	สรุปผล
		ดร.สุทธิ ฐิติยรรดิ	ดร.สุชนี เหมโยธิน	นายชุมพล จิตวิเศษ	รวม		
ส่วนที่ 2(ต่อ) ความรู้และเจตคติ ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า	7. โรคพิษสุนัขบ้า ไม่ติดต่อระหว่างคนกับคน ☐ มากอย่างยิ่ง ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยอย่างยิ่ง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	8. โรคพิษสุนัขบ้ามักจะระบาดในฤดูร้อน ☐ มากอย่างยิ่ง ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยอย่างยิ่ง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	ความรู้ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า						
	9. ท่านถูกสัตว์ที่เป็นโรคพิษสุนัขบ้านี้ข่วนเป็นแผลดกเพียงเล็กน้อยท่านจำเป็นต้องฉีดวัคซีนโรคพิษสุนัขบ้า ☐ มากอย่างยิ่ง ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยอย่างยิ่ง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	10. เมื่อน้ำลายของสัตว์ที่เป็นโรคพิษสุนัขบ้ามาถูกแผลท่านก็สามารถเป็นโรคนี้ได้ ☐ มากอย่างยิ่ง ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยอย่างยิ่ง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

วัตถุประสงค์	คำถาม (Questionnaires)	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ				IOC	สรุปผล
		ดร.สุทธิ ฐิติยรติ	ดร.สุชนี เหมโยธิน	นายชุมพล จิตวิเศษ	รวม		
ส่วนที่ 3(ต่อ) ความรู้และเจตคติ ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า	11. สัตว์ที่ป่วยเป็นโรคพิษสุนัขบ้ามีทั้งดูร้ายทางคกักคนไม่เลือกหน้าและเชื่องซึมไม่กินอาหาร ☐ มากอย่างยิ่ง ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยอย่างยิ่ง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	12. ถ้าท่านถูกสุนัขที่เป็นโรคพิษสุนัขบ้ากัดเป็นแผลดลอกเพียงเล็กน้อยก็สามารถป่วยเป็นโรคพิษสุนัขบ้าได้ ☐ มากอย่างยิ่ง ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยอย่างยิ่ง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	การปฏิบัติตนเมื่อถูกสุนัขกัด						
	13. เมื่อสุนัขกัดกันควรรีบเข้าไปจับแยกโดยทันที ☐ มากอย่างยิ่ง ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยอย่างยิ่ง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	14. เมื่อโดนสุนัขกัดต้องล้างแผลด้วยน้ำสบู่และยาใส่แผลสดทันทีก่อนไปพบแพทย์ ☐ มากอย่างยิ่ง ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยอย่างยิ่ง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

วัตถุประสงค์	คำถาม (Questionnaires)	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ				IOC	สรุปผล
		ดร.สุทธิ ฐิติยรรติ	ดร.สุชนี เหมโยธิน	นายชุมพล จิตวิเศษ	รวม		
ส่วนที่ 3(ต่อ) ความรู้และเจตคติ ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า	15. จำเป็นต้องให้วัคซีนกับสุนัขในบ้านถึงแม้ท่านเลี้ยงสุนัขไว้เฉพาะภายในบริเวณบ้านไม่ได้ให้ออกมาข้างนอก ☐ มากอย่างยิ่ง ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยอย่างยิ่ง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	16. ท่านถูกสุนัขจรจัดข่วนเป็นแผลถลอกเพียงเล็กน้อยไม่จำเป็นต้องไปรับการฉีดวัคซีนโรคพิษสุนัขบ้าก็ได้ ☐ มากอย่างยิ่ง ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยอย่างยิ่ง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
ส่วนที่ 4 การมีส่วนร่วมของประชาชน	การวางแผนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า						
	17. ท่านร่วมประชุมเพื่อทราบปัญหาเกี่ยวกับป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในชุมชน ☐ มากอย่างยิ่ง ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยอย่างยิ่ง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	18. ท่านได้ร่วมเสนอปัญหาหรือแนวทางการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในชุมชน ☐ มากอย่างยิ่ง ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยอย่างยิ่ง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

วัตถุประสงค์	คำถาม (Questionnaires)	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ				IOC	สรุปผล
		ดร.อุทิศ ฐเกียรติ	ดร.สุนัน เมธิโยธิน	นายชุมพล ชิตวิเศษ	รวม		
ส่วนที่ 4(ต่อ) การมีส่วนร่วม ของประชาชน	19. ท่านเคยเข้าร่วมฟังการ ประชุมเกี่ยวกับการป้องกันโรค พิษสุนัขบ้า ☐ มากอย่างยิ่ง ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยอย่างยิ่ง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	20. ท่านเคยแสดงความคิดเห็นใน การประชุมเกี่ยวกับการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า ☐ มากอย่างยิ่ง ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยอย่างยิ่ง						
	การดำเนินกิจกรรมป้องกันโรค พิษสุนัขบ้า						
	21. ท่านเคยเข้าร่วมตัดสินใจใน การดำเนินกิจกรรมป้องกันโรค พิษสุนัขบ้า ☐ มากอย่างยิ่ง ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยอย่างยิ่ง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	22. ท่านเคยร่วมเป็น คณะกรรมการการดำเนิน กิจกรรมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ☐ มากอย่างยิ่ง ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยอย่างยิ่ง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

วัตถุประสงค์	คำถาม (Questionnaires)	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ				IOC	สรุปผล
		ดร.สุทธิ ฐิติยรรดิ	ดร.สุชนี เหมโยธิน	นายชุมพล จิตวิเศษ	รวม		
ส่วนที่ 4(ต่อ) การมีส่วนร่วม ของประชาชน	23. ท่านเคยร่วมตัดสินใจใน การจัดลำดับการดำเนินกิจกรรม ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ☐ มากอย่างยิ่ง ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยอย่างยิ่ง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	24. ท่านได้ร่วมพิจารณา ทบทวน/แก้ไขปัญหาโครงการ ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ☐ มากอย่างยิ่ง ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยอย่างยิ่ง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	การวางแผนป้องกันโรคพิษสุนัข บ้า						
	25.ท่านเคยร่วมกับ เทศบาล สอดคล้องดูแลป้องกัน โรคพิษ สุนัขบ้า ☐ มากอย่างยิ่ง ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยอย่างยิ่ง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	26.ท่านเคยร่วมกิจกรรมป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าที่เทศบาล จัดให้ มีขึ้น ☐ มากอย่างยิ่ง ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยอย่างยิ่ง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

วัตถุประสงค์	คำถาม (Questionnaires)	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ				IOC	สรุปผล
		ดร.อุทิศ ฐิติเกียรติ	ดร.สุชนิ เมธิโยธิน	นายชุมพล ชิตวิเศษ	รวม		
ส่วนที่ 4(ต่อ) การมีส่วนร่วม ของประชาชน	27. ท่านให้ความร่วมมือ สนับสนุนในการดำเนินการ กิจกรรมป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า ที่เทศบาลจัดขึ้น ☐ มากอย่างยิ่ง ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยอย่างยิ่ง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	28. ท่านเคยร่วมมือสอดส่อง ดูแลป้องกันในการโครงการ ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของ เทศบาล ☐ มากอย่างยิ่ง ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยอย่างยิ่ง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	การประเมินผลของกิจกรรมการ ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า						
	29. ท่านมีส่วนร่วมในการ ติดตามผลผู้ที่ถูกสุนัขกัด ☐ มากอย่างยิ่ง ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยอย่างยิ่ง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	30. ท่านเคยร่วมประเมินผล กิจกรรมการป้องกันโรคพิษ สุนัขบ้าของเทศบาล ☐ มากอย่างยิ่ง ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยอย่างยิ่ง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

วัตถุประสงค์	คำถาม (Questionnaires)	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ				IOC	สรุปผล
		ดร.ฤทธิ ชูเกียรติ	ดร.สุชนี เมธิโยธิน	นายชุมพล ชิตวิเศษ	รวม		
ส่วนที่ 4(ต่อ) การมีส่วนร่วม ของประชาชน	31. ท่านร่วมเสนอแนะผลการ ติดตามและประเมินผลกิจกรรม การป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าของ เทศบาล ☐ มากอย่างยิ่ง ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยอย่างยิ่ง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	32. ท่านร่วมติดตามการปฏิบัติ หน้าที่ของผู้บริหารและพนักงาน เทศบาลในการป้องกัน โรคพิษ สุนัขบ้า ☐ มากอย่างยิ่ง ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยอย่างยิ่ง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
ผลรวม IOC						1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ค
แบบสอบถาม

เลขที่แบบสอบถาม.....

วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
Graduate school of Commerce Burapha University
169 ถนนลงหาดบางแสน ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

แบบสอบถาม

เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ในเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียนตำบลสัตหีบ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประกอบการเรียนวิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองในหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ด้วย และขอขอบคุณท่านมา ณ โอกาสนี้

ตอนที่ 1 โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับข้อมูลของตัวท่าน หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนด

1. เพศ

- 1.ชาย 2. หญิง

2. อายุ

1. อายุไม่เกิน 20 ปี 2. อายุ 21 -30 ปี
 3.อายุ 31-40 ปี 4. อายุ 41-50 ปี
 5. อายุ 51-60 ปี 5. มากกว่า 60 ปี

3. ระดับการศึกษา

- 1.ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า 2. อนุปริญญา
 3.ปริญญาตรี 4.สูงกว่าปริญญาตรี

4.อาชีพ

- 1.รับจ้าง/ เกษตรกรรม 2. พ่อบ้าน/แม่บ้าน
 3.รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ 4.พนักงานบริษัทเอกชน
 5.ธุรกิจส่วนตัว 6. นักเรียน/นักศึกษา
 7.อื่น ๆ (ระบุ).....

5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

1.ต่ำกว่า 5,000 บาท 2. 5,000-10,000 บาท

3.10,001-15,000 บาท 4. 15,001 บาทขึ้นไป

6. ระยะเวลาที่ท่านเลี้ยงสุนัข

1.น้อยกว่า 3 ปี

2. 3-5 ปี

3.มากกว่า 5 ปีขึ้นไป

7. จำนวนสุนัขที่ท่านเลี้ยง

1.1 ตัว

2.มากกว่า 1 ตัว

ส่วนที่ 2 การได้รับข้อมูลข่าวสาร.....

1. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

1.ได้รับข้อมูลข่าวสาร 2. ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสาร

2. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าจากแหล่งใด มากที่สุด

1.วิทยุ

2. โทรทัศน์

3.วารสาร

4. หนังสือพิมพ์

5.เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลนาจอมเทียน 6. Internet

7. ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสาร

3. ข่าวสารใดเกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าที่ท่านได้รับ มากที่สุด

1. การป้องกันโรค

2. การระบาดของโรค

3. การปฏิบัติตนเมื่อสัมผัสโรค 4. อื่น ๆ

4. ช่องทางการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าที่สะดวกที่สุด สำหรับท่านคือ

1.วิทยุ

2. โทรทัศน์

3.วารสาร

4. หนังสือพิมพ์

5.เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลนาจอมเทียน 6. Internet

7. อื่น ๆ ระบุ.....

ตอนที่ 3 ความรู้และเจตคติในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลนา

จอมเทียน ตำบลลัดทึบ อำเภอลัดทึบ จังหวัดชลบุรี

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่กำหนดที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ความรู้และเจตคติ	ระดับการความคิดเห็น				
	เห็นด้วยมากที่สุด 5	เห็นด้วยมาก 4	เห็นด้วยปานกลาง 3	เห็นด้วยน้อย 2	เห็นด้วยน้อยที่สุด 1
พฤติกรรมกรรมการเลี้ยงสุนัข					
1. การเลี้ยงสุนัข/แมวอยู่ในบ้านจะทำให้สุนัข/แมวไม่มีโอกาสเป็นโรคพิษสุนัขบ้า					
2. การเลี้ยงจำนวนน้อยๆเท่าที่จำเป็นเป็นการลดโอกาสการเกิดโรคพิษสุนัขบ้าอีกทางหนึ่ง					
3. การให้ผูกสัตว์เลี้ยงหรือกักขัง จะทำให้สัตว์ไม่สามารถไปกัดผู้อื่นได้					
4. ท่านพาสัตว์เลี้ยงไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าเป็นประจำทุกปี					
ทราบถึงสาเหตุของโรคพิษสุนัขบ้า					
1. โรคพิษสุนัขบ้าถ้าเป็นกับสัตว์แล้วจะไม่เป็นอันตรายกับคน					
2. คนที่เป็นโรคพิษสุนัขบ้าแล้วจะเสียชีวิตในเวลาอันรวดเร็วมาก					
3. โรคพิษสุนัขบ้า ไม่ติดต่อระหว่างคนกับคน					
4. โรคพิษสุนัขบ้ามักจะระบาดในฤดูร้อน					
ความรู้ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า					
1. ท่านถูกสัตว์เป็นโรคพิษสุนัขบ้านี้ข่วนเป็นแผลถลอกเพียงเล็กน้อยไม่จำเป็นต้องฉีดวัคซีนโรคพิษสุนัขบ้าก็ได้					
2. เมื่อน้ำลายของสัตว์ที่เป็นโรคพิษสุนัขบ้ามาถูกแผลท่านก็สามารถเป็นโรคนี้ได้					

ความรู้และเจตคติ	ระดับการความคิดเห็น				
	เห็นด้วยมากที่สุด 5	เห็นด้วยมาก 4	เห็นด้วยปานกลาง 3	เห็นด้วยน้อย 2	เห็นด้วยน้อยที่สุด 1
3. สัตว์ที่ป่วยเป็นโรคพิษสุนัขบ้ามีทั้งดูร้ายทางตักคนไม่เลือกหน้าและเชื่องชิมไม่กินอาหาร					
4. ถ้าท่านถูกสุนัขที่เป็นโรคพิษสุนัขบ้ากัดเป็นแผลถลอกเพียงเล็กน้อยก็สามารถป่วยเป็นโรคพิษสุนัขบ้าได้					
การปฏิบัติตนเมื่อถูกสุนัขกัด					
1. เมื่อสุนัขกัดกันควรรีบเข้าไปจับแยกโดยทันที					
2. เมื่อโดนสุนัขกัดต้องล้างแผลด้วยน้ำสบู่และยาใส่แผลสดทันทีก่อนไปพบแพทย์					
3. ไม่จำเป็นต้องให้วัคซีนกับสุนัขในบ้านก็ได้ถ้าท่านเลี้ยงสุนัขไว้เฉพาะภายในบริเวณบ้านไม่ได้ให้ออกมาข้างนอก					
4. ท่านถูกสุนัขจรจัดข่วนเป็นแผลถลอกเพียงเล็กน้อยไม่จำเป็นต้องไปรับการฉีดวัคซีนโรคพิษสุนัขบ้าก็ได้					

ตอนที่ 4 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลตำบลนาจอม

เทียน ตำบลลี้ต๊ะ อำเภอลี้ต๊ะ จังหวัดชลบุรี

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่กำหนดให้ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

การมีส่วนร่วม	ระดับการความคิดเห็น				
	มีส่วนร่วมมากที่สุด 5	มีส่วนร่วมมาก 4	มีส่วนร่วมปานกลาง 3	มีส่วนร่วมเล็กน้อย 2	มีส่วนร่วมน้อยที่สุด 1
การวางแผนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า					
1. ท่านร่วมประชุมเพื่อทราบปัญหาเกี่ยวกับป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าในชุมชน					
2. ท่านได้ร่วมเสนอปัญหาหรือแนวทางการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าในชุมชน					
3. ท่านเคยเข้าร่วมฟังการประชุมเกี่ยวกับการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า					
4. ท่านเคยแสดงความคิดเห็นในการประชุมเกี่ยวกับการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า					
การดำเนินกิจกรรมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า					
1. ท่านเคยเข้าร่วมตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า					
2. ท่านเคยร่วมเป็นคณะกรรมการการดำเนินกิจกรรมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า					
3. ท่านเคยร่วมตัดสินใจในการจัดลำดับการดำเนินกิจกรรมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า					
4. ท่านได้ร่วมพิจารณาทบทวน/แก้ไขปัญหาโครงการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า					
การมีส่วนร่วมในผลของกิจกรรมการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า					
1.ท่านเคยร่วมกับ เทศบาลสอดส่องดูแลป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า					
2.ท่านเคยร่วมกิจกรรมป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าที่เทศบาล จัดให้มีขึ้น					

การมีส่วนร่วม	ระดับการความคิดเห็น				
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็นด้วย ปาน กลาง	เห็น ด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อย ที่สุด
	5	4	3	2	1
3. ท่านให้ความร่วมมือสนับสนุนในการ ดำเนินการกิจกรรมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าที่เทศบาลจัดขึ้น					
4. ท่านเคยร่วมมือสอดส่องดูแลป้องกันในการโครงการ ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของเทศบาล					
การประเมินผลของกิจกรรมการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า					
1. ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามผลผู้ที่ถูกสุนัขกัด					
2. ท่านเคยร่วมประเมินผลกิจกรรมการป้องกันโรคพิษสุนัข บ้าของเทศบาล					
3. ท่านร่วมเสนอแนะผลการติดตามและประเมินผลกิจกรรม การป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของเทศบาล					
4. ท่านร่วมติดตามการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารและ พนักงานเทศบาลในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า					

ตอนที่ 5 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ